

അധികാര വികേന്ദ്രീകരണവും
സാമൂഹ്യക്ഷേമവും
കൈപുസ്തകം

കില
കേരളഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ
മുളങ്കുന്നത്തുകാവ് പി.ഒ., തൃശൂർ-680581

അവതാരിക

ഒരു കേന്ദ്രീകൃത ഭരണ സംവിധാനത്തിൽ ദുർബല ജനസമൂഹങ്ങളും അവികസിത പ്രദേശങ്ങളും വികസന മുന്നേറ്റത്തിൽ പിന്തുടർന്നു പോവുക എന്നത് സാർവ്വലൗകികമായി കാണുന്ന ഒരു പ്രതിഭാസമാണ്. ഈ അവസ്ഥയ്ക്കെതിരായി ഉയർന്നു വന്ന പ്രതിഷേധങ്ങളുടേയും ഉയർച്ചകളുടേയും ഒരു ഘട്ടത്തിൽ അധികാര വികേന്ദ്രീകരണം എന്ന ആശയം ഉയർന്നു വന്നു. ഇന്നു ലോകമെങ്ങും സന്തുലിതമായ പ്രാദേശിക വികസനത്തിന് അധികാരവികേന്ദ്രീകരണം അനിവാര്യമാണെന്ന കാഴ്ചപ്പാടിൽ എത്തുകയും അതനുസരിച്ചുള്ള നടപടികൾ മുന്നോട്ടു നീക്കുകയും ചെയ്തു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പ്രാചീന ഇന്ത്യയിൽ നാട്ടുകൂട്ടങ്ങളുടേയും ഗ്രാമസഭകളുടേയും മറ്റും രൂപത്തിൽ ഗ്രാമങ്ങളിലും നഗരങ്ങളിലും പ്രാദേശിക സർക്കാർ സംവിധാനങ്ങൾ നിലനിന്നിരുന്നു. എന്നാൽ അവയ്ക്കെല്ലാം പരിമിതമായ അധികാരങ്ങളും പ്രവർത്തന സ്വാതന്ത്ര്യവും മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. സ്വതന്ത്രാനന്തരം ആദ്യവർഷങ്ങളിൽ തന്നെ മാറ്റങ്ങൾ ഉണ്ടായി എങ്കിലും അവ ഒന്നും സമഗ്രമായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ 1993 ലെ 74-ാം ഭരണഘടനാ ഭേദഗതിയോടെ നഗരസഭകൾക്ക് കൂടുതൽ അധികാരങ്ങളും ഫണ്ടുകളും ലഭ്യമായി. നഗര വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളും ക്ഷേമ നടപടികളും അവയുടെ അനിവാര്യ ചുമതലകളായി മാറുകയും ചെയ്തു.

നഗരസഭകൾ കൂടുതൽ ശക്തിയാർജ്ജിക്കുമ്പോൾ കൗൺസിലർമാരുടെ ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും വർദ്ധിക്കുന്നു. പൊതുജനങ്ങൾ നഗരസഭയിൽ നിന്ന് സമഗ്രവും സമയബന്ധിതവുമായ സേവനങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ഇതിനനുസരണമായി കൗൺസിലർമാരുടെ പ്രവർത്തന ഗുണനിലവാരം ഉയരേണ്ടതുണ്ട്. ഈ വെല്ലുവിളി നേരിടുന്നതിന് നഗരഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് സാധ്യമാവാതെ വന്നാൽ അധികാര വികേന്ദ്രീകരണം ഫലപ്രാപ്തിയിൽ എത്താൻ പ്രയാസമാണ്. ഇതിന് ഏറ്റവും ആവശ്യം നിരന്തരവും ഇടമുറിയാത്തതുമായ വിദഗ്ദ്ധ പരിശീലനമാണ്.

നഗരസഭകളുടെ ഭരണ നിർവഹണത്തിൽ വളരെ ഉയർന്ന പങ്കാണ് സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികൾക്കും അതിലെ അംഗങ്ങൾക്കും വഹിക്കാനുള്ളത്. നഗരഭരണ നിർവഹണ യഥാർത്ഥത്തിൽ നടക്കുന്നത് സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികൾ വഴിയാണ്. വികസന പ്രവർത്തന

ആമുഖം

കേരളത്തിൽ നടപ്പിൽ വന്ന അധികാര വികേന്ദ്രീകരണ ഭരണ സംവിധാനങ്ങൾ വിജയകരമാവുകയും മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും രാജ്യങ്ങൾക്കും മാതൃകയാവുകയും ചെയ്തതിന്റെ പ്രധാനപ്പെട്ട കാരണങ്ങളിൽ ഒന്ന് അത് പ്രാദേശിക ഭരണവുമായി ബന്ധപ്പെടുന്ന എല്ലാവർക്കും ലഭ്യമാക്കുന്ന നിരന്തര പരിശീലനങ്ങളാണ്. ഇതിനുതകുന്ന രീതിയിൽ ഭരണ സമിതികളിലേയ്ക്കുള്ള ഓരോ തെരഞ്ഞെടുപ്പിനും ശേഷം പുതിയ ജനപ്രതിനിധികളുടെ പരിശീലനം ആരംഭിക്കുകയും അവരുടെ ഭരണ കാലാവധി അവസാനിക്കും വരെ തുടർപരിശീലനം നൽകിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നത് കിലയുടെ സുപ്രധാനമായൊരു നടപടി ക്രമമാണ്.

നഗരഭരണത്തിൽ ഇന്ന് സ്ഥിരം സമിതികളുടെ സ്ഥാനം ഭരണ നിർവ്വഹണത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സുപ്രധാനമാണ്. നഗരവികസനത്തിനുതകുന്ന പദ്ധതികൾക്ക് രൂപം നൽകുകയും വിവിധ വികസന മാതൃകകളിൽ അനുയോജ്യമായത് തെരഞ്ഞെടുക്കുകയും അവ നടപ്പിൽ വരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നതിൽ ഏറ്റവും പ്രധാന പങ്കാണ് വികസന സ്ഥിരം സമിതികളുള്ളത്. ഈ പ്രവർത്തനം കാര്യക്ഷമമായി നിർവ്വഹിക്കണമെങ്കിൽ സ്ഥിരം സമിതി അംഗങ്ങൾക്ക് വിദഗ്ദ്ധ പരിശീലനം അനിവാര്യമാണ്. അത് കണക്കിലെടുത്താണ് വികസന സ്ഥിരം സമിതി അംഗങ്ങൾക്ക് മൂന്ന് ദിവസം നീണ്ടു നിൽക്കുന്ന പരിശീലന പരിപാടിയ്ക്ക് കില രൂപം കൊടുത്തിട്ടുള്ളത്.

മാറിയ കാലത്തിനും സാങ്കേതിക വികസനത്തിനും അനുയോജ്യമായ പഠന രീതിയാണ് പരിശീലനത്തിന് സ്വീകരിക്കാൻ കില ശ്രമിക്കുന്നത്. നീണ്ട അവതരണ ക്ലാസ്സുകൾക്ക് പകരം പങ്കാളിത്ത പഠനരീതിക്ക് അനുയോജ്യമായ ദൃശ്യ-ശ്രവ്യ സങ്കേതങ്ങൾ, ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ച, ബ്രെയിൻ സ്റ്റോമിംഗ്, റോൾപ്ലേ തുടങ്ങിയ രീതികൾ ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് പരിശീലനം കൂടുതൽ ഫലപ്രദമാക്കാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. പരിശീലനം രൂപകല്പന ചെയ്യാനും മൊഡ്യൂളുകളും കൈപുസ്തകങ്ങളും തയ്യാറാക്കാനും കിലയുടെ എക്സ്റ്റൻഷൻ ഫാക്കൽറ്റി അംഗങ്ങളും ജീവനക്കാരും മറ്റ് വിദഗ്ദ്ധരും പൂർണ്ണമനസ്സോടെ പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്. എല്ലാവർക്കും നന്ദി രേഖപ്പെടുത്താൻ ഈ അവസരം ഉപയോഗിക്കട്ടെ.

ഡോ. സണ്ണി ജോർജ്ജ്

ഡയറക്ടർ

സ്കൂൾ ഓഫ് ലോക്കൽ ഗവേണൻസ്
കില

തൃശൂർ
05-03-2013

ഉള്ളടക്കം

	പേജ് നം
അവതാരിക	3
ആമുഖം	5
അധികാര വികേന്ദ്രീകരണവും സാമൂഹ്യക്ഷേമവും	9
സ്റ്റാൻഡിംഗ് കമ്മിറ്റി യോഗ നടപടികൾ	17
ചേരിപരിഷ്കരണം	25
പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസനം	34
സാമൂഹ്യക്ഷേമപ്രവർത്തനവും സാമൂഹ്യപെൻഷനുകളും	38
പ്രാദേശിക പദ്ധതി രൂപീകരണം	57
സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും വികസനം	84
പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗവികസനം	96
ദാരിദ്ര്യലഘൂകരണം	102
വാർഡ്സഭ/വാർഡ്കമ്മിറ്റി	116

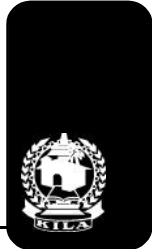
1

അധികാരവികേന്ദ്രീകരണവും സാമൂഹ്യക്ഷേമവും

ചരിത്രപശ്ചാത്തലം

സ്വാതന്ത്ര്യസമരകാലഘട്ടം മുതൽ അധികാരവികേന്ദ്രീകരണം ഇന്ത്യയിൽ ഏറെ ചർച്ചകൾക്ക് വിധേയമായ ഒന്നായിരുന്നു. ഇതു സംബന്ധിച്ച് രണ്ട് വിരുദ്ധ കാഴ്ചപ്പാടുകൾ സ്വാതന്ത്ര്യപൂർവ്വ ഇന്ത്യയിൽ നിലനിന്നിരുന്നു. തങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ കയ്യാഴിയുന്നതിനുള്ള വഴിയായിട്ടാണ് അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തെ ബ്രിട്ടീഷ് സാമ്രാജ്യത്വ സർക്കാർ നോക്കി കണ്ടതെങ്കിൽ അവർക്കെതിരായ് ഇന്ത്യൻ ജനതയെ ഉണർത്തുന്നതിനുള്ള സമരായുധമായാണ് ഗാന്ധിജി അതിനെ നോക്കി കണ്ടത്. ബ്രിട്ടീഷ് സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ കേന്ദ്രീകൃത അധികാരഘടനയ്ക്കെതിരായി ഓരോ തലത്തിലും സ്വയം ഭരണാവകാശമുള്ള സ്വയം ഭരണയൂണിറ്റുകളുടെ തിരശ്ചീന രൂപത്തിലുള്ള ഒരു ഫെഡറേഷനായാണ് അദ്ദേഹം ഇന്ത്യൻ സമൂഹഘടനയെ വിഭാവനം ചെയ്തത്. അത്തരം ഒരു സാമൂഹ്യഘടനയുടെ ഏറ്റവും അടിസ്ഥാന യൂണിറ്റായി ഗാന്ധിജി നിർദ്ദേശിച്ചത് സ്വയം നിയന്ത്രണ ശേഷിയുള്ള വ്യക്തിയേയും സ്വയംഭരണാവകാശമുള്ള ഗ്രാമങ്ങളേയുമായിരുന്നു.

എന്നാൽ സ്വാതന്ത്ര്യ ഇന്ത്യയിൽ ഗാന്ധിജിയുടെ സ്വയംഭരണാവകാശമുള്ള പഞ്ചായത്തീരാജ് സംവിധാനമല്ല നടപ്പിലായത് പകരം ഉദ്യോഗസ്ഥമേധാവിത്തത്തിൽ ഊന്നിയ ഗ്രാമവികസന ബ്ലോക്കുകളെ കേന്ദ്രീകരിച്ച് ഗ്രാമവികസന പരിപാടിയാണ് സ്വാതന്ത്ര്യാനന്തരം നടപ്പിലായത്. ഇത് ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ വലിയ അസംതൃപ്തിക്ക് കാരണമായി. അതിനെ തുടർന്ന് 1958 ൽ അതുവരെയുള്ള ഭരണാനുഭവങ്ങളെപ്പറ്റി പഠിക്കാൻ ബൽവന്റ് റായ് മേത്ത ചെയർമാനായി ഒരു കമ്മീഷനെ നിയമിച്ചു. അതിന്റെ റിപ്പോർട്ട് പുറത്തുവന്നതിനെതുടർന്ന് വിശദമായ ചർച്ചകൾ രാജ്യത്ത് ഉടനീളം നടന്നു. തുടർന്ന് മറ്റ് പല കമ്മിറ്റികളും വരികയും പോവുകയും ചെയ്തെങ്കിലും അഖിലേന്ത്യാടിസ്ഥാനത്തിൽ കേന്ദ്രീകൃത ഭരണ സംവിധാനത്തിൽ വലിയ മാറ്റങ്ങൾ ഒന്നും ഉണ്ടായില്ല. കർണ്ണാടകം, പശ്ചിമബംഗാൾ തുടങ്ങിയ ചുരുക്കം ചില സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ മാത്രം ഈ ദിശയിൽ ചില നിയമനിർമ്മാണങ്ങൾ നടത്തിയിരുന്നു. ചുരുക്കത്തിൽ 1992 വരെ ഇന്ത്യയിലെ അധികാരവികേന്ദ്രീകരണ പരിശ്രമങ്ങൾ ആശയതലത്തിൽ മാത്രം ഒതുങ്ങിനിന്നു. പ്രായോഗികതലത്തിൽ വളരെ ഒന്നും നടന്നിരുന്നില്ല.

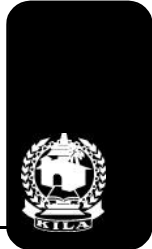

- ഭരണകാര്യങ്ങൾ വേഗത്തിൽ നടക്കുന്നു.
- ഭരണത്തിൽ കാര്യക്ഷമത വർദ്ധിക്കുന്നു
- അധികാരം താഴേക്ക് ലഭിക്കുന്നതോടുകൂടി പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് വേഗത്തിൽ പരിഹാരം കാണാൻ സാധിക്കുന്നു
- അറിയാനുള്ള അവകാശം പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതോടുകൂടി സുതാര്യത വർദ്ധിക്കുന്നു
- ജനങ്ങൾ ഭരണത്തിൽ പങ്കാളികളാകുന്നതനുസരിച്ച് ജനപങ്കാളിത്തം വർദ്ധിക്കുന്നു
- സാമൂഹ്യ നീതി ഉറപ്പ് വരുത്താൻ സാധിക്കുന്നു
- ഭരണകാര്യത്തിൽ സ്ത്രീകളുടെ പങ്കാളിത്തം വർദ്ധിക്കുന്നതോടെ ലിംഗനീതി ഉറപ്പ് വരുത്താൻ കഴിയുന്നു

അധികാരവികേന്ദ്രീകരണം സാമൂഹ്യരംഗത്ത്

1994ലെ കേരള മുനിസിപ്പൽ നിയമം അനുസരിച്ച് ഭരണത്തിലെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന അധികാരകേന്ദ്രം കൗൺസിലാണ്. ഏതുകാര്യത്തിലും അവസാന തീരുമാനം കൗൺസിലിന്റേതായിരിക്കും. അതേ സമയം തനത് വ്യക്തിത്വത്തോടുകൂടി മറ്റ് അധികാര സംവിധാനവും നിലനിൽക്കുന്നു. അതിൽ പ്രധാനം സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളാണ്. എല്ലാ വിഷയങ്ങളും കൗൺസിലിന്റെ മുമ്പാകെ വരേണ്ടതുളളതിനാൽ പലപ്പോഴും ഒരുവിഷയത്തിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ കൗൺസിലിൽ ചർച്ച ചെയ്യാൻ പ്രയാസം നേരിടും എന്നാൽ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിയുടെ കാര്യത്തിൽ നിശ്ചിതവിഷയങ്ങളിൽ മാത്രം തീരുമാനമെടുക്കേണ്ട ആവശ്യമേയുള്ളൂ എന്നതിനാൽ ഓരോ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിയ്ക്കും അവരുടെ മേഖലയിൽ വരുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ വിശദമായി ചർച്ച ചെയ്ത് തീരുമാനമെടുക്കാൻ കഴിയും. എടുത്ത തീരുമാനങ്ങൾ ശരിയായ വണ്ണം നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ടോ എന്ന് പരിശോധിച്ച് വീഴ്ചകൾ കണ്ടെത്തിയാൽ അത് പരിഹരിച്ച് മുന്നോട്ട് പോകാനും സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിക്ക് കഴിയും. ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥരുമായി നേരിട്ട് സംവേദിക്കാനും ആവശ്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാനും സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിയ്ക്ക് പൂർണ്ണമായും സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട്.

സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളിൽ സാമൂഹ്യക്ഷേമ രംഗത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എല്ലാം തന്നെ ക്ഷേമ കാര്യസ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിയുടെ ചുമതലയിൽ വരുന്നു. 1996ൽ ജനകീയാസൂത്രണം നിലവിൽ വന്നതോടുകൂടി അതുവരെ സംസ്ഥാനസർക്കാരിന്റെ വകുപ്പുകൾ മാത്രമായിരുന്ന സാമൂഹ്യക്ഷേമ സംവിധാനങ്ങൾ മിക്കവാറും എല്ലാതന്നെ നഗരസഭകളുടെയും അതുവഴി ക്ഷേമ കാര്യസ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിയുടെയും ചുമതലയിലും അധികാരത്തിലുമായി. അന്നേവരെ സാധാരണ രീതിയിലുള്ള സർക്കാർവകുപ്പ്തല പ്രവർത്തനങ്ങൾ മാത്രമായിരുന്ന സാമൂഹ്യക്ഷേമ പരിപാടികളിൽ ജനകീയ പങ്കാളിത്തവും ജനകീയ മേൽനോട്ടവും രൂപപ്പെടുന്ന കാഴ്ച കേരളത്തിലുടനീളം കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. അതിന്റേതായ ഗുണഫലങ്ങൾ ഓരോ മേഖലയിലും ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്തു.

തുടങ്ങിയവ തിരിച്ചറിയുന്നതിനും ചികിത്സിക്കുന്നതിനുമുള്ള ക്യാമ്പുകളും തുടർ ചികിത്സാ സംവിധാനങ്ങളുമൊക്കെ പല തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ആഭിമുഖ്യത്തിൽ നടക്കുന്നുണ്ട്. ഈ വഴിത്താരകളിലെല്ലാം സ്ത്രീ മുന്നേറ്റത്തിന്റെ കാലടിപ്പാടുകൾ കാണാം.

കുടുംബശ്രീ

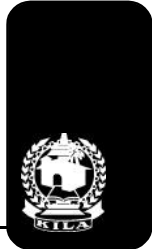
സ്ത്രീ ശാക്തീകരണത്തിന്റെ ജ്വലിക്കുന്ന പ്രതീകമായി ലോകത്തിനുമുമ്പാകെ ഉയർന്നു നിൽക്കുന്ന കുടുംബശ്രീ സംവിധാനം വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണത്തിന്റെ വിജയം എടുത്തു കാണിക്കുന്ന മറ്റൊരു മേഖലയാണ്. 2000-2002 കാലത്ത് കുടുംബശ്രീ സംവിധാനം കേരളത്തിലെ എല്ലാ തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിലേക്കും വ്യാപിപ്പിച്ചു. 2009ൽ കുടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ടങ്ങളുടെ എണ്ണം 1,96,236 ആയി ഉയർന്നു. 2001ൽ ഇത് 37209 മാത്രമായിരുന്നു. അയൽക്കൂട്ട അംഗങ്ങളായ കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണം 2001ലെ 8,67,021ൽ നിന്നും 2009ൽ 37,13,902 ആയി വർദ്ധിച്ചു. 2001 ൽ കേവലം 31.79 കോടിയിരുന്ന നിക്ഷേപം 2009 ൽ 1241.59 കോടിയിായി. നൽകിയ വായ്പ 2001 ൽ 219.95 കോടിയിരുന്നവെങ്കിൽ 2009 ൽ അത് 3226.60 കോടിയിൽ എത്തി.

വൈവിധ്യമാർന്ന അനേകം സംരംഭങ്ങൾ സംസ്ഥാനത്തുടനീളം കുടുംബശ്രീ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ ഭാഗമായി നടക്കുന്നു. 303 ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ യൂണിറ്റുകൾ, 519 വനിതാ കാന്റീനുകൾ, 393 ന്യൂട്രീമിക്സ് യൂണിറ്റുകൾ, 78 ഐ.ടി.യൂണിറ്റുകൾ എന്നിവ അവയിൽ ചിലതു മാത്രമാണ്. കുടുംബശ്രീ ആഭിമുഖ്യത്തിലുള്ള സംഘകൃഷി 72,915 ഏക്കർ സ്ഥലത്തേക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കാൻ വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണ പ്രക്രിയയിലൂടെ കഴിഞ്ഞു. ഈ ദൃശ്യ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ ഏഷ്യയിലെ തന്നെ സ്ത്രീകളുടെ ഏറ്റവും വലിയ സാമൂഹ്യ സംഘടന സംവിധാനമായി കുടുംബശ്രീ മാറി. (കൈപുസ്തകം കില 2004)

പട്ടികജാതി ക്ഷേമം

ആറാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതികാലഘട്ടം വരെ പൊതുവായ വികസന പദ്ധതികളുടെ ഗുണം പട്ടികജാതി/വർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങൾക്ക് സ്വാഭാവികമായ രീതിയിൽ ലഭ്യമാകും എന്ന ധാരണയായിരുന്നു ഉണ്ടായിരുന്നത്. എന്നാൽ ഇത് വ്യാമോഹം മാത്രമാണെന്നും നിലവിലുള്ള സാമൂഹ്യഘടനയിൽ പൊതുപദ്ധതികളുടെ പ്രയോജനം പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട ഈ വിഭാഗത്തിൽ എത്തുന്നില്ല എന്നും 6-ാം പദ്ധതി ആയപ്പോഴേക്കും ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാവർക്കും മനസ്സിലായി. ഈ തിരിച്ചറിവിൽ നിന്നാണ് 1979ൽ ഈ വിഭാഗങ്ങൾക്കുവേണ്ടി പ്രത്യേക ഘടക പദ്ധതികൾക്ക് രൂപം നൽകാൻ കേന്ദ്ര സർക്കാർ തീരുമാനിച്ചത്. മാറ്റത്തിനുള്ള നയപരമായ തീരുമാനം ഉണ്ടായി എങ്കിലും 1996 ൽ അധികാരവികേന്ദ്രീകരണ നടപടികൾ ആരംഭിക്കുന്നതുവരെയും ടി പദ്ധതികളുടെ ആസൂത്രണവും നിർവ്വഹണവും കേന്ദ്രീകൃതമായി ഉദ്യോഗസ്ഥ സംവിധാനത്തിനു കീഴിൽ തന്നെയാണ് തുടർന്നത്.

1996ൽ ജനകീയാസൂത്രണം ആരംഭിച്ചതോടെ കേരളത്തിൽ പ്രത്യേക ഘടകപദ്ധതികളുടെ പ്രവർത്തനം തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ ചുമതലയിലേക്ക് മാറ്റപ്പെട്ടു. പട്ടിക

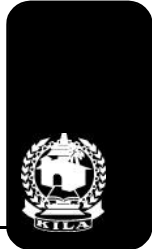
വരും ഇത്. ടി തുകയുടെ 75 ശതമാനം സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു വേണ്ടിയാണ് ചെലവിടുന്നത്.

അധികാരവികേന്ദ്രീകരണവും വിദ്യാഭ്യാസമേഖലയും

അധികാരവികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഹയർസെക്കണ്ടറിതലം വരെയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കൈമാറി. പ്രൈമറിതലം മുതൽ ഹയർസെക്കണ്ടറി തലം വരെയുള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ നിയന്ത്രണത്തിൽ വരും. സ്കൂളുകളുടെ ദൈനംദിന നടത്തിപ്പ്, അടിസ്ഥാന സൗകര്യം ഒരുക്കൽ, അക്കാദമിക്ക് നിലവാരം ഉയർത്തൽ എന്നിവ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ചുമതലയാണ്.

അധികാരവികേന്ദ്രീകരണത്തിനു ശേഷം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കു കൈമാറികിട്ടിയ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്ന നിലയിൽ വിദ്യാലയങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്താനുള്ള നിരവധി ശ്രമങ്ങൾ ഉണ്ടായി. 9-ാം പദ്ധതി കാലയളവിൽ തന്നെ സംസ്ഥാനത്തൊട്ടാകെ 1,80,180 ച:മീറ്റർ കെട്ടിടങ്ങൾ സ്കൂളുകൾക്കായി നിർമ്മിച്ചു (സാമ്പത്തിക അവലോകനം 2007). പത്താം പദ്ധതി കാലത്തും ഈ മേഖലയിൽ വലിയമുന്നേറ്റം ഉണ്ടായി. 2002ൽ സംസ്ഥാനത്തെ 84 ശതമാനം സർക്കാർ വിദ്യാലയങ്ങൾക്കു മാത്രമേ പക്കാ കെട്ടിടങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. 2007ൽ അത് 99 ശതമാനമായി ഉയർന്നു. 2002ൽ 88 ശതമാനം സർക്കാർ സ്കൂളിൽ മാത്രമേ ശുദ്ധമായ കുടിവെള്ളം ലഭ്യമായിരുന്നുള്ളൂ എങ്കിൽ 2007ൽ അത് 97.2 ശതമാനമായി (സാമ്പത്തികാവലോകനം 2002-2007). 2008ലെ കേരള വികസന റിപ്പോർട്ട് പ്രകാരം 74 ശതമാനം സ്കൂളിൽ മുത്രപ്പുര/കക്കൂസ് സൗകര്യം ലഭ്യമാണ്. 90 ശതമാനം ഹൈസ്കൂളിലും 24 ശതമാനം പ്രൈമറി സ്കൂളിലും ഇന്ന് കമ്പ്യൂട്ടർ സംവിധാനം നിലവിലുണ്ട്. ക്ലാസ് മുറികളിലേക്കുള്ള ഉപകരണങ്ങൾ, കുട്ടികൾക്കുള്ള കളി സാമഗ്രികൾ, ഫർണിച്ചറുകൾ, ലാബ് ഉപകരണങ്ങൾ, ലൈബ്രറി പുസ്തകങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ ലഭ്യമാക്കുന്നതിലും വലിയ മുന്നേറ്റമുണ്ടായി. ഈ നേട്ടങ്ങൾക്കെല്ലാം കാരണം അധികാര വികേന്ദ്രീകരണവും അതിലൂടെ താഴെ തട്ടിലേക്ക് പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇറങ്ങി ചെന്നതുമാണെന്ന് തർക്കമറ്റ സംഗതിയാണ്.

മേൽ കാര്യങ്ങൾ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ കാണാൻ കഴിയുന്നത് അധികാരവികേന്ദ്രീകരണത്തിന് ശേഷം സാമൂഹ്യ വികസനത്തിന്റെ വിവിധ മേഖലയിൽ ഉണ്ടായ മുന്നേറ്റങ്ങളാണ്. അധികാരവികേന്ദ്രീകരണത്തിനു മുമ്പ് ക്ഷേമപ്രവർത്തനങ്ങൾ എല്ലാം തന്നെ ഉദ്യോഗസ്ഥവിധാനത്തിനു കീഴിൽ മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തപ്പെട്ടിരുന്നു. ഗുണഭോക്തൃ തിരഞ്ഞെടുപ്പിലും നടത്തിപ്പിലും ഉണ്ടാകുന്ന അനീതികൾ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ വികസനത്തിനു വേണ്ടി വിവിധ സർക്കാരുകൾ നീക്കിവെച്ചിരുന്ന പദ്ധതി തുകയുടെ സിംഹഭാഗവും ഗുണഭോക്താക്കളിൽ എത്താതെ രാഷ്ട്രീയ-ഉദ്യോഗസ്ഥ-ഇടത്തട്ടു വിഭാഗങ്ങൾക്കിടയിൽ പങ്കുവെയ്ക്കപ്പെട്ടു. എന്നാൽ വികേന്ദ്രീകരണത്തിലൂടെ ഇതിനു മാറ്റമുണ്ടായി. ഏറ്റവും വലിയമാറ്റം ഗുണഭോക്തൃ തിരഞ്ഞെടുപ്പിലാണ് ഉണ്ടാ

2

സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി യോഗ നടപടിക്രമങ്ങൾ

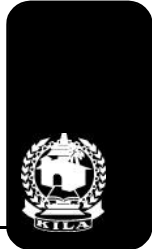
കൗൺസിലിന്റേയും, സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളുടേയും യോഗങ്ങൾ നഗരസഭ ഭരണത്തെ മുന്നോട്ടു നയിക്കുന്ന രണ്ട് ചാലക ശക്തികളാണ്. നഗരസഭയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പ്രാദേശിക വികസനത്തിന് വഴിയൊരുക്കുന്നതും സാമൂഹിക നീതി ഉറപ്പാക്കുന്നതുമായ തീരുമാനങ്ങൾ കൈകൊള്ളുന്നത് ഈ രണ്ട് അധികാര കേന്ദ്രങ്ങളുടെ യോഗങ്ങൾ മുഖേനയാണ്. ഈ തീരുമാനങ്ങൾ ഏകപക്ഷീയമാകാതിരിക്കുകയും കൂടുതൽ സുതാര്യമാകുകയും ചെയ്യുന്നതിന് ഉതകുന്ന അധികാരങ്ങൾ കേരളാ മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ടും അനുബന്ധ ചട്ടങ്ങളും നഗരസഭാ കൗൺസിലിനും സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികൾക്കും നൽകുന്നുണ്ട്.

കൗൺസിലിന്റേയും സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളുടേയും യോഗ നടപടിക്രമങ്ങൾ വ്യക്തമായി മനസ്സിലാക്കേണ്ടത് ഓരോ കൗൺസിലറുടേയും ചുമതലയാണ്. പലവട്ടം കൗൺസിൽ അംഗമായിരുന്നിട്ടും കൗൺസിലിന്റേയും, കമ്മിറ്റിയുടേയും നടപടിക്രമങ്ങളെക്കുറിച്ചും ശരിയായ അറിവ് നേടാൻ ശ്രമിക്കാത്തവർ നിരവധിയാണ്. ഈ അജ്ഞത കാരണം കൗൺസിലിലും സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി യോഗങ്ങളിലും ഗൗരവമായ ചർച്ചകൾ പലപ്പോഴും നടക്കുകയോ ഉചിതമായ തീരുമാനങ്ങൾ കൈകൊള്ളുകയോ ചെയ്യാറില്ല എന്നതും ഒരു യാഥാർത്ഥ്യമാണ്. ഇതിന്റെ ഫലമായി പ്രാദേശിക വികസനം എന്ന ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നതിൽ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പലപ്പോഴും പരാജയപ്പെടുന്നു എന്നതും നിഷേധിക്കാനാവില്ല.

പ്രാദേശിക വികസനമെന്ന ലക്ഷ്യം നേടുന്നതിന് ശക്തമായ കൗൺസിലും, കൗൺസിലിനെ ഉചിതമായ തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിന് സഹായിക്കുന്ന സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളും എന്നതായിരുന്നു കാഴ്ചപ്പാടെങ്കിലും ഇവ രണ്ടും പരസ്പര പൂരിതമാകാത്ത സ്ഥിതി ഇന്നും പല നഗരസഭകളിലും നിലനിൽക്കുന്നു.

സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികൾ എന്തിന്?

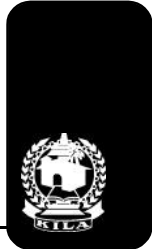
നഗരസഭാ കൗൺസിലിനെ ശരിയായ തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കുന്നതിന് സഹായിക്കുന്ന പ്രേരക ശക്തിയാണ് സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികൾ. കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി നിയമത്തിലെ ഒന്നാം പട്ടികയിൽ വിവക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച പദ്ധതികൾക്ക് രൂപം നൽകുകയും കൗൺസിലിന്റെ അംഗീകാരത്തോടെ അവ നടപ്പിലാക്കുകയുമാണ് സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളുടെ പ്രാഥമിക ചുമതല. സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിയുടെ തീരുമാനങ്ങൾ മുനിസിപ്പൽ കൗൺസിലിലേക്കുള്ള നിർദ്ദേശ സ്വഭാവത്തോടു കൂടിയതാണ്. അതായത് കമ്മിറ്റിയുടെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ അംഗീകരിക്കുകയോ, നിരസിക്കുകയോ ചെയ്യാൻ കൗൺസിലിന് അധികാരമുണ്ടായിരിക്കും.

1. എല്ലാ കൗൺസിലർമാരും ഏതെങ്കിലും ഒരു സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിയിലെ അംഗമായിരിക്കണം
2. ചെയർപേഴ്സൺ എല്ലാ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളിലേയും വോട്ടവകാശമില്ലാത്ത എക്സ് ഒഫീഷ്യോ അംഗമായിരിക്കും.
3. ഡെപ്യൂട്ടി ചെയർപേഴ്സൺ/ഡെപ്യൂട്ടി മേയർ ധനകാര്യ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിയുടെ എക്സ് ഒഫീഷ്യോ അംഗവും ചെയർമാനും ആയിരിക്കും.
4. ചെയർപേഴ്സൺ അധികാര അതിർത്തിയിൽ 15 ദിവസത്തിലധികം തുടർച്ചയായി ഇല്ലാതിരിക്കുകയോ, കൃത്യനിർവ്വഹണം നടത്താൻ കഴിയാത്ത രീതിയിൽ അവശത അനുഭവിക്കുകയോ ചെയ്യുമ്പോൾ വൈസ് ചെയർമാൻ/ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർമാനെന്നാണ് ചുമതലകൾ ഏൽപ്പിച്ചു കൊടുക്കേണ്ടത്. മുകളിൽ വിവരിച്ച സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളുടെ ക്രമത്തിലായിരിക്കും ഇത്തരം ചുമതലകൾ ഏൽപ്പിച്ചു നൽകുക.
5. അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി നഗരസഭകൾക്ക് കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ട സ്ഥാപനങ്ങളും, ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥരും അതാത് സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളുടെ മേൽനോട്ടത്തിലാണ് പ്രവർത്തിക്കേണ്ടത്.
6. സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി അംഗീകരിക്കുന്ന എല്ലാ പ്രമേയങ്ങളും കൗൺസിലിന്റെ തൊട്ടടുത്ത യോഗത്തിൽ സമർപ്പിക്കണം. ആവശ്യമായ പക്ഷം അതിൽ മാറ്റം വരുത്താനുള്ള അധികാരം കൗൺസിലിൽ നിക്ഷിപ്തമാണ്.
7. പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിനായി രൂപീകരിക്കുന്ന വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പുകൾ അതാത് സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിയുടെ മേൽനോട്ടത്തിലാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്.
8. ഒരു സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിയ്ക്ക് ശരിയായി പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിയാത്ത സാഹചര്യം ഉണ്ടാവുകയോ, ഭൂരിപക്ഷ അംഗങ്ങൾ രാജിവെക്കുന്നത് വഴി പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിയാതിരുന്നാലോ പ്രസ്തുത കമ്മിറ്റി പുനർരൂപീകരിക്കുന്നതുവരെ അതിന്റെ അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റിയിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കും.
9. സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർമാൻ ഔദ്യോഗിക കൃത്യനിർവ്വഹണത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും മറ്റും നൽകുന്നതായ എല്ലാ ഉത്തരവുകളും രേഖാമൂലം ആയിരിക്കേണ്ടതാണ്.

സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി യോഗ നടപടിക്രമങ്ങൾ

കൗൺസിൽ യോഗങ്ങളെപ്പോലെ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി യോഗങ്ങൾക്കും നടപടിക്രമങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്. മുനിസിപ്പൽ ആക്ട് സെക്ഷൻ 36 പ്രകാരം കൗൺസിലിന്റേയും സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളുടേയും നടപടികൾ നിയന്ത്രിക്കാനായി ചട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾക്ക് അധികാരം നൽകിയിട്ടുള്ളതും അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നടപടിക്രമങ്ങൾ വിശദമായി പ്രതിപാദിച്ചുകൊണ്ട് കേരളാ മുനിസിപ്പാലിറ്റി (സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി) ചട്ടങ്ങൾ SRO നമ്പർ 950/200 പ്രകാരം സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്.

പ്ലോഴും സമയപരിധിക്കുള്ളിൽ നോട്ടീസ് അംഗങ്ങൾക്ക് എത്തിക്കുന്നതിന് ചില കമ്മിറ്റി ചെയർമാൻമാരെങ്കിലും ആവശ്യമായ ശുഷ്കാന്തി പ്രകടിപ്പിക്കാറില്ല എന്നത് യാഥാർത്ഥ്യമാണ്. ഇക്കാര്യത്തിൽ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർമാൻമാർ കൂടുതൽ ഗൗരവം കാണിക്കുന്ന പക്ഷം എല്ലാ അംഗങ്ങൾക്കും അജണ്ടയിലുള്ള വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ച് കൂടുതൽ പഠിക്കാനും കമ്മിറ്റിയിൽ ഗൗരവമായ ചർച്ചകൾക്ക് വഴിയൊരുക്കാനും കഴിയും.

കമ്മിറ്റി യോഗം ചേരുന്ന തീയതി, സമയം ചർച്ച ചെയ്യുന്ന വിഷയങ്ങൾ എന്നിവ നഗരസഭാ ചെയർപേഴ്സനെ അറിയിക്കുന്നതിന് സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർമാൻ നിയമപരമായ ബാധ്യതയുണ്ട്. നഗരസഭാ ചെയർമാൻ/മേയർ എല്ലാ കമ്മിറ്റികളുടേയും എക്സ് ഒഫീഷ്യോ മെമ്പർ ആയിരിക്കുമെന്ന് കേരളാ മുനിസിപ്പാലിറ്റീസ് ആക്ട് വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കമ്മിറ്റി യോഗത്തിൽ അതാത് കമ്മിറ്റി ചെയർമാൻ തന്നെയായിരിക്കും അധ്യക്ഷൻ.

അജണ്ട

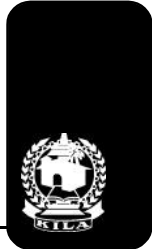
കമ്മിറ്റി യോഗങ്ങൾക്കുള്ള അജണ്ട തയ്യാറാക്കേണ്ട ചുമതല നഗരസഭാ സെക്രട്ടറിമാർക്കാണ്. അതാത് കമ്മിറ്റി ചെയർമാൻമാരുമായി ആലോചിച്ചാണ് സെക്രട്ടറി അജണ്ട തയ്യാറാക്കേണ്ടത്. കമ്മിറ്റിയുടെ അംഗീകാരം ആവശ്യമുണ്ടെന്ന് സെക്രട്ടറിക്ക് ബോധ്യമുള്ള വിഷയങ്ങളും, ചെയർമാൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന വിഷയങ്ങളും കമ്മിറ്റി മുമ്പാകെ അജണ്ടയായി സമർപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. അജണ്ടയിലുള്ള വിഷയത്തിന്മേൽ ചെയർമാനും സെക്രട്ടറിക്ക് തങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം കുറിച്ചായി രേഖപ്പെടുത്താൻ അവകാശമുണ്ടായിരിക്കും. കൗൺസിൽ യോഗത്തിനായി അജണ്ട തയ്യാറാക്കുന്ന രീതി തന്നെയാണ് സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി യോഗത്തിന് വേണ്ടി അജണ്ട തയ്യാറാക്കുമ്പോഴും അവലംബിക്കേണ്ടത്.

അജണ്ടകൾ വളരെ വ്യക്തമായി തയ്യാറാക്കുന്നതിന് സെക്രട്ടറിമാർ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധ പുലർത്തേണ്ടതുണ്ട്. അജണ്ട വ്യക്തമായിരുന്നാൽ അംഗങ്ങൾക്ക് വിഷയത്തെക്കുറിച്ച് ശരിയായ ധാരണ ലഭിക്കുന്നതിന് പര്യാപ്തമാകും. വിഷയം വളരെ ചുരുക്കിയാണ് അജണ്ടയിൽ പ്രതിപാദിക്കേണ്ടതെങ്കിലും അതിനെക്കുറിച്ച് നിർബന്ധമായും അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതായ കാര്യങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിന് സെക്രട്ടറിമാർ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. കമ്മിറ്റി ചെയർമാൻമാരും ഇക്കാര്യത്തിൽ ആവശ്യമായ നിർദ്ദേശം നൽകണം.

വ്യക്തമായ അജണ്ട കമ്മിറ്റികൾക്ക് വ്യക്തമായ ദിശാബോധം നൽകുകയും യുക്തമായ തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കുവാൻ സഹായിക്കുകയും ചെയ്യും.

കോറം

സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിയുടെ കോറം മൂന്നായിരിക്കും. എന്നാൽ നാല് അംഗങ്ങൾ മാത്രമുള്ള കമ്മിറ്റികളുടെ കോറം രണ്ട് ആയി നിജപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കോറമില്ലാത്തപക്ഷം കമ്മിറ്റി യോഗം ചേരാൻ പാടുള്ളതല്ല.

ഒരു നഗരസഭയിൽ 6 കമ്മിറ്റികളും കോർപ്പറേഷനുകളിൽ 8 കമ്മിറ്റികൾ വരെയും ഉള്ളതിനാൽ ചിലപ്പോൾ കമ്മിറ്റികൾ ഒരു വിഷയത്തിന്മേൽ പരസ്പര വിരുദ്ധമായ തീരുമാനങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. ഇപ്രകാരം പരസ്പര വിരുദ്ധമായ തീരുമാനങ്ങൾ കമ്മിറ്റികൾ കൈക്കൊള്ളുകയാണെങ്കിൽ സെക്രട്ടറി ഇക്കാര്യം കൗൺസിലിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽ കൊണ്ടുവരേണ്ടതും കൗൺസിലിന്റെ തീരുമാനം ഉണ്ടാകുന്നതുവരെ കമ്മിറ്റിയുടെ തീരുമാനം നടപ്പാക്കുന്നത് നിർത്തിവയ്ക്കുകയും വേണം.

മിനിട്സ് ബുക്ക്

സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി യോഗ നടപടിക്രമങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിനായി ഒരു മിനിട്സ് ബുക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതും എല്ലാ യോഗ നടപടിക്രമങ്ങളും സെക്രട്ടറി മിനിട്സ് ബുക്കിൽ രേഖപ്പെടുത്തി കമ്മിറ്റി ചെയർമാന്റെ ഒപ്പ് വാങ്ങിക്കേണ്ടതുമാണ്. മിനിട്സിന്റെ പകർപ്പ് അംഗങ്ങൾക്ക് നൽകേണ്ടതുമാണ്.

കമ്മിറ്റി പാസാക്കുന്ന പ്രമേയങ്ങൾ തൊട്ടടുത്ത കൗൺസിൽ യോഗത്തിൽ സമർപ്പിക്കാനുള്ള ചുമതലയും സെക്രട്ടറിയിൽ നിക്ഷിപ്തമാണ്. അതാത് കമ്മിറ്റി ചെയർമാൻമാർ ഇക്കാര്യം ഉറപ്പുവരുത്തണം.

കൗൺസിൽ പ്രമേയങ്ങൾ നടപ്പാക്കാൽ

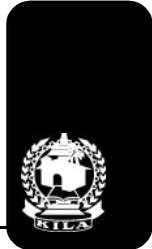
കൗൺസിൽ അംഗീകരിക്കുന്ന എല്ലാ പ്രമേയങ്ങളും നടപ്പാക്കാൻ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികൾ ബാധ്യസ്ഥരാണ്. കൗൺസിൽ പാസ്സാക്കുന്ന വിഷയം ഏത് കമ്മിറ്റിയുടെ പരിധിയിലാണോ വരുന്നത് ആ കമ്മിറ്റി പ്രസ്തുത വിഷയത്തിന്മേലുള്ള കൗൺസിൽ തീരുമാനം നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതും മേൽനോട്ടം വഹിക്കേണ്ടതുമാണ്.

കമ്മിറ്റി തീരുമാനങ്ങൾ റദ്ദു ചെയ്യുമ്പോൾ

കമ്മിറ്റി കൈക്കൊണ്ടിട്ടുള്ള തീരുമാനങ്ങൾ പാസ്സാക്കിയ തീയതി മുതൽ 3 മാസത്തിനുള്ളിൽ റദ്ദാക്കാനോ ഭേദഗതി ചെയ്യാനോ പാടുള്ളതല്ല. അപ്രകാരം റദ്ദു ചെയ്യുകയോ, ഭേദഗതി വരുത്തുകയോ വേണ്ടിവരുകയാണെങ്കിൽ അതിന് പ്രത്യേക കമ്മിറ്റിയോഗം വിളിച്ചു ചേർക്കണം. 3 മാസം കഴിഞ്ഞതിന് ശേഷമാണെങ്കിൽ സാധാരണ യോഗത്തിൽ വെച്ച് യോഗതീരുമാനങ്ങൾ റദ്ദു ചെയ്യുകയോ ഭേദഗതി വരുത്തുകയോ ചെയ്യാവുന്നതാണ്. 3 മാസത്തിനുള്ളിൽ തീരുമാനങ്ങൾ റദ്ദു ചെയ്യേണ്ടി വരികയാണെങ്കിൽ അനുവദിക്കപ്പെട്ട അംഗസംഖ്യയുടെ പകുതിയിലധികം അംഗങ്ങളുടെ പിന്തുണ ഉണ്ടായിരിക്കുകയും വേണം.

സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി വിളിച്ചു ചേർക്കേണ്ട മറ്റ് യോഗങ്ങൾ

സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളുടെ പരിധിയിൽ വരുന്ന വിഷയങ്ങളിൽ അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവരുടെ ഏത് യോഗവും വിളിച്ചു ചേർക്കാനും അവലോകനം നടത്താനും, ചർച്ച ചെയ്ത് ഉചിതമായ ശുപാർശ കൗൺസിലിലേക്ക് സമർപ്പിക്കാനും സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികൾക്ക് അധികാ

3

ചേരിപരിഷ്കരണം

ആമുഖം

ഒരു പ്രത്യേക പ്രദേശത്ത് അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഒന്നും തന്നെയില്ലാത്ത ഒരുപറ്റം ആൾക്കാർ വൃത്തിഹീനമായ അന്തരീക്ഷത്തിലും സാഹചര്യത്തിലും പരമ്പരാഗത തൊഴിലിൽ ഏർപ്പെട്ട് ജീവിക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങളെ ചേരിപ്രദേശം എന്നുപറയാം. അല്ലെങ്കിൽ ഇപ്രകാരമാകാം ചേരി പ്രദേശത്തിന് ഒരു നിർവചനം നൽകുകയാണ് എങ്കിൽ ആയത്.

“അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങളായ വെള്ളം, വെളിച്ചം, യാത്രാസൗകര്യം, പ്രാഥമിക സൗകര്യങ്ങൾ, ആരോഗ്യകരമായ അന്തരീക്ഷം, യോഗ്യമായ പാർപ്പിട സൗകര്യം എന്നിവ ലഭ്യമല്ലാതെ ഒരു കൂട്ടം ആളുകൾ വൃത്തിഹീനമായ അന്തരീക്ഷത്തിൽ പരിമിതമായ സ്ഥലത്ത് കൂടുംബമായോ ഒറ്റയ്ക്കോ താമസിയ്ക്കുന്ന പ്രദേശത്തെ ഒരു ചേരിപ്രദേശം എന്നുപറയാം.”

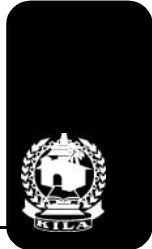
അല്പം ചരിത്രം

ആദികാലത്ത് ചേരി നിർമ്മാർജ്ജനം എന്ന ആശയമാണ് സർക്കാരിന് ഉണ്ടായിരുന്നത്. 1956 ൽ കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയായി ലോണും ഗ്രാന്റും ഉൾപ്പെടുത്തി ഇത് നടപ്പാക്കി വന്നിരുന്നു. 1/4/69 മുതൽ ഈ പ്രവർത്തി സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾക്ക് കൈമാറി. ഇക്കാലത്ത് നഗരപ്രദേശങ്ങളിലുള്ള ചേരികളിൽ വസിക്കുന്നവർക്ക് സാമാന്യ ജീവിതനിലവാരം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും ആരോഗ്യകരമായ അന്തരീക്ഷം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും ഉതകുന്ന പദ്ധതികളാണ് ആവിഷ്കരിച്ച് വന്നിരുന്നത്. നഗരാസൂത്രണ വകുപ്പ് (Town Planning Department) മുഖേനയാണ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിയിരുന്നത്. ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിന്റെ ഭാഗമായി UBS (Urban Basic Service -1985) NRY (Nehru Rosgar Yojana 1989), UBSP (Urban Basic Service for the Poor) (1991), PMIUPEP (Prime Ministers Integrated Urban Poverty Eradication Project -1996), SJSRY -1997) എന്നിവയായും നടപ്പിലാക്കി വന്നിരുന്നു.

സമഗ്ര പഠനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നഗരാസൂത്രണ വകുപ്പ് 95 ൽ കേരളത്തിലെ നഗരസഭകളിലെ അംഗീകൃതചേരികളുടെ ലിസ്റ്റ് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ചേരി പരിഷ്കരണ പദ്ധതികൾ

ചേരി പ്രദേശങ്ങളുടെ സമഗ്ര വികസനം ലക്ഷ്യമാക്കി 1996 ൽ NSDP (National Slum Development Programme) ആവിഷ്കരിച്ചു. 50% സെൻട്രൽ ഗ്രാന്റും 50% ലോണും അടങ്ങു

- സാമ്പത്തിക സഹായമല്ലാതെ മറ്റൊന്നും ലഭ്യമല്ല. കേന്ദ്രസഹായം 50%
- ജനകീയ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കുന്ന ക്രമീകരണങ്ങളും പ്രക്രിയകളും പരിമിതം
- ഹഡ്ക്കോ നിരീക്ഷണ സംവിധാനം

1) IHSDP (Intgrated Housing & Slum Development Programme)

നിലവിലുണ്ടായ കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളായ ദേശീയ ചേരി വികസന പരിപാടി (NSDP)യും വാത്മീകി അംബേദ്കർ ആവാസ് യോജന (VAMBAY) യും സംയോജിപ്പിച്ചു കൊണ്ട് 2005 ഡിസംബറിൽ കേന്ദ്രസർക്കാർ ആവിഷ്കരിച്ച പദ്ധതികളാണ് IHSDP.

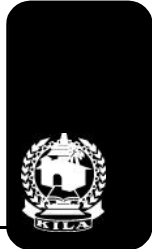
2005 ഡിസംബറിൽ NSDP, VAMBAY എന്നീ പദ്ധതികൾ അവസാനിച്ചെങ്കിലും പ്രസ്തുത പദ്ധതികളിൽ ഏറ്റെടുത്ത പ്രവൃത്തികൾ പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിനും പണം നൽകുന്നതിനും നിയമതടസമില്ല.

2) BSUP (Basic Services for Urban Poor)

നഗരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും സാമ്പത്തിക സുസ്ഥിരത കൈവരിക്കുന്നതിനും ഊന്നൽ നൽകുന്ന ജവഹർലാൽ നെഹ്റു ദേശീയ നഗരനവീകരണ മിഷൻ (JNNRUM) പദ്ധതിയുടെ ഉപഘടകമാണ് ബേസിക് സർവ്വീസ് ഫോർ ദി അർബൻ പൂവർ (BSUP). ദരിദ്രർ തിങ്ങിപ്പാർക്കുന്ന ചേരിപ്രദേശങ്ങളുടെ സമഗ്ര വികസനം ലക്ഷ്യമിടുന്ന ഈ പദ്ധതി 2005-06 ലാണ് ആരംഭിച്ചത്.

IHSDP / BSUP സമീപനവും രീതിയും

- 10 ലക്ഷം ജനസംഖ്യയുള്ള JNNURM പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്ന വലിയ പട്ടണങ്ങളിൽ BSUP മറ്റ് പട്ടണങ്ങളിൽ IHSDP.
- ചിട്ടയായ ആസൂത്രണ മാർഗ്ഗരേഖ
- പദ്ധതി ആസൂത്രണത്തിന് പ്രത്യേക തലങ്ങൾ - സംസ്ഥാന കേന്ദ്രതല കമ്മിറ്റികൾ
- ചേരികളുടെ സമഗ്ര വികസനം - ഭവനനിർമ്മാണം, ഭവന പുനരുദ്ധാരണം, അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനങ്ങൾ
- ചേരി നിവാസികളെ മാറ്റി പാർപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ
- ദരിദ്രർ താമസിക്കുന്ന പ്രദേശത്തെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം, ഓടകൾ, അഴുക്കുചാലുകൾ, റോഡുകൾ ഇവയുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ
- നഗരദരിദ്ര കുടുംബങ്ങൾക്ക് വീടുകൾ
- ചേരിപ്രദേശങ്ങളിലെ പരിസ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ
- ചേരികളിലെ ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനുള്ള പദ്ധതികൾ
- ചേരികളിലെയും ദരിദ്രർ പാർക്കുന്ന ക്ലസ്റ്ററുകളിലേയും തെരുവുവിളക്കുകൾ

- മുൻഗണനാ പട്ടികയിൽ ആദ്യം വരേണ്ടവരല്ലാത്തവർ ക്ലസ്റ്റർ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെട്ടു.
- കൃത്യതയില്ലാത്ത ഗുണഭോക്തൃ ലിസ്റ്റ്.

രാജീവ് ആവാസ് യോജന

ഭാരത സർക്കാർ ആവിഷ്കരിച്ച ചേരി പുനരുദ്ധാരണ/നിർമ്മാർജ്ജന പദ്ധതിയാണ് രാജീവ് ആവാസ് യോജന. ചേരിരഹിത ഭാരതം എന്ന ലക്ഷ്യം സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നതിനായി കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെയും നഗരസഭകളുടെയും സംയുക്താഭിമുഖ്യത്തിൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന ഈ പദ്ധതി താഴെപ്പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾക്കാണ് ഊന്നൽ കൊടുക്കുന്നത്.

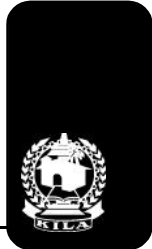
1. ഒരു നഗരപ്രദേശത്തുള്ള ചേരികളെ/ചേരിസമാന പ്രദേശങ്ങളെ (പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെട്ടവയും, അല്ലാത്തവയും) വികസനത്തിന്റെ മുഖ്യധാരയിൽ കൊണ്ടുവരികയും അവിടെയുള്ള ആളുകൾക്ക് നഗരത്തിലെ വികസിത പ്രദേശങ്ങളിൽ താമസിക്കുന്ന ആളുകൾക്ക് ലഭിക്കുന്ന അതേ ജീവിത സാഹചര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുക.
2. പുതിയ ചേരികളുടെ രൂപീകരണത്തിന് വഴി വയ്ക്കുന്ന നഗര വികസന സംവിധാനങ്ങളുടെ പോരായ്മകൾ പരിഹരിക്കുക.
3. നഗരത്തിൽ സ്ഥലം, വീട് എന്നിവയുടെ ലഭ്യതക്കുറവുമൂലം ചേരികളിലേക്ക് ചേക്കേറേണ്ടിവരുന്നവർക്ക് അവരുടെ ഉപജീവനോപാധികളെ ബാധിക്കാത്തവിധം സ്വന്തമായി വീടും സ്ഥലവും ലഭിക്കുക എന്ന ആവശ്യം നേടിയെടുക്കാൻ വേണ്ട നിയമ നടപടി സ്വീകരിക്കുക.
4. വരുന്ന 20 വർഷങ്ങൾ മുനിസിപ്പൽ കണ്ടുകൊണ്ടുള്ള വിശദമായ ഒരു ആസൂത്രണമാണ് ഓരോ നഗരങ്ങളിലും നടത്തുക. ഇക്കാലയളവിൽ ഒരു പുതിയ ചേരി പോലും ഉടലെടുക്കാൻ സാധ്യതയില്ലാത്ത വിധം ഒരു നഗര ചേരി നിർമ്മാർജ്ജന മാർഗ്ഗരേഖയും പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി രൂപപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്.

ചേരി തെരഞ്ഞെടുപ്പ്

ഒരേക്കറിൽ 200 ആളുകൾ എന്ന ക്രമത്തിൽ ജനസാന്ദ്രതയുള്ള (ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് 25 സെന്റിൽ 10 വീടുകളെങ്കിലും ഉള്ള) പ്രദേശങ്ങളിൽ താഴെപ്പറയുന്ന ഒന്നോ അതിലധികമോ മാനദണ്ഡങ്ങൾ ബാധകമാകുകയാണെങ്കിൽ അത്തരം പ്രദേശങ്ങളെ രാജീവ് ആവാസ് യോജന പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

മാനദണ്ഡങ്ങൾ

1. മാലിന്യക്കുമ്പാരം, മലിനജലം, കെട്ടികിടക്കുന്ന സ്ഥലം, കനാൽ, തുറന്ന ഓടകൾ, കുള്ളങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കടുത്ത് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന പ്രദേശം
2. റോഡ്, റെയിൽവേ, കനാൽ പുറമ്പോക്കുകൾ തുങ്ങിയ അനധികൃത കുടിയേറ്റത്തിന് വിധേയമായ പ്രദേശങ്ങൾ

- ആരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ/ആരോഗ്യ ഉപകേന്ദ്രങ്ങൾ
- അസംഘടിത മേഖലാ മാർക്കറ്റുകൾ
- ഉപജീവന കേന്ദ്രങ്ങളും അവയുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യവികസനവും
- രാത്രി താമസസ്ഥലം/താൽക്കാലിക താമസ സ്ഥലം
- ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, സാമൂഹ്യ സുരക്ഷ തുടങ്ങിയവ സമഗ്രമായി സമന്വയിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള പദ്ധതികൾ

ജനകീയ പങ്കാളിത്തം

പദ്ധതിയുടെ വിഭാവനം, ആസൂത്രണം, നടത്തിപ്പ്, സുസ്ഥിരത തുടങ്ങി ഓരോ ഘട്ടത്തിലും നിർബന്ധിതമായുണ്ടാകേണ്ട സാമൂഹ്യ പങ്കാളിത്തം (community participation) ഈ പദ്ധതിയുടെ പരമപ്രധാനമായ പ്രത്യേകതയായിരിക്കും. ജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഓരോ രൂപരേഖയും ഉണ്ടാക്കേണ്ടത് അവർ തന്നെ ആയിരിക്കണം.

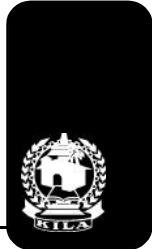
ജനകീയപങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കേണ്ടതിന്റെ ചുമതല ജനപ്രതിനിധി, കീപേഴ്സൺ, ക്ലസ്റ്റർ വികസന സമിതി എന്നിവയിൽ നിക്ഷിപ്തമാണ്.

ക്ലസ്റ്റർ വികസന സമിതി (CDC)

- ചേരി വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിലെ ജനകീയ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള സമിതി
- അടുത്തടുത്തുള്ള 20-30 കുടുംബങ്ങളെ ചേർത്ത് ഒരു യൂണിറ്റ് ആയി കണക്കാക്കി 2 പ്രതിനിധികളെ അംഗങ്ങളായി തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നു. (ഒരു സ്ത്രീ, ഒരു പുരുഷൻ, സ്ത്രീ അയൽക്കൂട്ട അംഗമായിരിക്കണം.)
- ഇങ്ങനെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന അംഗങ്ങൾ, എ.ഡി.എസ്. ചെയർപേഴ്സൺ, കൗൺസിലർ, കീപേഴ്സൺ, പ്രാദേശിക നേതാക്കൾ എന്നിവരുൾപ്പെടുന്നതാണ് ക്ലസ്റ്റർ വികസന സമിതി
- ക്ലസ്റ്റർ വികസന സമിതിയ്ക്ക് നേതൃത്വം നൽകാനായി ഒരു കൺവീനർ, ജോയിന്റ് കൺവീനർ എന്നിവരെ തിരഞ്ഞെടുക്കണം. (ഒരു സ്ത്രീ, ഒരു പുരുഷൻ)

സി.ഡി.സി. ചുമതലകൾ

- ജനകീയ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കൽ
- പ്രാദേശിക സ്വീകാര്യത ഉറപ്പാക്കൽ
- ഉടമസ്ഥത ബോധം വളർത്തിയെടുക്കൽ
- ഒരുമ വളർത്തിയെടുക്കൽ
- പ്രാദേശിക തർക്കങ്ങൾ പരിഹരിയ്ക്കൽ

- 6. ഈ പദ്ധതിയ്ക്ക് സംസ്ഥാന സർക്കാർ അംഗീകാരം ലഭിക്കുന്ന മുറയ്ക്ക് ഓരോ പദ്ധതി പ്രദേശങ്ങൾക്കും വേണ്ടി വിശദമായ വികസന/പുനരുദ്ധാരണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നു.
- 7. സർക്കാർ നിയോഗിക്കുന്ന ഏജൻസി നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്തു നടത്തുന്നു.

രാജീവ് ആവാസ് യോജന പദ്ധതി കേരളത്തിൽ തിരുവനന്തപുരം, കൊല്ലം, കൊച്ചി, തൃശൂർ, കോഴിക്കോട് എന്നീ കോർപ്പറേഷനുകളിലും കണ്ണൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലും നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

നഗരസഭകളും ചേരിവികസനവും

നഗരസഭകൾ നടപ്പിലാക്കുന്ന വികസന പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ചേരി പരിഷ്കരണത്തിന് പ്രോജക്ടുകൾ നഗരസഭയ്ക്ക് തന്നെ ഡി.പി.സി. അംഗീകാരത്തോടെ നടപ്പിലാക്കാവുന്നതാണ്.

KSUDP യും ചേരിപരിഷ്കരണവും

KSUDP (കേരള സുസ്ഥിര നഗരവികസന പദ്ധതി)

ദ്രുതഗതിയിലുള്ള നഗരവൽക്കരണ പ്രക്രിയ ഉയർത്തുന്ന വെല്ലുവിളികൾ നേരിടാൻ നഗരസഭകളെ പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിന് കേരള സർക്കാർ ഏഷ്യൻ വികസന ബാങ്ക് (ADB) ന്റെ വായ്പാ സഹായത്തോടെ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ള പദ്ധതിയാണ് കേരള സുസ്ഥിര നഗരവികസന പദ്ധതി. കേരളത്തിൽ 5 കോർപ്പറേഷനുകളിലും ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. തിരുവനന്തപുരം, കൊച്ചി കോർപ്പറേഷനുകളിൽ കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയായ JNNRUM മായി സംയോജിപ്പിച്ചാണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. KSUDP പ്രോജക്ടുകളിൽ ചേരിവികസനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രധാനമായും രണ്ട് പദ്ധതികളാണ് നടപ്പിലാക്കിവരുന്നത്.

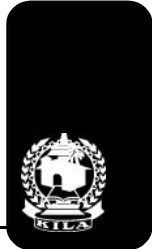
a CIF (Community Infrastructure Fund)

താഴ്ന്നവരുമാനക്കാർക്ക് അടിസ്ഥാന സൗകര്യവികസനവും ചേരി നിവാസികളായ സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും വേണ്ട അടിസ്ഥാന സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് കമ്മ്യൂണിറ്റി ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ ഫണ്ട് രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

b. PSF (Poverty Social Fund)

PSF ഫണ്ടുപയോഗിച്ച് ചേരിപ്രദേശങ്ങളിലെ ജനങ്ങൾക്ക് പരമ്പരാഗത തൊഴിൽ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും വരുമാനദായകമായ തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങൾ സ്വയംസഹായ സംഘങ്ങളിലൂടെ ആരംഭിക്കുന്നതിനും സംരഭകത്വം വളർത്തുന്നതിനും പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കാം.

ഉദാ. ഫിഷിംഗ്, മൺപാത്ര നിർമ്മാണം, കരകൗശല നിർമ്മാണം മുതലായവ. SJSRY യുടെ മാനദണ്ഡങ്ങളാണ് ഇവയ്ക്കും ബാധകം.

സംരംഭകത്വ വികസനത്തിന് സംസ്ഥാനതലത്തിലും ദേശീയ തലത്തിലും വളരെയധികം പദ്ധതികൾ ഉണ്ട്. ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിന്റെ ഭാഗമായിട്ടുള്ള SJSRY, സ്വയം തൊഴിൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള PMEUP, KVIC യുടെ മാർജിൻ മണി എന്നിവ ദേശീയ തലത്തിലുള്ള പദ്ധതികളാണ്. സംസ്ഥാനതലത്തിൽ, സംരംഭകത്വമിഷൻ, വ്യവസായവകുപ്പ്, തൊഴിൽ വകുപ്പ് എന്നിവ സംരംഭകത്വ വികസനത്തിനുവേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്.

സംരംഭകത്വ വികസന പരിപാടികൾക്കായും വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങൾ സംസ്ഥാന തലത്തിലും ദേശീയതലത്തിലും ഉണ്ട്. ഇത്രയെല്ലാം അനുകൂല ഘടകങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടും കേരളം ഇന്നും സംരംഭകത്വ വികസനത്തിനും അതിലൂടെയുള്ള പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസനത്തിനും വേണ്ടത്ര പ്രാധാന്യം കൊടുക്കുന്നില്ല.

സംരംഭകത്വ വികസന പരിപാടിയുടെ വിജയത്തിന് ജനങ്ങളുടെ മനോഭാവത്തിൽ മാറ്റം വരേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്. സബ്സിഡി കിട്ടുന്നതിലല്ല മറിച്ച് വരുമാനമാർഗ്ഗം ഉണ്ടാകുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ് സംരംഭകത്വം തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടത്. ഈ മനോഭാവത്തിന് പ്രാദേശിക തലത്തിൽ പരിശീലനങ്ങൾ വേണ്ടതാണ്. സംരംഭത്തെ അതിന്റെ ശരിയായ രീതിയിൽ നയിച്ച് വിജയിക്കാനുള്ള മാനസികാവസ്ഥ ജനങ്ങളിൽ ഉണ്ടാക്കണം.

സമൂഹത്തിനാവശ്യമായ തൊഴിലവസരം ഉണ്ടാക്കുക എന്നത് സർക്കാരിനും സർക്കാർ ഇതര സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള കാര്യമാണ്. സ്വയം തൊഴിലിന് വരും തലമുറയെ പ്രേരിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസനത്തിനായി ചെയ്യേണ്ട പ്രധാന കർത്തവ്യം.

ചെറിയ ചായക്കട മുതൽ വലിയ ബഹുരാഷ്ട്ര കമ്പനി വരെയുള്ളതിനെ സംരംഭത്തിന്റെ ഘടനയിൽ കൊണ്ടുവരാം. മുടക്കുമുതലിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സംരംഭങ്ങളെ സൂക്ഷ്മ, ചെറുകിട, ഇടത്തരം, വൻകിട എന്നിവയായി തരംതിരിച്ചിരിക്കുന്നു. സ്വാശ്രയ സംഘങ്ങളുടേയും, അയൽകൂട്ടത്തിന്റേയും ആവിർഭാവത്തോടുകൂടി Tiny enterprises, Small micro-enterprises എന്നീ വകഭേദങ്ങളും ഉടലെടുത്തു.

വ്യത്യസ്ത രീതികളിൽ നമുക്ക് സംരംഭങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുവാൻ സാധിക്കും അവ:

വ്യക്തിഗത സംരംഭങ്ങൾ

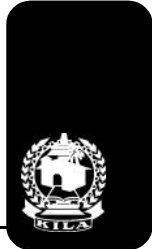
തങ്ങളുടെ കഴിവിനനുസരിച്ച് വ്യക്തികൾ സംരംഭകത്വത്തിന്റേൽ ഏർപ്പെടുന്നു. നമ്മുടെ ചുറ്റുപാടിൽ നോക്കുകയാണെങ്കിൽ ഒട്ടനവധി സംരംഭങ്ങൾ നമുക്ക് കാണാം. ചിലപ്പോൾ അത് സ്വയംതൊഴിൽ ആകാം അല്ലെങ്കിൽ ഒന്നോ രണ്ടോ ജോലിക്കാരെ വെച്ചിട്ടാകാം ആ സംരംഭം നടത്തി കൊണ്ടുപോകുന്നത്. ഫുഡ് പ്രോസസിംഗ്, ലൈറ്റ് എഞ്ചിനീയറിംഗ്, ഫർണിച്ചർ, ടൂറിസം, ഐ ടി എന്നീ മേഖലകളിൽ ധാരാളം സംരംഭങ്ങൾ ഉണ്ട്.

ഗ്രൂപ്പ് സംരംഭങ്ങളും/ജോയിന്റ് ലയബിലിറ്റി ഗ്രൂപ്പുകളും:

ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജന പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി സൂക്ഷ്മ സംരംഭങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നത് അധികവും ഗ്രൂപ്പ് സംരംഭങ്ങളിലൂടെ ആണ്. അഞ്ചോ പത്തോ ആളുകൾ ഒരുമിച്ച് നടത്തുന്ന സംരംഭത്തെ ആണ് ഗ്രൂപ്പ് സംരംഭങ്ങൾ എന്ന് പറയുന്നത്. ഒറ്റക്ക് ചെയ്യുന്നതിനേക്കാൾ ഒരു ധൈര്യം കൂട്ടായി ചെയ്യുമ്പോൾ ഉണ്ടാകും.

സൂക്ഷ്മസംരംഭങ്ങളുടെ സുസ്ഥിരമായ വളർച്ചക്ക് സംരംഭകർക്ക് മാനസികവും ബിസിനസ്സുപരവുമായ സഹായം വളരെ ആവശ്യമാണ്. എന്നാൽ ഇന്ന് തുടങ്ങുവാൻ മാത്രമെ സഹായം കൊടുക്കുകയുള്ളൂ. സംരംഭകത്വ വികസനത്തിന് വ്യത്യസ്തമായ ഒരു കാഴ്ചപ്പാട് പ്രാദേശിക ഭരണകൂടം രൂപപ്പെടുത്തി എടുക്കേണ്ടതാണ്.

1. അങ്കണവാടി നടത്തുക
2. അഗതികൾക്കും വിധവകൾക്കും വികലാംഗർക്കും കർഷകത്തൊഴിലാളികൾക്കും പെൻഷൻ അനുവദിക്കുകയും വിതരണം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുക
3. തൊഴിലില്ലായ്മ വേതനം അനുവദിക്കുകയും വിതരണം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുക
4. വിധവകളുടെ പെൺമക്കളുടെ വിവാഹത്തിന് ധനസഹായം അനുവദിക്കുക
5. ദരിദ്ര വിഭാഗങ്ങൾക്ക് ഗ്രൂപ്പ് ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതി നടപ്പാക്കുക
6. അനാഥാലയങ്ങൾക്ക് ഗ്രാന്റുകൾ നൽകുക
7. അംഗഭംഗം വന്നവർ, അഗതികൾ മുതലായവർക്ക് ക്ഷേമത്തിനായി സ്ഥാപനങ്ങൾ തുടങ്ങുക.

മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ടിലെ സെക്ഷൻ 22 പ്രകാരം മേൽ പറഞ്ഞ ചുമതലകൾ നഗരസഭയിലെ ക്ഷേമകാര്യ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിയിൽ നിക്ഷിപ്തമാണ്.

മാതൃ-ശിശു വികസനം

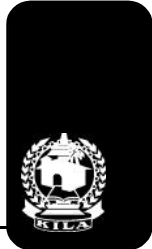
പ്രാദേശികസുത്രണ പ്രക്രിയയിലൂടെ മാതൃ-ശിശു വികസന മേഖലയിൽ ഫലപ്രദമായി ഇടപെടാൻ ഒരു പരിധി വരെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ക്ഷേമ പരിപാടി എന്നതിലുപരി വികസന പരിപാടിയെന്നുള്ള സമീപന മാറ്റമാണ് ശ്രദ്ധേയമാകുന്നത്. ശിശു വികസന പരിപാടികൾ മാനവശേഷി വികസനത്തിനുള്ള മഹത്തായ നിക്ഷേപമായിട്ടാണ് കരുതപ്പെടുന്നത്. മാതൃ-ശിശു വികസനത്തിനുള്ള സമഗ്രമായ ഒരു പദ്ധതിയാണ് സംയോജിത ശിശു വികസന പദ്ധതി (ICDS)

സംയോജിത ശിശു വികസന പദ്ധതി

ജനനത്തിനു മുൻപും പിൻപും വളർച്ചയുടെ എല്ലാ ഘട്ടത്തിലും കുട്ടികൾക്കാവശ്യമായ സേവനങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കിക്കൊണ്ട് മുഴുവൻ കുട്ടികൾക്കും സമഗ്ര വികസനത്തിന് അനുയോജ്യമായ പരമാവധി സൗകര്യങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കുക എന്ന ദേശീയ നയത്തിന്റെ ഭാഗമായി അഞ്ചാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിക്കാലത്ത് ആവിഷ്കരിച്ച പദ്ധതിയാണ് സംയോജിത ശിശു വികസന പദ്ധതി (Integrated Child Development Scheme) സമഗ്ര മാതൃ-ശിശു വികസനത്തിനുള്ള ഈ കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതി ഇന്നു ലോകത്തിലെ തന്നെ ഏറ്റവും വലിയ ഗ്രാമതല വ്യാപന പരിപാടിയായി (out reach programme) മാറിയിട്ടുണ്ട്. ഈ പദ്ധതിയുടെ ഗ്രാമതല/നഗരതല നിർവ്വഹണ യൂണിറ്റാണ് അങ്കണവാടികൾ.

ഐ.സി.ഡി.എസ്.പദ്ധതി -ലക്ഷ്യങ്ങൾ

1. 6 വയസ്സു വരെയുള്ള കുട്ടികളുടെ പോഷണാരോഗ്യ നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുക
2. ശിശുവിന്റെ ശാരീരിക മാനസിക സാമൂഹിക വികസനത്തിന് അടിത്തറ പാകുക

പുതിയ സമീപനം

മാതൃ-ശിശു വികസന കാര്യത്തിൽ പുതിയ സമീപനം കൈകൊള്ളണം. കുട്ടികൾക്കും ഗർഭിണികൾക്കും മൂലയുട്ടുന്ന അമ്മമാർക്കും വീടുകളിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന ആഹാരത്തിലെ പോഷണക്കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിനാണ് അങ്കണവാടികളുടെ അനുപുരക പോഷകാഹാര പരിപാടി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്. ഈ പരിപാടി കൂടുതൽ ആകർഷകമാക്കണം.

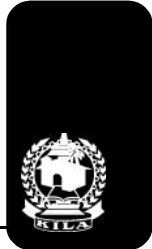
കുട്ടികളുടെയും അമ്മമാരുടെയും ഗർഭിണികളുടെയും കൗമാരക്കാരായ പെൺകുട്ടികളുടെയും പ്രാഥമിക ആരോഗ്യപരിപാലന പരിപാടികളും വളരെയധികം പ്രാധാന്യം അർഹിക്കുന്നു. ആരോഗ്യ-പോഷകാഹാര വിദ്യാഭ്യാസവും പലപ്രദമാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിനായി മാസം തോറും അങ്കണവാടികൾ കേന്ദ്രീകരിച്ച് നടക്കുന്ന അമ്മമാരുടെ യോഗത്തിലേക്ക് വർദ്ധിച്ച പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതുണ്ട്. ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ജനപ്രതിനിധികളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ പ്രാദേശിക ഇടപെടലുകൾ ഉണ്ടാകേണ്ടതുണ്ട്.

കുട്ടികളുടെ മാനസികവും ശാരീരികവും വൈകാരികവുമായ വികസനവും സാമൂഹ്യവൽക്കരണവുമാണ് അനുപചാരിക പ്രീ-സ്കൂൾ കൊണ്ട് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. എന്നാൽ ഇന്നു നാം ലക്ഷ്യത്തിൽ നിന്നും വളരെ അകലെയാണ്. വീടിനെയും വിദ്യാലയത്തെയും ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന കണ്ണിയായി ഇത്തരം സ്ഥാപനങ്ങൾ മാറേണ്ടതുണ്ട്. രക്ഷിതാക്കളുടെയും അധ്യാപകരുടെയും സമൂഹത്തിന്റെയും സംയുക്ത പ്രവർത്തനം ഈ കാര്യത്തിൽ ഉണ്ടാകണം.

മേൽ പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ സാധ്യമാകണമെങ്കിൽ അങ്കണവാടികളുടെ ഭൗതിക സാഹചര്യം ഇനിയും മെച്ചപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്. ആവശ്യമായ ഭൂമി, അനുയോജ്യമായ കെട്ടിടം, കുടിവെള്ളം ഉൾപ്പെടെയുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യം എന്നിവ ഉറപ്പു വരുത്തണം. അതോടൊപ്പം ഒരു പ്രദേശത്തെ സ്ത്രീകളുടെ സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക വികസനത്തിൽ നിർണ്ണായക പങ്കു വഹിക്കുന്ന കേന്ദ്രങ്ങളായി അങ്കണവാടികളെ മാറ്റാൻ കഴിയണം. സ്ത്രീകൾക്ക് ഒത്തു ചേരാനുള്ള ഒരിടമായി അങ്കണവാടികൾ മാറേണ്ടതുണ്ട്. ക്ലാസ്സുകൾ, ചർച്ചകൾ, തൊഴിൽ പരിശീലനങ്ങൾ എന്നിവ സംഘടിപ്പിക്കുക വഴി സ്ത്രീകളുടെ നേതൃത്വ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ കഴിയുന്നതുമാണ്. ഒരു നഗരസഭയിൽ ഒരങ്കണവാടിയെങ്കിലും സ്ത്രീകൾക്കായുള്ള കമ്മ്യൂണിറ്റി സെന്ററും കുട്ടികളുടെ പാർക്കും വായനശാലയും ഒക്കെ ചേർന്ന ഒരു സാംസ്കാരിക സ്ഥാപനമായി മാറ്റാനുള്ള ശ്രമം ക്ഷേമകാര്യ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളുടെ ഭാഗത്തു നിന്നും ഉണ്ടാകണം.

വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പുകൾ

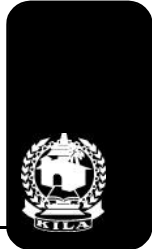
കൗൺസിലുകളുടെ പൊതുവായ മേൽനോട്ടത്തിലും നിയന്ത്രണത്തിലുമാണ് വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പുകൾ പ്രവർത്തിക്കേണ്ടത്. എന്നാൽ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിൽ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികൾക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ള വിഷയ ചുമതലകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ബന്ധപ്പെട്ട ഓരോ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിയുടെയും നേരിട്ടുള്ള മേൽനോട്ടത്തിലും നിയന്ത്രണത്തിലുമായിരിക്കണം ഓരോ വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പുകളും പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതെന്ന് സർക്കാർ നിഷ്കർഷിച്ചിട്ടുണ്ട്.

1. ഇന്ദിരാഗാന്ധി ദേശീയ വാർദ്ധക്യകാല പെൻഷൻ (IGNOAP)

കേന്ദ്ര സർക്കാറിന്റെ സഹായത്തോടെ നടപ്പിലാക്കുന്ന ഒരു ദേശീയ സുരക്ഷാ പദ്ധതി.

പെൻഷൻ തുക	പ്രതിമാസം 400/- രൂപ. 80 വയസ്സിനു മുകളിലുള്ളവർക്ക് 900 രൂപ വീതവും
അർഹത	65 വയസ്സ് കഴിഞ്ഞ ബിപിഎൽ വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്നവർ. 3 വർഷമായി കേരളത്തിൽ താമസിക്കുന്നവരായിരിക്കണം.
അർഹരല്ലാത്തവർ	സർക്കാർ അനാഥാലയങ്ങളിലെ അന്തേവാസികൾ, യാചകവൃത്തി തൊഴിലാക്കിയവർ, മറ്റു സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും പെൻഷൻ വാങ്ങുന്നവർ.
അന്വേഷണ ചുമതല	സെക്രട്ടറി നിയോഗിക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ (ഭൂരിപക്ഷം നഗരസഭകളിലും റവന്യൂ ഇൻസ്പെക്ടർമാർ)
ഫണ്ട് അനുവദിക്കുന്നത്	ജില്ലാ കളക്ടർ
ഫണ്ട് അനുവദിക്കുന്നത്	ജില്ലാ കളക്ടർ
സാങ്ഷനിംഗ് അധികാരി	നഗരസഭാ കൗൺസിൽ
അപ്പീൽ അധികാരി	ജില്ലാ കളക്ടർ (നിരസിച്ച വിവരം ലഭിച്ച് 30 ദിവസത്തിനകം)

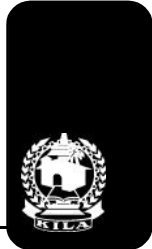

കൈപ്പുസ്തകം അധികാര വികേന്ദ്രീകരണവും സാമൂഹ്യക്ഷേമവും

6	അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കേണ്ട വിധം	നിശ്ചിത ഫോറത്തിൽ (2 കോപ്പി) സെക്രട്ടറിക്ക്.
7	അപേക്ഷയോടൊപ്പം ഹാജരാക്കേണ്ട രേഖകൾ	1) വില്ലേജ് ഓഫീസറിൽ നിന്നുള്ള വരുമാന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് (ത.ഭ. സ്ഥാപനത്തിന് യുക്തമായ തീരുമാനമെടുക്കാം) 2) വയസ്സ് തെളിയിക്കുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് 3) എംപ്ലോയ്മെന്റ് രജിസ്ട്രേഷൻ കാർഡ്
8	അപേക്ഷ പരിശോധനയും അംഗീകാരവും	1) എംപ്ലോയ്മെന്റ് എക്സ്പെഞ്ചിന്റെ പരിശോധനയിൽ അർഹതയില്ലെന്ന് കണ്ടെത്തിയാൽ ആ വിവരം ത.ഭ. സ്ഥാപനത്തെ അറിയിക്കണം 2) വേതനം ലഭിക്കുന്നവരുടെയും നിരസിക്കുന്നവരുടെയും ലിസ്റ്റ് ഗ്രാമസഭയിൽ/വാർഡ്സഭയിൽ/വാർഡ് കമ്മിറ്റിയിൽ വായിക്കണം. പൊതുവായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തണം. ലിസ്റ്റിന്റെ കോപ്പി എംപ്ലോയ്മെന്റ് ഓഫീസർക്ക് നൽകണം. 3) ലഭിച്ച/അനുവദിച്ച/നിരസിച്ച അപേക്ഷകരുടെ വിവരത്തിന് രജിസ്റ്റർ (ഫോറം-4) സൂക്ഷിക്കണം 4) അക്വിറ്റൻസ് രജിസ്റ്റർ (ഫോറം-6) സൂക്ഷിക്കണം 5) അന്വേഷണ ചുമതല സെക്രട്ടറിക്ക് 6) ഫണ്ട് അനുവദിക്കുന്നത് ജില്ലാ എംപ്ലോയ്മെന്റ് ഓഫീസർ
9	വിതരണം	പണമായി നൽകുന്നു
10	അപ്പീൽ	ത.ഭ. സ്ഥാപനങ്ങളുടെ തീരുമാനം ലഭിച്ച് 60 ദിവസത്തിനകം അപ്പീൽ ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് നൽകാം. ലഭിച്ച അപ്പീൽ/റിവിഷൻ 45 ദിവസത്തിനകം തീർപ്പാക്കണം.
11	ഉത്തരവുകൾ/ഭേദഗതികൾ	എ) ജി.ഒ.(പി) 23/98/തൊ.വ./28.5.1998 (ചട്ടങ്ങൾ) ബി) ജി.ഒ.(പി) 1764/05/തൊ.വ./28.6.05 (ചട്ടങ്ങൾ) സി) ജി.ഒ.(പി) 68/07/തൊ.വ./5.6.07 (അപ്പീൽ നടപടിക്രമങ്ങൾ)

പരിശോധിക്കേണ്ട രേഖകൾ

- 1 അപേക്ഷാ ഫോറം
- 2 വേതനത്തിന് അർഹതയുള്ളവരുടെ പട്ടിക
- 3 നിരസിച്ച അപേക്ഷകരുടെ പട്ടിക
- 4 ലഭിച്ച/അനുവദിച്ച/നിരസിച്ച അപേക്ഷകരുടെ രജിസ്റ്റർ
- 5 അപ്പലേറ്റ് അതോറിറ്റി സൂക്ഷിക്കേണ്ട രജിസ്റ്ററിന്റെ മാതൃക
- 6 അക്വിറ്റൻസ് രജിസ്റ്റർ
- 7 വേതനവിതരണ കാർഡ്
- 8 കൈപ്പറ്റ് രസീത്, ജോലി ഇല്ല എന്ന സമ്മതപത്രം

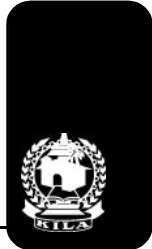
കൈപ്പുസ്തകം അധികാര വികേന്ദ്രീകരണവും സാമൂഹ്യക്ഷേമവും

8	അപേക്ഷ പരിശോധനയും അംഗീകാരവും	<ol style="list-style-type: none"> 1) അപേക്ഷകർക്ക് കൈപ്പറ്റ് ചീട്ടു നൽകണം (ക്രമ നമ്പർ സഹിതം) 2) അപേക്ഷ ലഭിച്ച് 40 ദിവസത്തിനകം തീർപ്പാക്കണം 3) അർഹനല്ലെന്നു തോന്നിയാൽ ഈ വിവരം കാണിച്ച് 15 ദിവസത്തെ നോട്ടീസ് അപേക്ഷകന് നൽകണം. വാദം കേട്ട് തീർപ്പാക്കണം. നിരസിച്ചാൽ കാരണം ഫോറം നമ്പർ 3-ൽ രേഖപ്പെടുത്തി അപേക്ഷകനെ അറിയിക്കണം. 4) ലഭിച്ച/അനുവദിച്ച/നിരസിച്ച അപേക്ഷകളുടെ രജിസ്റ്റർ (ഫോറം നമ്പർ 4-ൽ) സൂക്ഷിക്കണം 5) ലിസ്റ്റ് ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷം വാർഡ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തണം 6) ഗ്രാമസഭയിൽ/വാർഡ് സഭയിൽ/വാർഡ് കമ്മിറ്റിയിൽ വായിക്കണം. സി.ഡി.എസ്.കൾക്ക് നൽകണം 7) പെൻഷൻ വിതരണ രജിസ്റ്റർ (ഫോറം-6) സൂക്ഷിക്കണം 8) ഫണ്ട് അനുവദിക്കുന്നത് ജില്ലാ ലേബർ ഓഫീസർ ആണ്.
9	വിതരണം	<ol style="list-style-type: none"> 1. മണിയോർഡർ മുഖേന. 2. മരിച്ച പെൻഷൻകാരന്റെ മരണം വരെയുള്ള കുടിശ്ശിക ലഭിക്കാൻ തഹസിൽദാരിൽ നിന്നും ലഭിച്ച അവകാശ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഹാജരാക്കണം. പെൻഷൻ മരിച്ചാൽ മരണം നടന്ന മാസം വരെയുള്ള കുടിശ്ശിക അവകാശിക്ക് സർട്ടിഫിക്കറ്റിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നൽകാം. 1500 രൂപ വരെ - വില്ലേജ് ഓഫീസർ. അതിനുമേൽ തഹസിൽദാർ (ജി.ഒ.പി.) 54/06/തൊ.വ./14.8.06)
10	അപ്പീൽ	<p>ത.ഭ.സ്ഥാപനത്തിന്റെ തീരുമാനത്തിന്മേൽ നിരസിച്ച ഉത്തരവ് ലഭിച്ച് 30 ദിവസത്തിനകം ഉത്തരവിന്റെ പകർപ്പ് സഹിതം ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് അപ്പീൽ നൽകാം. 45 ദിവസത്തിനകം തീർപ്പാക്കണം. അപ്പീലിന്റെ വിവരങ്ങൾ അപ്പീൽ രജിസ്റ്ററിൽ (ഫോറം നമ്പർ 5) രേഖപ്പെടുത്തണം. സർക്കാരിലേക്ക് റിവിഷൻ പെറ്റീഷൻ നൽകാം. ഇതും 45 ദിവസത്തിനകം തീർപ്പാക്കണം. നിർത്തൽ ചെയ്ത പെൻഷൻ പുന:സ്ഥാപിക്കാനും അപ്പീൽ നൽകാം.</p>
11	ഉത്തരവുകൾ	<p>എ) ജി.ഒ.(പി)18/98/തൊ.വ./16.4.1998(ജി.ഒ.(പി)23/82/എൽ.ബി.ആർ/13.7.82 ലെ ചട്ടങ്ങൾ പുതുക്കിയത്)</p> <p>ബി) ഒരു പെൻഷൻ മരിച്ചാൽ മരണം നടന്ന മാസം വരെയുള്ള കുടിശ്ശിക അവകാശികൾക്ക് നൽകാം, (ജി.ഒ.(പി)31/2000/തൊ.വ./14.3.00)</p> <p>സി) ഇതിന് 16.4.98 മുതൽ മുൻകാല പ്രാബല്യം നൽകി (ജി.ഒ.(പി)41/2003/തൊ.വ./23.8.03).</p>

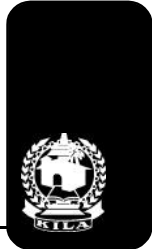
പരിശോധിക്കേണ്ട രേഖകൾ

ഫോറം നമ്പർ

- 1 അപേക്ഷാ ഫോറം
- 2 അനുമതി പത്രിക
- 3 നിരസിച്ച വിവരം കാണിക്കുന്ന പത്രിക
- 4 ലഭിച്ച/അനുവദിച്ച/നിരസിച്ച അപേക്ഷകളുടെ രജിസ്റ്റർ
- 5 അപ്പീൽ രജിസ്റ്റർ
- 6 പെൻഷൻ വിതരണ രജിസ്റ്റർ

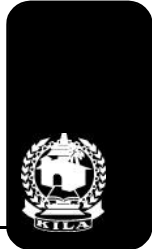

		<p>9) അപേക്ഷ നിരസിച്ച വിവരം അപേക്ഷകരെ അറിയിക്കണം</p> <p>10) പെൻഷനർ മരിച്ചാൽ ആ വിവരം സെക്രട്ടറി ജില്ലാ കളക്ടറെ അറിയിക്കണം. കുടിശ്ശിക നിയമാനുസൃതാധികാരിക്ക് നൽകാം.</p> <p>11) ലൈഫ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് മെയ് 15-ന് മുമ്പ് ബഹു: ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് സമർപ്പിക്കണം</p>
9	വിതരണം	മനിയോർഡർ മുഖേന (മരിക്കുന്ന പെൻഷണറുടെ കുടിശ്ശിക അനന്തരാവകാശിക്ക് നൽകാം (ചട്ടം 11(3))
10	അപ്പീൽ	നിരസിച്ച വിവരം ലഭിച്ച് 30 ദിവസത്തിനകം ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് നൽകണം. തെറ്റായ വിവരം നൽകി പെൻഷൻ നേടുന്നു എന്നുകണ്ടാൽ പെൻഷൻ നിർത്തലാക്കാൻ ഈ പദ്ധതി നടത്തിപ്പിന്റെ പൂർണ്ണ ചുമതലയുള്ള ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് അധികാരമുണ്ട്
11	ഉത്തരവുകൾ	<p>ജി.ഒ.(പി)95/സാ.ക്ഷേ.വ./13.12.95 (ചട്ടങ്ങൾ 1.11.95 മുതൽ പ്രാബല്യം)</p> <p>ജി.ഒ.(പി)11/92/സാ.ക്ഷേ.വ./7.4.97</p> <p>ജി.ഒ.(പി)25/96/സാ.ക്ഷേ.വ. 3.7.06.</p>

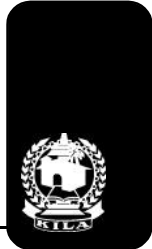
6. വിധവാ പെൻഷൻ

1	തുക	525 രൂപ (പ്രതിമാസം)
2	വാർഷിക കുടുംബവരുമാന പരിധി	20000 രൂപ (ഗ്രാമപ്രദേശം), 22375 (നഗരപ്രദേശം)ജി.ഒ.(എം.എസ്)21/10/സാ.ക്ഷേ.വ./17.3.10 പ്രകാരംസ്വാതന്ത്ര്യ സമര സേനാനികൾക്കുള്ള പെൻഷൻ കണക്കാക്കേണ്ടതില്ല (സ.ഉ.(അ)സാ.ക്ഷേ.വ./31.3.98)
3	വയസ്സ്	പരിധിയില്ല
4	അപേക്ഷിക്കാൻ വേണ്ട യോഗ്യതകൾ	1) ആരോഗ്യം ആശ്രയിച്ചിട്ടില്ലാത്തവരും വരുമാനമില്ലാത്തവരും 2) തുടർച്ചയായി 2 വർഷമെങ്കിലും കേരളത്തിൽ സ്ഥിരതാമസമുള്ളവരാകണം 3) വിധവകൾ 4) വിവാഹമോചനം നേടിയ സ്ത്രീകൾ 5) 7 വർഷമായി ഭർത്താവിനെക്കുറിച്ച് വിവരം ലഭ്യമല്ലാത്ത സ്ത്രീകൾ
5	അർഹതയില്ലാത്തവർ	1) പുനർവിവാഹം ചെയ്ത വിധവകൾ 2) മറ്റു സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പെൻഷൻ/ധനസഹായം തുടർച്ചയായി വാങ്ങുന്നവർ
6	അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കേണ്ട വിധം	നിശ്ചിത ഫോറത്തിൽ (2 കോപ്പി) സെക്രട്ടറിക്ക്
7	അപേക്ഷയോടൊപ്പം ഹാജരാക്കേണ്ട രേഖകൾ	1) അപേക്ഷകയുടെ വാർഷിക കുടുംബ വരുമാനം രേഖപ്പെടുത്തിയ വില്ലേജ് ഓഫീസറുടെ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് 2) ഭർത്താവിന്റെ മരണ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് 3) അപേക്ഷക വിധവയാണെന്നും പുനർവിവാഹം ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നും കാണിക്കുന്ന മെമ്പറുടെ/കൗൺസിലറുടെ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്
8	അപേക്ഷ പരിശോധനയും അംഗീകാരവും	1) കൈപ്പറ്റു ചീട്ടു നൽകണം 2) ഐ.സി.ഡി.എസ്. സൂപ്പർവൈസറുടെ അന്വേഷണ റിപ്പോർട്ട് 3) അയൽക്കൂട്ടം, ഗ്രാമസഭ/വാർഡ്സഭ/വാർഡ് കമ്മിറ്റി, ക്ഷേമകാര്യ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി, ഭരണസമിതി എന്നിവയുടെ അംഗീകാരം 4) ഫണ്ടിനായി റവന്യൂ അധികാരികൾക്ക് അയക്കണം
9	വിതരണം	മണിയോർഡർ മുഖേന (തഹസിൽദാരുടെ ഹെയർഷിപ്പ് സർട്ടിഫിക്കറ്റിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പെൻഷൻ കുടിശ്ശിക അനന്തരാവകാശികൾക്ക് നൽകാം - സർക്കുലർ നം.2509/സി/08/സാ.ക്ഷേ.വ./12.8.08)
10	അപ്പീൽ	നിരസിച്ച വിവരം ലഭിച്ച് 30 ദിവസത്തിനകം ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് നൽകണം. തെറ്റായ വിവരം നൽകി പെൻഷൻ നേടുന്നു എന്നുകണ്ടാൽ പെൻഷൻ നിർത്തലാക്കാൻ ഈ പദ്ധതി നടത്തിപ്പിന്റെ പൂർണ്ണ ചുമതലയുള്ള ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് അധികാരമുണ്ട്.

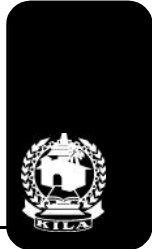
7. സാധ്യങ്ങളായ വിധവകളുടെ പെൺമക്കളുടെ വിവാഹ ധനസഹായം

1	തുക	10000 രൂപ (ഒറ്റവണ)
2	വാർഷിക കുടുംബവരുമാന പരിധി	20000 രൂപ (ഗ്രാമപ്രദേശം), 22375 (നഗരപ്രദേശം)
3	വയസ്സ്	പരിധി ഇല്ല
4	അപേക്ഷിക്കാൻ വേണ്ട യോഗ്യതകൾ	1) ആദ്യ വിവാഹമായിരിക്കണം 2) പെൺകുട്ടിക്ക് വിവാഹ ദിവസം 18 വയസ്സ് പൂർത്തിയാകണം 3) 3 വർഷമോ അതിലധികമോ വിവാഹമോചിതരായി കഴിയുന്ന സ്ത്രീകളുടെ പെൺമക്കളുടെ വിവാഹത്തിന് ധനസഹായം നൽകാം. (ജി.ഒ.(പി)11/98/സാ.ക്ഷേ.വ./2.4.98)
5	അർഹതയില്ലാത്തവർ	വിവാഹിതയാകുന്ന പെൺകുട്ടിയുടെ സ്വർണ്ണമുൾപ്പെടെ ആകെ സമ്പത്ത് 50000 രൂപയിൽ കവിയരുത്.
6	അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കേണ്ട വിധം	നിശ്ചിത ഫോറത്തിൽ (2 കോപ്പി) സെക്രട്ടറിക്ക് വിവാഹ തീയതിക്ക് ഒരു മാസം മുമ്പ് നൽകണം (തക്കതായ കാരണത്താൽ യഥാസമയം അപേക്ഷിക്കാൻ കഴിയാതെ വന്നാൽ സെക്രട്ടറിക്ക് മാപ്പപേക്ഷ നൽകാം. വിവാഹത്തിനുശേഷം ഒരു വർഷം വരെ മാപ്പപേക്ഷ പരിഗണിക്കാം).
7	അപേക്ഷയോടൊപ്പം ഹാജരാക്കേണ്ട രേഖകൾ	1) പ്രതിശ്രുതവരന്റെ സത്യവാങ്മൂലം 2) പരേതൻ അപേക്ഷകയുടെ ഭർത്താവും വധുവിന്റെ പിതാവുംമായിരുന്നു എന്നു കാണിക്കുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് (റവന്യൂ അധികാരികൾ, കൗൺസിലർ, മിശ്രവിവാഹ സംഘടനകൾ, ദേവാലയങ്ങളിലെ അധികാരികൾ, സമുദായ സംഘടനകൾ എന്നിവയിൽ ഏതെങ്കിലും) 3) പരേതന്റെ മരണ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് 4) വധുവിന്റെ ജനനതീയതി തെളിയിക്കുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് 5) അപേക്ഷകയുടെ വരുമാന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് 6) വിധവ സ്ഥിരബുദ്ധിയില്ലാത്തയാളാണെങ്കിൽ പെൺകുട്ടിയെ ഏറ്റെടുക്കുന്ന വ്യക്തിക്ക് മതിയായ ഈടിയന്ത്രേൽ ധനസഹായം നൽകാം (ജി.ഒ.പി)182/84/സാക്ഷേവ/19.4.84) 7) ഭർത്താവിന്റെ മരണം രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടില്ലെങ്കിൽ മരണം നടന്നതായി കണക്കാക്കണം. ഇക്കാര്യത്തിൽ സ്ഥലവാസികളായ രണ്ട് പ്രമുഖ വ്യക്തികളുടെ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ ആവശ്യമാണ് (ജി.ഒ.(പി)167/83/സാക്ഷേവ/20.10.1983)
8	അപേക്ഷ പരിശോധനയും അംഗീകാരവും	1) പറ്റുചീട്ടു നൽകണം 2) അന്വേഷണറിപ്പോർട്ട് വേണം (ഐ.സി.ഡി.എസ്. സൂപ്പർവൈസറുടേത്) 3) അയൽക്കൂട്ടം, വാർഡ്സഭ/വാർഡ് കമ്മിറ്റി, ക്ഷേമകാര്യ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി, കൗൺസിൽ എന്നിവയുടെ അംഗീകാരം വേണം 4) സെക്രട്ടറിയുടെ ഉത്തരവ് വേണം

8. അവസ്ത് വയസ്സ് കഴിഞ്ഞ അവിവാഹിതരായ സ്ത്രീകൾക്കുള്ള പെൻഷൻ

1	തുക	525 രൂപ (പ്രതിമാസം)
2	വാർഷിക കുടുംബവരുമാന പരിധി	20000 രൂപ (ഗ്രാമപ്രദേശം), 22375 (നഗരപ്രദേശം)ജി.ഒ.(എം.എസ്)21/10/സാക്ഷേവ/17.3.10
3	വയസ്സ്	50
4	അപേക്ഷിക്കാൻ വേണ്ട യോഗ്യതകൾ	50 വയസ്സ് കഴിയണം. അവിവാഹിതയായിരിക്കണം. സാമ്പത്തികമായി പിന്നോക്കമായിരിക്കണം. കേരളത്തിൽ സ്ഥിരതാമസക്കാരിയായിരിക്കണം.
5	അർഹതയില്ലാത്തവർ	മേൽ പറഞ്ഞ യോഗ്യതയില്ലാത്തവർ
6	അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കേണ്ട വിധം	നിശ്ചിത ഫോറത്തിൽ (2 കോപ്പി) സെക്രട്ടറിക്ക്
7	അപേക്ഷയോടൊപ്പം ഹാജരാക്കേണ്ട രേഖകൾ	<ol style="list-style-type: none"> 1) വില്ലേജ് ഓഫീസറിൽ നിന്നുള്ള വരുമാന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് 2) അവിവാഹിതയാണെന്നും തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനത്തിന്റെ പരിധിയിൽ സ്ഥിരതാമസക്കാരിയായെന്നുമുള്ള വാർഡ് മെമ്പറുടെ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് 3) 40 വയസ്സ് കഴിഞ്ഞതായുള്ള ഡോക്ടറുടെ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് 4) റേഷൻ കാർഡിന്റെ കോപ്പി
8	അപേക്ഷ പരിശോധനയും അംഗീകാരവും	<ol style="list-style-type: none"> 1) പറ്റു ചീട്ട് നൽകണം 2) അന്വേഷണ റിപ്പോർട്ട് വേണം 3) അയൽക്കൂട്ടം, വാർഡ്സഭ/വാർഡ് കമ്മിറ്റി, ക്ഷേമകാര്യ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി, ഭരണസമിതി എന്നിവയുടെ അംഗീകാരം വേണം 4) സെക്രട്ടറിയുടെ ഉത്തരവ് വേണം 5) ഫണ്ട് അനുവദിക്കുന്നത് ജില്ലാ കളക്ടർ 6) 2 വർഷം കൂടുമ്പോൾ, ഗസറ്റഡ് ഓഫീസർ ഒപ്പിട്ട ലൈഫ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ആവശ്യമാണ്
9	വിതരണം	ഡിമാന്റ് ഡ്രാഫ്റ്റ് മുഖേന
10	അപ്പീൽ	ഉത്തരവ് കൈപ്പറ്റി 30 ദിവസത്തിനകം ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് (ഉത്തരവിന്റെ പകർപ്പ് സഹിതം) സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.
11	ഉത്തരവുകൾ	എ) ജി.ഒ.(എം.എസ്.)14/01/സാക്ഷേവ/31.3.2001 (മാർഗ്ഗരേഖ) ബി) 50 വയസ്സ് കഴിഞ്ഞവരും വിവാഹം കഴിക്കാതെ കുട്ടികളുള്ളവരുമായ അമ്മമാരും അർഹരാണ് (ജി.ഒ.(എം.എസ്)43/04/സാക്ഷേവ/1.7.04)

6

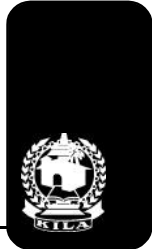
പ്രാദേശിക പദ്ധതി രൂപീകരണം

ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ പന്ത്രണ്ടാം പട്ടികയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള സംഗതികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സാമ്പത്തിക വികസനത്തിനും സാമൂഹ്യ നീതിക്കും വേണ്ടിയുള്ള വികസന പദ്ധതി തയ്യാറാക്കി നടപ്പിലാക്കേണ്ട ചുമതല നഗരസഭകൾക്കാണ്.

ജീവിത സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും, തൊഴിൽ അവസരങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിനും, ഉല്പാദനവും ഉത്പാദനക്ഷമതയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും വേണ്ടിയായിരിക്കണം വികസന പദ്ധതി തയ്യാറാക്കേണ്ടത്. വാർഡ് സഭ/വാർഡ് കമ്മിറ്റി ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷം ആരംഭിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് മാസം മുൻപ് നടക്കുന്ന വാർഡ്സഭ/വാർഡ് കമ്മിറ്റിയിൽ തീരുമാനിച്ച കൗൺസിലിന് സമർപ്പിക്കുന്ന വാർഡ് വികസനരേഖയെ പരിഗണിച്ചാണ് വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കേണ്ടത്.

നഗരസഭയുടെ പൊതുവികസന കാഴ്ചപ്പാടിന് അനുസൃതമായി എല്ലാ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളും അവരവരുടെ വിഷയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മേഖലയിൽ വികസന പ്രോജക്ടുകൾ തയ്യാറാക്കാൻ ആവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണം. ക്ഷേമകാര്യ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിക്ക് നഗരസഭാ നിയമത്തിൽ പറയുന്ന സ്ത്രീകളുടെയും കുട്ടികളുടെയും വികസനം, പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗ വികസനം, സാമൂഹ്യക്ഷേമം, സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ പെൻഷനും ധനസഹായവും, ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനം, ചേരിപരിഷ്കരണം, പൊതുവിതരണ സമ്പ്രദായങ്ങൾ എന്നീ വിഷയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രോജക്ടുകൾ തയ്യാറാക്കാനാവശ്യമായ സാധ്യമായ എല്ലാ നടപടികളും കൈക്കൊള്ളേണ്ടതുണ്ട്.

മുൻ പഞ്ചവത്സരപദ്ധതികാലത്തെ അനുഭവങ്ങൾ ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ടും സാമൂഹ്യനീതിയും സാമ്പത്തിക വികസനവും സമന്വയിപ്പിച്ചു കൊണ്ടും സമഗ്ര വികസനം പങ്ക് വെച്ച് കൊണ്ടും വേണം നഗരസഭകൾ തുടർ പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിക്ക് രൂപം നൽകേണ്ടത്. ദീർഘ വീക്ഷണത്തോടെ പദ്ധതികൾക്ക് രൂപം നൽകുകയും അതിനനുസൃതമായി പ്രോജക്ടുകൾ തയ്യാറാക്കുകയും വേണം. അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന തത്വങ്ങളായ സുതാര്യത, ജനപങ്കാളിത്തം, സാമൂഹ്യനീതി, അക്കൗണ്ടബിലിറ്റി തുടങ്ങിയതിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ശാസ്ത്രീയമായി ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെ അന്തിമ പദ്ധതികൾക്ക് രൂപം നൽകേണ്ട ചുമതല നഗരസഭകൾക്കാണ്. കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന നയങ്ങൾക്കനുസൃതമായി പ്രാദേശിക പദ്ധതികൾക്ക് രൂപം നൽകാനുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം നഗരസഭയ്ക്കാണ്. നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങളിലും ചട്ടങ്ങളിലും കാലാകാലങ്ങളിൽ സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന മാറ്റങ്ങൾ പാലിക്കാനും നഗരസഭ ബാധ്യസ്ഥമാണ്.

അങ്കണവാടികളും പോഷകാഹാര വിതരണവും

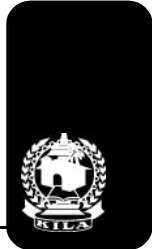
- അങ്കണവാടികൾക്ക് സ്ഥലം, കെട്ടിടം, കുടിവെള്ളം, ഫർണിച്ചർ മറ്റ് ഭൗതിക സൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവ ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് പ്രാധാന്യം നൽകണം.
- സാമൂഹ്യക്ഷേമ വകുപ്പിന്റെ മാനദണ്ഡങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി താഴെ പറയുന്ന വിഭാഗങ്ങൾക്ക് അങ്കണവാടികളിലൂടെ പോഷകാഹാരം നൽകണം.
 1. 3 വയസ്സ് വരെ പ്രായമുള്ള കുട്ടികൾ
 2. 6 വയസ്സുവരെ പ്രായമുള്ള അങ്കണവാടികളിൽ ഹാജരാകുന്ന കുട്ടികൾ
 3. കൗമാരക്കാരായ പെൺകുട്ടികൾ
 4. ഗർഭിണികളായ സ്ത്രീകൾ
 5. മുലയൂട്ടുന്ന അമ്മമാർ
 6. ഭക്ഷണം പാകം ചെയ്യാൻ ശേഷിയുള്ള ആരും വീട്ടിലില്ലാത്ത ആശ്രയ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെട്ട അഗതി കുടുംബങ്ങളിലെ അംഗങ്ങൾ

അങ്കണവാടി പരിധിയിലെ മേൽപറഞ്ഞ മുഴുവൻ വിഭാഗങ്ങൾക്കും ഭക്ഷണം നൽകുക എന്നല്ല ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. അങ്കണവാടിയിൽ സ്ഥിരമായി വരുന്ന കുട്ടികൾ, സ്ഥിരമായി പോഷകാഹാരം സ്വീകരിക്കാൻ അർഹതയുള്ളവരും തയ്യാറുള്ളവരുമായ മറ്റ് വിഭാഗങ്ങളിൽ പെട്ടവർ എന്നിവർക്ക് മാത്രമേ ഭക്ഷണം നൽകേണ്ടതുളളൂ.

1. അങ്കണവാടികളിൽ നിന്ന് യഥാർത്ഥത്തിൽ പോഷകാഹാരം/ഭക്ഷണം സ്വീകരിക്കുന്നവരുടെ എണ്ണവും പോഷകാഹാര ഗുണനിലവാരവും കൂടെ കൂടെ പരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കണം.

നഗരസഭയിൽ നടപ്പിലാക്കാവുന്ന ഭക്ഷണ വിതരണ പരിപാടികൾ

1. നഗരഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് എയ്ഡ്സ് കൺട്രോൾ സൊസൈറ്റി മുഖേന എച്ച്.ഐ.വി അണുബാധിതർക്ക് പോഷകാഹാരം നൽകാവുന്നതാണ്.
2. 10 ശതമാനമെങ്കിലും പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരായ കുട്ടികൾ പഠിക്കുന്ന സ്കൂളുകളിൽ പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരായ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് പാചകം ചെയ്ത് പ്രഭാത ഭക്ഷണം കുടുംബശ്രീ മുഖേന നൽകാവുന്നതാണ്.
3. പട്ടികവർഗ്ഗ പരിചരണ സേവന പാക്കേജ് പ്രകാരം അർഹതയുള്ള പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്കുവേണ്ടി അങ്കണവാടികൾ മുഖേന പാചകം ചെയ്ത ഭക്ഷണ വിതരണം നടത്താവുന്നതാണ്.
4. ആശ്രയ പരിചരണ സേവന പാക്കേജ് പ്രകാരം അർഹതയുള്ള അഗതികൾക്ക് അങ്കണവാടി മുഖേന പാചകം ചെയ്ത ഭക്ഷണവിതരണം നടത്താവുന്നതാണ്.
5. നിർധനരായ രോഗികൾക്ക് ആശുപത്രികളിൽ കഴിയുന്ന ദിനങ്ങളിൽ കുടുംബശ്രീ വഴി ഭക്ഷണം പാചകം ചെയ്ത് നൽകാവുന്നതും ആയതിന് വേണ്ടി വരുന്ന തുക ബന്ധ

വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പുകളുടെ ചുമതലകൾ

1. സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അതാത് മേഖലയിൽ സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ടും കരട് പ്രോജക്ട് നിർദ്ദേശങ്ങളും യഥാസമയം തയ്യാറാക്കി തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന് സമർപ്പിക്കുന്നു.
2. വാർഡ്സഭയിൽ അച്ചടിച്ചു നൽകുന്നതിനാവശ്യമായ വിവരങ്ങളും പദ്ധതി രേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനാവശ്യമായ വിവരങ്ങളും എഴുതി തയ്യാറാക്കി നൽകുന്നു.
3. പ്രോജക്ടുകൾ രൂപീകരിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ ഉപദേശങ്ങൾ ബന്ധപ്പെട്ട സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികൾക്കും ആവശ്യമെങ്കിൽ മറ്റു വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പുകൾക്കും നൽകുക.
4. സാമ്പത്തിക - സാങ്കേതിക - പ്രായോഗിക ക്ഷമതയുള്ളതും നിയമാനുസൃതവുമായ പ്രോജക്ടുകൾ നിശ്ചിത ഫോറങ്ങളിൽ തയ്യാറാക്കുക.
5. സ്റ്റേക്ക് ഹോൾഡർ കൂടിയാലോചനകൾ, വാർഡ്സഭ, വികസന സെമിനാർ എന്നിവയിൽ നടക്കുന്ന ചർച്ചകൾക്ക് അക്കാദമിക് സഹായം നൽകുക.
6. അംഗീകാരം ലഭിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകൾ ഫലപ്രദമായി മോണിറ്റർ ചെയ്യുകയും മോണിറ്ററിംഗ് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി യഥാസമയം നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും ഭരണസമിതിയ്ക്കും നൽകുക.

ബാങ്ക് പ്രതിനിധികളുമായുള്ള ചർച്ച

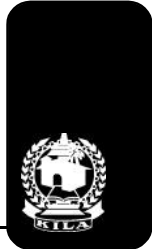
വികസന പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന പ്രോജക്ടുകൾക്കുള്ള വായ്പാ സാധ്യതകളെക്കുറിച്ച് ബന്ധപ്പെട്ട വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പുകൾ ബാങ്ക് പ്രതിനിധികളുമായി വാർഷിക പദ്ധതികൾക്കുമുന്നോടിയായി ചർച്ച നടത്തേണ്ടതാണ്.

സ്റ്റേക്ക് ഹോൾഡർമാരുമായുള്ള കൂടിയാലോചന

ഓരോ വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പും ആ മേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സ്റ്റേക്ക് ഹോൾഡർമാരുടെ ഒരു യോഗത്തിൽ വാർഷിക പദ്ധതി പ്രോജക്ടുകൾ ചർച്ച ചെയ്യേണ്ടതും നിർദ്ദേശങ്ങൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതുമാണ്.

സ്റ്റേക്ക് ഹോൾഡർ കൂടിയാലോചനക്ക് പരിഗണിക്കേണ്ട വിഭാഗങ്ങൾ

1. കർഷകർ, കർഷക തൊഴിലാളികൾ, മത്സ്യ തൊഴിലാളികൾ
2. പരമ്പരാഗത കൂടിൽ ഗ്രാമ ആധുനിക വ്യവസായ സംരംഭങ്ങളിലും സേവനങ്ങളിലും ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നവർ.
3. എ.ഡി.എസ്., സി.ഡി.എസ്. പ്രതിനിധികൾ, ജോയിന്റ് ലയബിലിറ്റി ഗ്രൂപ്പ്
4. പി.ടി.എ., എം.പി.ടി.എ. സ്കൂൾ വികസന സമിതി പ്രതിനിധികൾ

വാർഡ്സഭ ചർച്ചകൾക്കുശേഷം ഓരോ വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പും സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ടിനും പ്രോജക്ട് നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കും അന്തിമരൂപം നൽകണം.

വികസന രേഖ, പദ്ധതി രേഖ തയ്യാറാക്കൽ

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ പൊതു വികസന കാഴ്ചപ്പാടും ഓരോ വിഷയ മേഖല സംബന്ധിച്ച വികസന കാഴ്ചപ്പാടും അവസ്ഥയും വ്യക്തമാകുന്ന രേഖയാണ് വികസന രേഖ. വികസന രേഖ പഞ്ചവത്സര പദ്ധതികാലയളവിലേക്ക് മാത്രം തയ്യാറായാൽ മതിയാകും.

വികസനരേഖ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഓരോ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനവും ഒരു പദ്ധതി രേഖയും തയ്യാറാക്കണം. പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി കാലയളവിലേക്കും, ഓരോ വർഷത്തേയ്ക്കും പ്രത്യേകം പദ്ധതിരേഖ തയ്യാറാക്കണം.

വികസന സെമിനാർ

കരട് വികസനരേഖയും കരട് പദ്ധതി രേഖയും ചർച്ച ചെയ്ത് നിർദ്ദേശങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായ ഏകദിന വികസന സെമിനാർ എല്ലാ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും സംഘടിപ്പിക്കണം.

നഗരസഭ കൗൺസിലർമാർ, വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് അംഗങ്ങൾ, വാർഡ്സഭയിൽ നിന്നും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അംഗങ്ങൾ, നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥർ, ഊരുക്യൂട്ട പ്രതിനിധികൾ, എസ്.സി, എസ്.ടി. പ്രൊമോട്ടർമാർ, എ.ഡി.എസ്., സി.ഡി.എസ്. പ്രതിനിധികൾ, ബാങ്ക് പ്രതിനിധികൾ, ആശാവർക്കർമാർ, സ്റ്റേക്ക് ഹോൾഡർ പ്രതിനിധികൾ, വിദഗ്ധർ, അക്കാദമിക് സ്ഥാപന പ്രതിനിധികൾ, പൊതു പ്രവർത്തകർ, സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകർ തുടങ്ങിയവരെ വികസന സെമിനാറിലേക്ക് ക്ഷണിക്കേണ്ടതാണ്.

വാർഡ്സഭയ്ക്ക് നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള യോഗനടപടിക്രമവും രേഖകൾ സൂക്ഷിക്കേണ്ടക്രമവും ഉചിതമായ രീതിയിൽ വികസന സെമിനാറിനും അവലംബിക്കേണ്ടതാണ്.

പദ്ധതിരേഖ കൗൺസിൽ അംഗീകാരം

വികസന സെമിനാറിനുശേഷം തയ്യാറാക്കുന്ന വികസനരേഖയും അന്തിമ പദ്ധതിരേഖയും സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിയുടെ ശുപാർശയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റി ക്രോഡീകരിച്ച് കൗൺസിൽ തീരുമാനത്തിന്റെ പരിഗണനക്ക് വരുന്നു. കൗൺസിലിന്റെ പരിഗണനക്ക് വരുന്ന പദ്ധതി അംഗീകരിക്കുന്നതോടെ പദ്ധതിരേഖയിൽ ഉള്ള എല്ലാ പ്രോജക്ടുകൾക്കും ഭരണാനുമതി ലഭിച്ചതായി കണക്കാക്കുന്നു.

പ്രോജക്ടുകൾ തയ്യാറാക്കി അംഗീകാരത്തോടെ നിർവ്വഹണം

ഇങ്ങനെ ഭരണാനുമതി ലഭിച്ച പ്രോജക്ടുകൾ വിശദമായി തയ്യാറാക്കി അതത് നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ മേലുദ്യോഗസ്ഥനിൽ നിന്നും അംഗീകാരം വാങ്ങുന്നതോടെ പ്രോജക്ട് നിർവ്വ

11. പ്രോജക്ടിലൂടെ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട ആസ്തികൾ (സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ)
12. വിഭാവന ചെയ്ത എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളും നടന്നിട്ടുണ്ടോ?
13. നിർവഹണം കാര്യക്ഷമവും തൃപ്തികരവും ഗുണനിലവാരമുള്ളതാണോ ?
14. ഏതെങ്കിലും സർക്കാർ/തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന് തുക കൈമാറിയ പ്രോജക്ടാണോ?
15. തുക കൈമാറിയ പ്രോജക്ടാണെങ്കിൽ യൂട്ടിലൈസേഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടോ?
16. മറ്റ് അഭിപ്രായങ്ങൾ, നിർദ്ദേശങ്ങൾ

ഒപ്പ്:	ഒപ്പ്:
ചെയർമാൻ.....മോണിറ്ററിംഗ് കമ്മിറ്റി	കൺവീനർ

സ്ഥലം:
 തിയതി:

1. ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജന ഉപപദ്ധതി തയ്യാറാക്കൽ

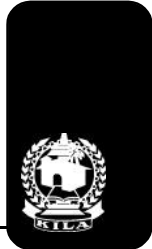
നഗരസഭകൾ തയ്യാറാക്കുന്ന ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജന ഉപപദ്ധതി (Anti poverty sub plan) പൊതു പദ്ധതിയുടെ അവിഭാജ്യ ഘടകമായിരിക്കണം. പ്രസ്തുത ഉപപദ്ധതി തയ്യാറാക്കി സമർപ്പിക്കാത്ത നഗരസഭയുടെ പദ്ധതിക്ക് ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി അംഗീകാരം നൽകുന്നതല്ല. ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജന ഉപപദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിന് ചുട്ടെ വിവരിക്കുന്ന നടപടി ക്രമങ്ങൾ ഓരോ നഗരസഭയും പാലിക്കേണ്ടതാണ്.

എല്ലാ നഗരസഭയും ദാരിദ്ര്യലഘൂകരണത്തിന് മാത്രമായി ഒരു വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് രൂപീകരിക്കണം. ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ള കുടുംബങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് ലഭ്യമായ സ്ഥിതിവിവരങ്ങൾ വിലയിരുത്തി സംക്ഷിപ്തമായ ഒരു റിപ്പോർട്ട് വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് തയ്യാറാക്കണം. ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ള കുടുംബങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി നടപ്പാക്കിയ എല്ലാ പരിപാടികളും തിട്ടപ്പെടുത്തി അവയുടെ ഫലപ്രാപ്തിയെക്കുറിച്ച് അഭിപ്രായം രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

കമ്മ്യൂണിറ്റി ഡെവലപ്മെന്റ് സൊസൈറ്റി സംവിധാനത്തിലൂടെ താഴെത്തട്ടിൽ നിന്നും മുകളിലേക്കുള്ള ഒരു ആസൂത്രണ പ്രക്രിയ ആരംഭിക്കേണ്ടതാണ്.

ഡാറ്റാബേസിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ചുവടെ വിവരിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേക പരിഗണന നൽകി, അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ അതത് പ്രദേശത്തെ ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ അവസ്ഥ വിലയിരുത്തേണ്ടതാണ്.

- വീട്, ശുചിത്വ സംവിധാനം, കുടിവെള്ളം, വൈദ്യുതി, യാത്രാസൗകര്യം എന്നീ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ ലഭ്യത.
- ആരോഗ്യസ്ഥിതി.

തിനും വിവിധ മേഖലകളിലെ വിഹിതം ദാരിദ്ര്യ ലഘൂകരണത്തിന് പ്രയോജനപ്പെടുമെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും ഈ ശില്പശാലയിലൂടെ കഴിയണം.

1 ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജന ഉപപദ്ധതിയുടെ കരട് തയ്യാറാക്കൽ

മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലെ /കോർപ്പറേഷനിലെ വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് അംഗങ്ങൾ, കമ്മ്യൂണിറ്റി ഡെവലപ്പ്മെന്റ് സൊസൈറ്റിയുടെ ജനറൽ ബോഡിയിലെ അംഗങ്ങൾ എന്നിവരുടെ സംയുക്തയോഗത്തിലാണ് ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജന ഉപപദ്ധതി തയ്യാറാക്കേണ്ടത്. ഇപ്രകാരം തയ്യാറാക്കുന്ന കരട് ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജന ഉപപദ്ധതിയിൽ ചുവടെ കൊടുത്ത അധ്യായങ്ങൾ ഉണ്ടാകണം:-

- നഗരസഭാ പ്രദേശത്തിലെ ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ അവസ്ഥാ വിശകലനം
- കഴിഞ്ഞ പത്ത് വർഷത്തെ അനുഭവങ്ങളുടെ സംക്ഷിപ്ത വിവരണം
- ദാരിദ്ര്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വസ്തുതകളും പ്രശ്നങ്ങളും
- ദാരിദ്ര്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളും അവയുടെ മുൻഗണനയും
- നിർദ്ദേശിക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകളും വിഹിതവും
- ആകെ ചെലവും വിവിധ സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്നുള്ള വകയിരുത്തലും
- നിർവ്വഹണ രീതി.

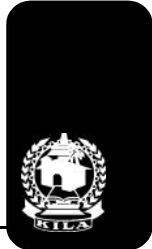
2. അഗതികൾക്ക് ആശ്രയ പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കൽ

ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജന ഉപപദ്ധതിയിൽ അഗതി കുടുംബങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി ആശ്രയ എന്ന സ്വപ്നമായ പ്രോജക്ട് ഉണ്ടായിരിക്കണം. ആശ്രയ പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കുക എന്നത് മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെയും കോർപ്പറേഷനുകളുടെയും ചുമതലയാണ്. ആശ്രയ പദ്ധതിയിലെ നിശ്ചിതഘടകങ്ങൾക്കു വേണ്ട സഹായം ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളും ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളും നൽകണം.

ആശ്രയ പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിന്റെ ആദ്യപടിയായി കുടുംബശ്രീ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾ അടിസ്ഥാനമാക്കി അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ അഗതി കുടുംബങ്ങളെ കണ്ടെത്തണം. അതിന് ചുവടെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ഒമ്പത് മാനദണ്ഡങ്ങളിൽ ഏഴ് മാനദണ്ഡമെങ്കിലും ബാധകമായ എല്ലാ കുടുംബങ്ങളുടെയും പട്ടിക തയ്യാറാക്കണം.

നഗരപ്രദേശങ്ങൾ

- ഭൂരഹിതർ/അഞ്ച്സെന്റ് ഭൂമിയിൽ താഴെയുള്ളവർ
- ഭവനരഹിതർ/ജീർണ്ണിച്ച വീട്ടിൽ താമസിക്കുന്നവർ
- 150 സെന്റീമീറ്ററിനുള്ളിൽ കുടിവെള്ള സൗകര്യം ഇല്ലാത്തവർ

ഫോറങ്ങൾ കുടുംബശ്രീ ജില്ലാ മിഷൻ കോർഡിനേറ്റർ ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. കണ്ടെത്തുന്ന അഗതി കുടുംബങ്ങളുടെ പട്ടിക വാർഡ്സഭയിൽ അവതരിപ്പിച്ച് അംഗീകാരം തേടണം. ഇത് സംബന്ധിച്ച് ഉണ്ടാകുന്ന ഓരോ പരാതിയും സൂക്ഷ്മമായി പരിശോധിക്കേണ്ടതും വിശദമായ റിപ്പോർട്ട് വാർഡ്സഭയുടെ അടുത്തയോഗത്തിൽ സമർപ്പിക്കേണ്ടതുമാണ്.

അഗതി കുടുംബങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള പരിചരണ സേവനങ്ങളുടെ പാക്കേജ്

മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും കോർപ്പറേഷനുകളും ദരിദ്രർക്കു വേണ്ടിയുള്ള നിലവിലുള്ള പരിപാടികൾക്കു പുറമെ, അഗതി കുടുംബങ്ങൾക്കായി ആശ്രയ പദ്ധതി പ്രകാരം പരിചരണ സേവനങ്ങളുടെ ഒരു പാക്കേജ് (package of care service) തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. അതിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ഭക്ഷണം

- 65 വയസ്സിനു മുകളിൽ പ്രായമുള്ള എല്ലാ അഗതികൾക്കും അന്നപൂർണ്ണ പദ്ധതി പ്രകാരം ഭക്ഷ്യധാന്യം സൗജന്യമായി ലഭ്യമാക്കണം.
- പെൻഷനോ മറ്റ് യാതൊരു വരുമാന മാർഗ്ഗമോയില്ലാത്ത, കൊടിയ ദാരിദ്ര്യം അനുഭവിക്കുന്ന അഗതി കുടുംബങ്ങൾക്ക് അന്ത്യോദയ അന്നയോജന പദ്ധതി പ്രകാരം ഭക്ഷ്യധാന്യം വിതരണം ചെയ്യണം. ഭക്ഷ്യധാന്യത്തിന്റെ വില നഗരസഭയ്ക്ക് നൽകുന്ന കുടുംബശ്രീ അഗതി പുനരധിവാസ ഫണ്ടിൽ നിന്നും കുടുംബങ്ങളുടെ റേഷൻകാർഡ് രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള പൊതുവിതരണ കേന്ദ്രത്തിൽ (റേഷൻഷോപ്പിൽ) നേരിട്ട് ഒടുക്കേണ്ടതാണ്.
- ശാരീരിക മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർ, ദീർഘകാലമായി രോഗബാധിതർ, നിത്യരോഗികൾ, വളരെയേറെ പ്രായമുള്ളവർ എന്നിവർ മാത്രവും ഭക്ഷണം പാകം ചെയ്യാൻ ശേഷിയുള്ള ഒരാൾപോലും ഇല്ലാത്തതും ആയ അഗതി കുടുംബങ്ങൾക്ക് അങ്കണവാടികളിലൂടെ ഭക്ഷണം വിതരണം ചെയ്യണം. ഈ ചുമതല കുടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ടങ്ങളെയും ഏരിയ ഡെവലപ്മെന്റ് സൊസൈറ്റികളെയും ഏൽപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. ഈ വിഭാഗത്തിലെ അംഗങ്ങൾക്ക് ഭക്ഷണം പാകം ചെയ്ത് വിതരണം നടത്തുന്നതിനുള്ള ചെലവ് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ അഗതി പുനരധിവാസ ഫണ്ടിൽ നിന്നും വഹിക്കാവുന്നതാണ്. അപ്രകാരം ഒരു മാസം ഭക്ഷണം പാകം ചെയ്ത് നൽകുന്നതിനാവശ്യമായ തുക മുൻകൂറായി ഏരിയ ഡെവലപ്മെന്റ് സൊസൈറ്റികൾക്ക് നൽകാവുന്നതാണ്.

ആരോഗ്യ സുരക്ഷ

- ക്ഷയം, കുഷ്ഠം, ക്യാൻസർ, എയ്ഡ്സ്, ഹൃദ്രോഗം, വൃക്ക/മസ്തിഷ്ക സംബന്ധമായ രോഗങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് ഇരയായിട്ടുള്ള അഗതികളുടെ ചികിത്സയ്ക്കായി കൈമാറ്റം ചെയ്തിട്ടുള്ള ആശുപത്രികളിൽ ലഭ്യമായ സേവനം പ്രയോജനപ്പെടുത്തണം. ഇതിനായി ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പ്രത്യേക നടപടി സ്വീകരിക്കണം.

ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്നവർക്ക് ആശ്വാസം നൽകൽ

- സ്വർണ്ണജയന്തി ഷഹരി റോസ്ഗാർ യോജന എന്ന കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പരിപാടികളിൽ ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്ക് അനുവദനീയമായ മൂന്ന് ശതമാനം തുക വിനിയോഗിക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകൾ, ആശ്രയ കുടുംബങ്ങളിലെ ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്ക് പ്രത്യേക മുൻഗണന നൽകി നടപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.
- കേരള സംസ്ഥാന വികലാംഗക്ഷേമ കോർപ്പറേഷൻ, കേരള ഫെഡറേഷൻ ഓഫ് ദി ബ്ലൈൻഡ് തുടങ്ങിയ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സഹകരണത്തോടെ തൊഴിൽ വൈദഗ്ദ്ധ്യ പരിശീലനം നൽകുവാനുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കണം.
- പൊതുവിഭാഗം വികസനഫണ്ട് വിനിയോഗിച്ച് അഗതി കുടുംബങ്ങളിലെ ശാരീരിക മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്ക് തൊഴിൽ നൽകുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.
- ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവരുടെ തൊഴിലധിഷ്ഠിത പ്രോജക്ടുകൾക്ക് കേന്ദ്ര/സംസ്ഥാന സോഷ്യൽ വെൽഫെയർ അഡ്വൈസറി ബോർഡിൽ നിന്നും സാമ്പത്തികസഹായം ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

അഗതികളിൽ അർഹരായവർക്ക് വാർദ്ധക്യകാല പെൻഷനും മറ്റു പെൻഷനുകളും അനുവദിക്കുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഉയർന്ന മുൻഗണന നൽകണം.

വൃദ്ധരുടെ ക്ഷേമത്തിനും വികസനത്തിനും പ്രാദേശിക പ്രത്യേകതകളുള്ള ഉചിതമായ പരിപാടികൾ കണ്ടെത്തി നടപ്പാക്കുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്.

കിടപ്പാടം

- ഭൂരഹിതരായ എല്ലാ അഗതികുടുംബങ്ങൾക്കും വീട് വെയ്ക്കുന്നതിന് ഭൂമിവാങ്ങി നൽകിയതിനു ശേഷം മാത്രമേ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ള മറ്റ് കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഈ ആവശ്യത്തിന് ഭൂമി നൽകുവാൻ പാടുള്ളൂ.
- അഗതി കുടുംബങ്ങളുടെ പുനരധിവാസത്തിന് നഗരപ്രദേശങ്ങളിൽ 1 1/2 സെന്റിൽ കുറയാതെ ഭൂമി കമ്മ്യൂണിറ്റി ഡെവലപ്പ്മെന്റ് സൊസൈറ്റികൾ കണ്ടെത്തേണ്ടതാണ്. ഭൂമിയുടെ വില, പട്ടികജാതി/പട്ടിക വർഗ്ഗക്കാർക്കായി നടപ്പാക്കുന്ന സമാന പരിപാടികൾക്ക് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള ഉയർന്ന പരിധിക്ക് വിധേയമായി ഭൂവുടമയ്ക്ക് നേരിട്ട് നൽകാവുന്നതാണ്.

പാർപ്പിടം

- ഭവനരഹിതരും വീട് നിർമ്മിക്കാൻ ആവശ്യത്തിന് ഭൂമിയുള്ളവരുമായ എല്ലാ അഗതികുടുംബങ്ങൾക്കും ഭവന നിർമ്മാണ സഹായം മുൻഗണനയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നൽകണം. അതിനു ശേഷം മാത്രമേ ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ള മറ്റ് കുടുംബങ്ങൾക്ക് വീട് നൽകുവാൻ പാടുള്ളൂ.

- അഗതി കുടുംബങ്ങൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ പൗരസമൂഹത്തിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ, ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, അഗതികളെ കണ്ടെത്തുന്നതിനുള്ള സർവ്വേ എന്നിവ കമ്മ്യൂണിറ്റി ഡെവലപ്പ്മെന്റ് സൊസൈറ്റികളുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കണം.
- അഗതി കുടുംബങ്ങളിലെ അംഗങ്ങളുടെ സർഗ്ഗവാസന വികസിപ്പിക്കുന്നതിനും അവരുടെ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും സമൂഹത്തിലെ മറ്റു വിഭാഗങ്ങൾക്കൊപ്പം ഇടപഴകുന്നതിനുള്ള ആത്മ ബലം നൽകുന്നതിനും അനുയോജ്യമായ കൗൺസിലിംഗ് സംഘടിപ്പിക്കുവാൻ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.
- അഗതികളുടെ മാനസിക ശാരീരിക കഴിവുകൾ പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ പരിശീലനങ്ങൾ മന:ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെയും വിദഗ്ദ്ധരുടെയും പ്രൊഫഷണൽ ഉപദേശാനുസരണം തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. അതിന്റെ ചെലവ് പൊതുവിഭാഗം വികസനഫണ്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

വസ്ത്രം

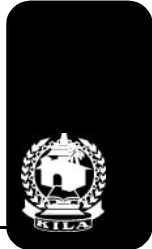
വസ്ത്രം സ്പോൺസർഷിപ്പിലൂടെ ലഭ്യമാക്കാൻ ശ്രമിക്കേണ്ടതാണ്. പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗത്തിലെ ആശ്രയകുടുംബത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടവർക്ക് വസ്ത്രം നൽകേണ്ടിവരുന്നില്ലെങ്കിൽ സ്പോൺസർഷിപ്പ് ലഭിക്കാതെ വരുമ്പോൾ ചലഞ്ച് ഫണ്ടിൽ നിന്നും വസ്ത്രം ലഭ്യമാക്കാവുന്നതാണ്.

തൊഴിൽ പരിശീലനവും തൊഴിലും

- അഗതി കുടുംബങ്ങളെ ഘട്ടംഘട്ടമായി സ്വയംപര്യാപ്തിയിലേക്ക് നയിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി സ്വയം തൊഴിൽ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കേണ്ടതാണ്.
- ആശ്രയ കുടുംബങ്ങൾക്ക് അനുയോജ്യമായ സംരംഭങ്ങൾ കണ്ടെത്തി ആയത് വിജയകരമായി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ പരിശീലനം നൽകാവുന്നതാണ്. ഗ്രാമ-ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളും നഗരസഭകളും കുടുംബശ്രീ മിഷനും നടപ്പിലാക്കുന്ന വൈദഗ്ദ്ധ്യ പരിശീലന പദ്ധതികളുമായി സംയോജിപ്പിച്ച് നടപ്പിലാക്കാവുന്നതാണ്.
- ആശ്രയ കുടുംബങ്ങളിലെ തൊഴിൽ ചെയ്യുവാൻ ശേഷിയുള്ള അംഗങ്ങളെ ദേശീയ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി പ്രകാരമുള്ള തൊഴിൽകാർഡ് ലഭ്യമാക്കി തൊഴിലിൽ ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.
- ആശ്രയ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെട്ടവർ സ്വയംതൊഴിൽ സംരംഭങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുമ്പോൾ സബ്സിഡിക്കുപുറമെ ബാങ്ക് വായ്പയ്ക്കു തുല്യമായ തുക പ്രത്യേക അപേക്ഷ പ്രകാരം കുടുംബശ്രീ സംസ്ഥാന മിഷനിൽ നിന്നും അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.

പുനരധിവാസം

സ്വന്തമായി സ്ഥലമോ വീടോ ഇല്ലാത്തതും, ആരോഗ്യപരമായി പ്രശ്നങ്ങൾ ഉള്ളവരും ഒറ്റപ്പെട്ടവരുമായവരെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ പുനരധിവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ

ആശ്രയപ്രവർത്തന പുരോഗതി വിലയിരുത്തൽ പ്രോജക്ടിന്റെ ഗുണനിലവാരം പരിശോധിക്കൽ, വിവിധ സ്പോൺസർഷിപ്പുകൾ കണ്ടെത്താൻ സഹായിക്കൽ തുടങ്ങിയവയാണ് സമിതിയുടെ മുഖ്യ ചുമതലകൾ. ഈ സമിതി പ്രവർത്തന പുരോഗതിയും വിലയിരുത്തലും സർക്കാറിന് സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

ഒരു പ്രോജക്ട് രൂപീകരിച്ച് അംഗീകാരം ലഭിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ അടുത്ത സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ നിർബന്ധമായും സ്പിൽ ഓവറായി പദ്ധതി പ്രവർത്തനം തുടരേണ്ടതാണ്.

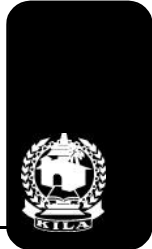
ആശ്രയ പ്രോജക്ടുകളുടെ സേവന ഗുണനിലവാരം വിലയിരുത്തുന്നതിനായി കുടുംബശ്രീ സംസ്ഥാനമിഷൻ പ്രത്യേക വിദഗ്ദ്ധ സംഘത്തെ നിയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.

ഓരോ ആശ്രയ കുടുംബവും ഉൾപ്പെടുന്ന അയൽക്കൂട്ടം പ്രസ്തുത കുടുംബത്തിനായുള്ള പ്രോജക്ട് ഘടകങ്ങളുടെ നിർവ്വഹണം വിലയിരുത്തേണ്ടതാണ്. പ്രോജക്ട് പ്രകാരം ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാകുന്നുണ്ടോയെന്ന് അയൽക്കൂട്ടം സെക്രട്ടറി/പ്രസിഡണ്ട്, എ.ഡി.എസ്., സി.ഡി.എസ്. കമ്മിറ്റികളിൽ വിവരം നൽകേണ്ടതാണ്. ഇതിനായി ബന്ധപ്പെട്ട അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ ഒരു ആശ്രയ മോണിറ്ററിംഗ് രജിസ്റ്റർ സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്.

ആശ്രയ പ്രോജക്ടുകൾ പരിശോധിക്കുന്നതിന് ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതി തലത്തിൽ ഒരു പ്രത്യേക സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തണം. എല്ലാ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും അംഗീകരിച്ച ആശ്രയ പ്രോജക്ടിന്റെ ഒരു പകർപ്പ് സംസ്ഥാന ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജന മിഷൻ അയച്ച് കൊടുത്ത് പ്രോജക്ടിന്റെ അടങ്കലിന്റെ 40 ശതമാനമോ 15 ലക്ഷം രൂപയോ ഏതാണ് കുറവ് ആ തുക സംസ്ഥാന പദ്ധതി വിഹിതത്തിൽ നിന്ന് ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് നടപടി ആവശ്യപ്പെടേണ്ടതാണ്.

പ്രത്യേക ഘടകപദ്ധതി

- പട്ടികജാതിക്കാരുടെ വിഭാക്കാരുടെ വികസനത്തിനുവേണ്ടി ഓരോ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനവും പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി പ്രത്യേക ഘടകപദ്ധതി കൂടി തയ്യാറാക്കണം. അതിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്ന പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം.
- പട്ടികജാതി വിഭാഗക്കാരുടെ സാമ്പത്തിക വികസനം, സാമൂഹ്യ വികസനം, പശ്ചാത്തല സൗകര്യ വികസനം എന്നീ മൂന്ന് വിഭാഗങ്ങളിൽ പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.
- ഓരോ കുടുംബകേന്ദ്രീകൃത സമീപനത്തി (Household Centered Approach)ന്റേയും സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക വികസനത്തിനാണ് മുഖ്യ ഊന്നൽ. ആശ്രയ മാതൃകയിൽ കുടുംബത്തെ ഒരു യൂണിറ്റായി പരിഗണിച്ച് അവരുടെ ആവശ്യങ്ങളും തുടർന്ന് ഹാബിറ്റാറ്റ് ഒരു യൂണിറ്റായും പരിഗണിച്ച് അവയുടെ ആവശ്യങ്ങളും നിർണ്ണയിക്കാം. ഇതിന് സഹായകരമായ വിശദമായ സ്ഥിതിവിവര കണക്കുകൾ ലഭ്യമാണ്. ഇവയ്ക്കുള്ള മാനദണ്ഡം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം തീരുമാനിക്കണം.

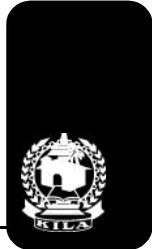

ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. പ്രോജക്ട് മുഖേന പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്ന ആകെ ഗുണഭോക്തൃ കുടുംബങ്ങളിൽ/ജലസേചനം നടത്തുന്ന കൃഷിസ്ഥലത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥരിൽ അവർ ശതമാനത്തിൽ അധികം പട്ടികജാതിക്കാരാണെന്ന് ഞാൻ നേരിട്ട് സ്ഥലപരിശോധന നടത്തിയതിൽ നിന്ന് എനിക്ക് ബോധ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണെന്ന് സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു. ഈ പ്രോജക്ടിനു വേണ്ടി തയ്യാറാക്കിയ സാമൂഹ്യഭൂപടവും പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്ന ആകെ കുടുംബങ്ങളുടെ വിലാസപ്പട്ടികയും പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്ന പട്ടികജാതി വിഭാഗ കുടുംബങ്ങളുടെ വിലാസപ്പട്ടികയും ഞാൻ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തി ഇതോടൊപ്പം സമർപ്പിക്കുന്നു.

സർക്കാർ നിശ്ചയിക്കുന്ന പരിധിക്ക് വിധേയമാക്കി മാത്രമേ പ്രത്യേക ഘടകപദ്ധതി വിഹിതം റോഡ് വികസന പരിപാടികൾക്ക് വകയിരുത്താവൂ.

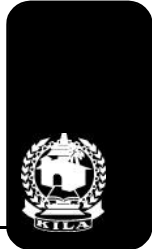
പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി.

- പ്രത്യേക ഘടകപദ്ധതിക്ക് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള എല്ലാ നിബന്ധനകളും നിർദ്ദേശങ്ങളും പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതിക്കും ബാധകമായിരിക്കുന്നതാണ്. അവയും ചുവടെ പറയുന്ന അധിക നിർദ്ദേശങ്ങളും പാലിച്ചുകൊണ്ട് പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി തയ്യാറാക്കണം.
- പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി വിഹിതം ലഭിക്കുന്ന ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും നഗരഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും പദ്ധതി രൂപീകരണ ഗ്രാമസഭകൾ/വാർഡ്സഭകൾ ചേരുന്നതിനു മുമ്പായി പട്ടികവർഗ്ഗ ഊരുകളിൽ അനുബന്ധം 7 ൽ നൽകിയിട്ടുള്ള കാര്യപരിപാടിക്ക് സമാനമായ രീതിയിൽ ഊരുകൂട്ടയോഗങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഊരിലെ ആകെ വോട്ടർമാരിൽ അവതുശതമാനത്തിലധികം ഊരുകൂട്ട യോഗത്തിൽ പങ്കെടുത്തിരിക്കണം. ഊരുകൾക്ക് സമീപം അങ്ങിങ്ങായി ചിതറി കിടക്കുന്ന പട്ടികവർഗ്ഗ കുടുംബങ്ങളിലെ പ്രായപൂർത്തിയായവരെയും ഊരുകൂട്ട യോഗത്തിലേക്ക് ക്ഷണിക്കേണ്ടതാണ്. ഊരുകൂട്ടയോഗത്തിൽ വെച്ച് പ്രോജക്ടുകളുടെ മുൻഗണന നിശ്ചയിക്കേണ്ടതും രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതുമാണ്. ഊരുകൂട്ട യോഗത്തിൽ നിന്ന് ഒരു സ്ത്രീയെയും ഒരു പുരുഷനെയും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനതല പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി രൂപീകരണ സമിതിയിലേക്ക് തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതാണ്. കൂടാതെ ഊരുമുപ്പനേയും ഈ സമിതിയിലേക്ക് ക്ഷണിക്കേണ്ടതാണ്.
- ഊരുകൂട്ടത്തിലും വാർഡ്സഭയിലും നഗരസഭാതല വികസന സെമിനാറിലും പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി സംബന്ധിച്ച ചർച്ചകൾക്ക് ശേഷം തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനതല പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി രൂപീകരണസമിതിയുടെ യോഗം പ്രത്യേകമായി വിളിച്ചു ചേർക്കേണ്ടതാണ്. ഈ യോഗത്തിൽ ഊരിൽ നിന്നും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടവർക്കും ഊരുമുപ്പന്മാർക്കും പുറമെ മുഴുവൻ പട്ടികവർഗ്ഗ പ്രമോട്ടർമാരെയും, പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന പ്രവർത്തനകമ്മിറ്റി അംഗങ്ങളെയും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിലെ മുഴുവൻ ജനപ്രതിനിധികളെയും ക്ഷണിക്കേണ്ടതാണ്. ഈ യോഗത്തിൽ വെച്ച് നഗരസഭയും സംസ്ഥാനസർക്കാരും ചെയ്യേണ്ടതായ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ മുൻഗണനാ പട്ടികയാണ് തയ്യാറാക്കേണ്ടത്. ഭേദഗതി ആവശ്യമെന്ന് നഗരസഭ കരുതുന്നുവെങ്കിൽ ആയതിന് മേൽപറഞ്ഞ യോഗത്തിന്റെ അംഗീകാരം വീണ്ടും വാങ്ങിക്കേണ്ടതാണ്.

ആരോഗ്യസുരക്ഷ

- ക്ഷയം, കുഷ്ഠം, ക്യാൻസർ, എയ്ഡ്സ്, ഹുദ്രോഗം, വൃക്ക/മസ്തിഷ്ക സംബന്ധമായ രോഗങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് ഇരയായിട്ടുള്ള പട്ടികവർഗ്ഗ അഗതികളുടെ ചികിത്സയ്ക്കായി കൈമാറ്റം ചെയ്തിട്ടുള്ള ആശുപത്രികളിൽ ലഭ്യമായ സേവനം പ്രയോജനപ്പെടുത്തണം. ഇതിനായി ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പ്രത്യേക നടപടി സ്വീകരിക്കണം.
- അഗതി കുടുംബങ്ങളുടെ വ്യത്യസ്തങ്ങളായ ആരോഗ്യ ആവശ്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധയോടെ നിരീക്ഷിക്കേണ്ട ചുമതല പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രത്തിനാണ്.
- അഗതി കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഏതു രീതിയിലാണ് സേവനം പ്രദാനം ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നത് പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രവും നഗരസഭ/ഗ്രാമപഞ്ചായത്തും കൂടിയാലോചിച്ചായിരിക്കണം.
- നിലവിലുള്ള പരിപാടികൾ/വികസനഫണ്ട്/മറ്റ് സ്രോതസ്സുകൾ എന്നിവയിൽ നിന്ന് മുനിസിപ്പാലിറ്റി/കോർപ്പറേഷൻ ആവശ്യമായ വിഭവം കണ്ടെത്തേണ്ടതാണ്.
- മുകളിൽ പ്രതിപാദിച്ച വിഭാഗത്തിലെ രോഗങ്ങളുടെ ചികിത്സയ്ക്ക് മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിലും ജില്ലാ ജനറൽ ആശുപത്രികളിലും ലഭ്യമായ സ്പെഷ്യലിസ്റ്റ് ഡോക്ടർമാരുടെ സേവനവും പ്രയോജനപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. ഇതിനുവേണ്ടി പ്രത്യേക മെഡിക്കൽക്യാമ്പുകൾ സംഘടിപ്പിക്കാവുന്നതും ചെലവ് പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി വിഹിതത്തിൽ നിന്നും വഹിക്കാവുന്നതുമാണ്.
- ആധുനിക സൗകര്യങ്ങളുള്ള സ്വകാര്യ ആശുപത്രികളെ കൊണ്ട് രോഗബാധിതരായ അഗതികളുടെ ചികിത്സ സൗജന്യമായി സ്പോൺസർ ചെയ്യുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പരിശ്രമിക്കേണ്ടതാണ്.
- പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ /മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ /പിന്നോക്ക-പട്ടിക സമുദായ ക്ഷേമ വകുപ്പു മന്ത്രിയുടെ ദുരിതാശ്വാസ നിധിയിൽ നിന്നും പട്ടികവർഗ്ഗ അഗതികൾക്ക് ചികിത്സാസഹായം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനാവശ്യമായ നടപടികൾ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.
- പട്ടികവർഗ്ഗ അഗതി കുടുംബങ്ങളിലെ രോഗികൾക്ക് ആവശ്യമായ മരുന്നുകൾ സൗജന്യമായി ലഭ്യമാക്കണം. അതിന് പ്രാഥമിക ആരോഗ്യകേന്ദ്രം/ഇതര സർക്കാർ ആശുപത്രികൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ ലഭ്യമായ ഫണ്ട് ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. ആവശ്യമെങ്കിൽ പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി വിഹിതവും വിനിയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. ഈ പ്രക്രിയയിൽ സുതാര്യത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് ആരോഗ്യമേഖല വിദഗ്ദ്ധർ അടങ്ങുന്ന ഒരു ടെക്നിക്കൽ കമ്മിറ്റി ആവശ്യമായ മരുന്നുകൾ ഏതെന്ന് നിശ്ചയിക്കേണ്ടതും അവ വാങ്ങി രോഗികൾക്ക് നേരിട്ട് നൽകേണ്ടതുമാണ്. രോഗികൾക്ക് യഥാസമയം കൃത്യമായി മരുന്നുകൾ ലഭ്യമാക്കുന്നുവെന്ന് പട്ടികവർഗ്ഗ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്.
- പരോപകാര തൽപ്പരരായ വ്യക്തികളെയും ധർമ്മ സ്ഥാപനങ്ങളെയും പട്ടികവർഗ്ഗ അഗതികളുടെ ചികിത്സാ ആവശ്യങ്ങൾ സ്പോൺസർ ചെയ്യുവാൻ പ്രേരിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

- പട്ടികവർഗ്ഗ അഗതി കുടുംബങ്ങളുടെ ഭവന നിർമ്മാണം പട്ടികവർഗ്ഗ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ മുഖേനയോ ഊരു വികസനസമിതി മുഖേനയോ ആയിരിക്കണം.

കുടിവെള്ളം

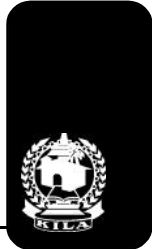
- പരമ്പരാഗത സ്രോതസ്സുകൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായിരിക്കണം ആദ്യ പരിഗണന നൽകേണ്ടത്.
- പട്ടികവർഗ്ഗ സങ്കേതങ്ങൾക്ക് പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്ന കുടിവെള്ള പ്രോജക്ടുകൾ പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി പ്രകാരം ആരംഭിക്കേണ്ടതാണ്.
- നിലവിലുള്ള കുടിവെള്ള പ്രോജക്ടുകളിൽ പട്ടികവർഗ്ഗ അഗതി കുടുംബങ്ങളുടെ വീടുകൾക്ക് ഏറ്റവും സമീപത്തായി പബ്ലിക് സ്റ്റാന്റ് പോസ്റ്റ് സ്ഥാപിക്കേണ്ടതാണ്.
- പുതുതായി ആരംഭിക്കുന്ന കുടിവെള്ള പ്രോജക്ടുകളിൽ പട്ടികവർഗ്ഗ കുടുംബങ്ങൾ കൂടുതലുള്ള പ്രദേശങ്ങൾക്ക് മുൻഗണന നൽകേണ്ടതാണ്.
- പട്ടികവർഗ്ഗ സങ്കേതങ്ങളിൽ തുറസ്സായ കിണർ കുഴിക്കാവുന്നതാണ്.

വിദ്യാഭ്യാസം

- വിദ്യാഭ്യാസം ഉപേക്ഷിച്ചവരെ വീണ്ടും സ്കൂളിൽ ചേർക്കാൻ ശ്രമങ്ങൾ നടത്തുന്നതിലൂടെ 18 വയസ്സിൽ താഴെ പ്രായമുള്ള എല്ലാ പട്ടികവർഗ്ഗ കുട്ടികളും അവരുടെ കുടുംബസ്ഥിതി പരിഗണിക്കാതെ തന്നെ വിദ്യാഭ്യാസം തുടരുന്നവെന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തണം.
- സ്കൂൾവർഷം ആരംഭിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് തന്നെ ഓരോ ഊരിലും സർവ്വേ നടത്തി സ്കൂളിൽ ചേർന്നിട്ടില്ലാത്ത പട്ടികവർഗ്ഗ കുട്ടികളെ കണ്ടെത്തി അവരെ സ്കൂളിൽ ചേർക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കണം.
- പട്ടികവർഗ്ഗ കുടുംബങ്ങളിലെ വിദ്യാർത്ഥികളിൽ പ്രീമെട്രിക്ക് ഹോസ്റ്റലിൽ ചേർന്ന് പഠിക്കുവാൻ സൗകര്യം ലഭിക്കാത്ത എല്ലാ പട്ടികവർഗ്ഗ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും ആവശ്യമായ പഠനോപകരണങ്ങൾ, യൂണിഫോം മുതലായവ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി വിഹിതം ഉപയോഗിച്ച് വിതരണം ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ഈ പാക്കേജ് പ്രകാരം നൽകാവുന്ന ധനസഹായത്തിന്റെ നിരക്ക് ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ഇനം വാർഷിക അലവൻസിന്റെ പരിധി (രൂപ)

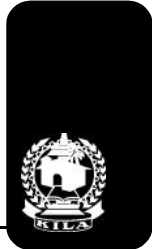
1. സ്കൂൾ യൂണിഫോം വാങ്ങുന്നതിന്
 - ലോവർ പ്രൈമറി വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് : 500
 - അപ്പർ പ്രൈമറി വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് : 600
 - ഹൈസ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് : 800
2. നോട്ട് ബുക്ക്, സ്റ്റേഷനറി മുതലായവ വാങ്ങുന്നതിന്.
 - ലോവർ പ്രൈമറി വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് : 200
 - അപ്പർ പ്രൈമറി വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് : 250
 - ഹൈസ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് : 400

തിയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ പദ്ധതിരേഖയുടെ അദ്ധ്യായത്തിൽ ചേർക്കേണ്ടതാണ്. സ്ത്രീകളുടെ തൊഴിലും വരുമാനവും സാമൂഹ്യപദവിയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളായിരിക്കണം വനിതാഘടക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടത്. സ്ത്രീക്കും പുരുഷനും ഒരുപോലെ പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്ന വീട് നിർമ്മാണം, കക്കൂസ് നിർമ്മാണം മുതലായവയും സമാനസ്വഭാവമുള്ളവയും വനിതാഘടക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതല്ല. എന്നാൽ പ്രായപൂർത്തിയായ ഒരു പുരുഷനും അംഗമായി ഇല്ലാത്തതും സ്ത്രീ കുടുംബനാഥയായിട്ടുള്ളതുമായ കുടുംബത്തിലെ സ്ത്രീക്ക് വീട്, കക്കൂസ്, കുടിവെള്ളം എന്നിവ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ വനിതാഘടക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

കുട്ടികൾ, വൃദ്ധർ ഭിന്നശേഷിയുള്ളവർ എന്നിവർക്കായുള്ള പ്രത്യേക പദ്ധതി

മേൽപ്പറഞ്ഞ ഓരോ വിഭാഗത്തിന്റെയും പ്രത്യേക പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനായി, ഓരോ വിഭാഗത്തിനും പ്രത്യേകമായി പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കണം. മൂന്ന് വിഭാഗങ്ങൾക്കും പ്രത്യേകമായി പദ്ധതി തയ്യാറാക്കി പദ്ധതിരേഖയിൽ ചേർക്കേണ്ടതാണ്. അങ്കണവാടികളുടെ ഭൗതിക സൗകര്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കൽ, അങ്കണവാടി പോഷകാഹാര വിതരണം എന്നിവ കുട്ടികൾക്കുള്ള പ്രത്യേക പദ്ധതിയിലെ ഇനങ്ങളായി ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതല്ല.

കുട്ടികളുടെ വികസനം

കുട്ടികളാണ് ഭാവിയുടെ പ്രതീക്ഷയും രാഷ്ട്ര വികസനത്തിന്റെ നാഴികക്കല്ലും. ഈ പ്രാധാന്യം മുന്നിൽ കണ്ടുവേണം ഏതു വികസനത്തിന്റേയും ഗതി നിർണ്ണയിക്കാൻ. ബാലനിയമം അനുസരിച്ച് 18 വയസ്സിൽ താഴെ പ്രായമുള്ള എല്ലാവരേയും കുട്ടികളായി കണക്കാക്കാം. ഇവർ ആകെ ജനസംഖ്യയുടെ 20 0/0 ത്തിൽ അധികം വരും. നമ്മുടെ രാഷ്ട്രം പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള കുട്ടികൾക്കായുള്ള അവകാശ പ്രഖ്യാപനത്തിൽ (ചിൽഡ്രൻസ് ചാർട്ടർ 2003) ഈ രാജ്യത്തെ പൗരൻമാരായ മുഴുവൻ കുട്ടികൾക്കും അതിജീവനം, സംരക്ഷണം, വികസനം, പങ്കാളിത്തം എന്നീ നാലു മൗലികമായ അവകാശങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കപ്പെടുമെന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ സ്ഥിതി വിവര കണക്കുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത് ശിശുമരണം, പോഷണ കുറവ്, രോഗബാധ, അരക്ഷിതത്വം, പഠന പിന്നോക്കാവസ്ഥ, അടിപ്രായ സ്വാതന്ത്ര്യ കുറവ് തുടങ്ങിയ ഇന്ത്യൻ കുട്ടികൾ വളരെ ക്ലേശ പൂർണ്ണമായ ജീവിതമാണു നയിക്കുന്നത് എന്നാണ്. അതേസമയം കുട്ടികളുടെ പുരോഗതി ലക്ഷ്യമാക്കുന്ന ഉദ്യമങ്ങളിൽ കേരളത്തിന് ശ്രദ്ധേയമായ നേട്ടങ്ങൾ കൈവരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതിന് പിന്നിൽ തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾ വഹിച്ച പങ്ക് എല്ലാവരും അംഗീകരിക്കുന്നതാണ്. എന്നാൽ കേരളത്തിലെ കുട്ടികൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന അതി സങ്കീർണ്ണമായ പല പ്രശ്നങ്ങളും ഇനിയും പരിഹരിക്കപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്. ഇതാകട്ടെ നിലവിലുള്ള പദ്ധതികളും സമീപനങ്ങളും അപ്പാടെ തുടർന്നു കൊണ്ടു മാത്രം പരിഹരിക്കപ്പെടുമെന്ന് കരുതുവാൻ വയ്യ. ഇതിനായി പ്രശ്ന മേഖലകൾ വ്യക്തമായി വിലയിരുത്തി നൂതനമായ പരിഹാര ശ്രമങ്ങൾ ആവിഷ്കരിക്കണം. വിവിധ മേഖലകളിലെ കുട്ടികൾക്കായുള്ള സേവനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുകയും, വിഭവ സ്രോതസ്സുകൾ പരമാവധി ഉപയുക്തമാക്കുകയും പ്രാദേശികമായി വിജയകരമാകുന്ന പ്രോജക്ടുകൾക്ക് രൂപം കൊടുക്കുകയും വേണം.

പൂജ്യം മുതൽ 18 വയസ്സ് വരെയുള്ള കുട്ടികളെ സംബന്ധിച്ച് ഏക മാത്രമായ കേന്ദ്രീകൃത സേവനം സാധ്യമല്ല. കാരണം ഓരോ പ്രായത്തിലും കുഞ്ഞിന്റെ ആവശ്യങ്ങളും, ധർമ്മങ്ങളും, പ്രശ്നങ്ങളും വ്യത്യാസങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാണ്. ജനനം മുതൽ 18 വരെ കുട്ടികളുടെ ഓരോ വികാസ ഘട്ടങ്ങൾക്കും അനുയോജ്യമായ പരിചരണം ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള ഒരു ജീവിത ചക്രസമീപനവും ക്ഷേമമെന്നതിലുപരി സേവനം കുട്ടിയുടെ അവകാശമാണെന്ന കാഴ്ചപ്പാടും സ്വീകരിച്ച് പദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യണം. ഗർഭാവസ്ഥയിലും, പ്രാഥമിക ശൈശവത്തിലും (0-1) ശൈശവത്തിലും 0(1-3) ആദ്യ ബാല്യത്തിലും (3-6) കുട്ടികൾക്കായി സംയോജിത ശിശുവികസന -സുരക്ഷാ നയം രൂപപ്പെടുത്താം. പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസ കാലമായ ബാല്യം(6-12)കൗമാരം(12-18) എന്നീ രണ്ടു ദശകങ്ങളിലും, പ്രശ്നപഠനവും പരിഹാര ശ്രമവും പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതോടൊപ്പം അന്യ സംസ്ഥാന തൊഴിലാളികളുടെ കുട്ടികൾ, അനാഥർ തുടങ്ങിയവർക്കും അനുയോജ്യമായ സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്താൻ നഗരസഭകൾ സാധ്യമായ ശ്രമങ്ങൾ ചെയ്യണം. നിലവിൽ കുട്ടികളുടെ സേവനത്തെ മേഖലകളായി തിരിച്ച് നടപ്പാക്കുന്ന സമീപനമാണ് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഐ.സി.ഡി.എസ്., ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, പട്ടികജാതി, പട്ടികവർഗ്ഗ വികസനം, സാമൂഹ്യ

ജനനിബിഡമായ നഗരങ്ങളിൽ രണ്ട് അങ്കണവാടികൾ അടുത്തടുത്ത് പ്രവർത്തിപ്പിച്ച് മാതൃകാ അങ്കണവാടികൾ രൂപപ്പെടുത്താൻ കഴിയും.

പൊതു വിദ്യാലയങ്ങളിൽ ചെലവേറിയ പ്രീ സ്കൂളിനു പകരം ഇരട്ട അങ്കണവാടി സേവനം ഉപയുക്തമാക്കി പരീക്ഷിക്കാവുന്നതാണ്.

അങ്കണവാടികൾ പ്രാദേശിക സേവന ഏകോപനങ്ങൾക്കുള്ള വിഭവ കേന്ദ്രമായും വികസിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

നിർവ്വഹണം: ഐ.സി.ഡി.എസ്. പ്രോജക്ട് ഓഫീസർ /സൂപ്പർവൈസർ

മോണിറ്ററിംഗ്: കുമാരി ക്ലബ്ബ് പ്രവർത്തനങ്ങൾ സജീവമാണെന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തണം.

ശിശുക്കളെയും 2 വയസ്സു വരെയുള്ളവരെയും വളർച്ചാ നിരീക്ഷണത്തിനും വികസനവൃത്തിയാന നിർണ്ണയത്തിനും വിധേയമാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നും, ഗുണഭോക്താക്കൾ യഥാർത്ഥത്തിലുള്ളവരാണെന്നും ഉറപ്പ് വരുത്താൻ വെൽഫെയർ കമ്മിറ്റിക്ക് ശ്രദ്ധയൂണ്ടായിരിക്കണം.

വിഭിന്ന ശേഷിയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് സ്കോളർഷിപ്പ് /ഉപകരണങ്ങൾ

എല്ലാ തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും ലഭ്യമായ വിവര സ്രോതസ്സുകൾ കൂട്ടിയിണക്കി വിഭിന്ന ശേഷിയുള്ളവരുടെ കാരഗറി, പ്രായം, വിദ്യാലയം, സ്ഥാപനം തുടങ്ങിയവ ഉൾക്കൊള്ളിച്ച് പട്ടിക തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. സ്കോളർഷിപ്പ് അപേക്ഷയും വിശകലനവും വർഷത്തിന്റെ ആദ്യപാദത്തിൽ ചെയ്യേണ്ടതാണ്. സ്കോളർഷിപ്പ്/സ്റ്റൈപ്പന്റ് കുട്ടിക്ക് തന്നെ ലഭിക്കുന്നു എന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തേണ്ടതാണ്. ഉപകരണ വിതരണം പല സ്ഥലത്തു നിന്നും ഒരാൾക്ക് തന്നെ ലഭിക്കുന്നതും ഒഴിവാക്കുവാൻ വിഭിന്ന ശേഷി പട്ടികയിൽ കോറം നൽകി, കാർഡു നൽകുന്നതിന് നടപടികൾ എടുക്കാവുന്നതാണ്.

നിർവ്വഹണം: സാമൂഹ്യ സുരക്ഷിതത്വ മേഖല നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥ/നഗരസഭ

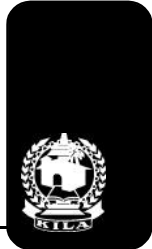
ബഡ്സ് സ്കൂൾ/റീഹാബിലിറ്റേഷൻ കേന്ദ്രം

മാനസിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്ന പൊതുവിദ്യാലയ പ്രവേശനം അസാധ്യമാകുന്നവർക്കായി ബഡ്സ് സ്കൂൾ ആരംഭിക്കാം. 18 വയസ്സ് കഴിഞ്ഞ മാനസിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്നവരുടെ പകൽ പരിപാലനം, തൊഴിൽ പരിശീലനം തുടങ്ങിയ സേവനങ്ങൾക്കായി ബഡ്സ് റീഹാബിലിറ്റേഷൻ കേന്ദ്രം ആരംഭിക്കുന്നതിനും നിർദ്ദേശമുണ്ട്. (മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ തദ്ദേശ വകുപ്പ് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.)

നിർവ്വഹണം. സാമൂഹ്യ സുരക്ഷിതത്വ മേഖല നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥ/നഗരസഭ

ബാലസഭ

കുട്ടികളുടെ പങ്കാളിത്തവകാശം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും, കലാ, കായിക, സാംസ്കാരിക, വിജ്ഞാന പ്രവർത്തനങ്ങൾ പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതിനുമായി ബാലസഭകളും, ബാലസമി

കേരളത്തിലെ ജനസംഖ്യയുടെ 51.4% വും സ്ത്രീകളാണ്. സ്ത്രീകൾ, സുപ്രധാനമായ മാനവ ശേഷിയും സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക വിശകലനത്തിലെ നിർണ്ണായക ഘടകവുമാണ്. സ്ത്രീ സമൂഹത്തിന്റെ ബുദ്ധിപരവും കായികവും സാമൂഹികവുമായ സർവ്വശേഷികളും ഉയർത്തി കൊണ്ടുവരുവാൻ സാധ്യമാകണമെങ്കിൽ എപ്പോഴും എവിടെയും അവർക്ക് നിർഭയമായി സഞ്ചരിക്കുവാനും, അഭിപ്രായങ്ങൾ പ്രകടിപ്പിക്കുവാനും പ്രതിഭയും സാമർത്ഥ്യവും ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാനും കഴിയുന്ന സാമൂഹ്യ തലം സൃഷ്ടിക്കപ്പെണം. വരുമാനം അന്തസിന്റെ അടയാളമായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്ന സമ്പത്ത് വ്യവസ്ഥിതിയിൽ സ്ത്രീ ശാക്തീകരണത്തിന്റെ ഒരുപാടി അവരേയും വരുമാനമുള്ളവരാക്കുകയാണ്. പ്രത്യക്ഷമായും പരോക്ഷമായും ഇതിനാവശ്യമായ സാങ്കേതിക, സാമൂഹിക ശാക്തീകരണ സംവിധാനങ്ങൾ നിശ്ചിത കാലയളവിനുള്ളിൽ സൃഷ്ടിക്കുകയാണ് നഗരസഭകളുടെ നയം. ഈ കാഴ്ചപ്പാടോടെ ജന്റർ ബജറ്റിംഗ്, സ്ത്രീ സൗഹൃദ സമൂഹം സ്ത്രീ പക്ഷ പ്രോജക്ടുകൾ, കർമ്മ പരിപാടികൾ എന്നിവയ്ക്ക് ഊന്നൽ കൊടുക്കാൻ കഴിയണം. സുരക്ഷിതമായ താമസം, തൊഴിൽ ഉപജീവന മാർഗ്ഗം മൂന്നു ഘടകങ്ങൾക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകാവുന്നതാണ്.

ജാഗ്രതാ സമിതികൾ

ഗാർഹിക അക്രമത്തിൽ നിന്നും സ്ത്രീകളെ സംരക്ഷിക്കൽ, സ്ത്രീകളെ നിന്ദ്രമായി ചിത്രീകരിക്കൽ തടയുക, വിവാഹ പിൻതുടർച്ചയും സ്വത്തവകാശവും, അന്തർ സംസ്ഥാനം കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളുടെ സംരക്ഷണം, തൊഴിലിടങ്ങളിലെ സ്ത്രീ സുരക്ഷ, തുടങ്ങിയ സംരക്ഷണ സേവനങ്ങൾക്കു വേദിയായി പ്രവർത്തിക്കേണ്ട ഒന്നാണ് ജാഗ്രതാ സമിതി.

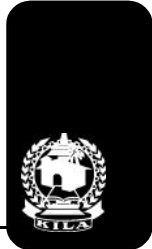
ഈ പ്രവർത്തനം സുസ്ഥമായിരുന്നും സർവ്വസമയത്തും സ്ത്രീകൾക്ക് ലഭ്യമാകുന്ന ഒന്നായും നഗരസഭകൾ രൂപപ്പെടുത്തണം. സ്ത്രീ സുരക്ഷയ്ക്കു ഭീഷണിയാകുന്ന പ്രദേശങ്ങളുടെ മാപ്പിംഗ്, പ്രശ്ന പരിഹാര പ്രവർത്തനം തുടങ്ങിയവയും വനിതാ വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പുമായി ചേർന്ന് നിർവ്വഹിക്കാവുന്നതാണ്.

സ്ത്രീകളുടെ ശാക്തീകരണവും നഗര തൊഴിൽ മേഖലയിലെ ഇടപെടലും

കുടുംബശ്രീ വിലയിരുത്തൽ സമിതി പ്രവർത്തനങ്ങൾ കാര്യക്ഷമമാക്കുവാനും നഗര തൊഴിൽ പദ്ധതികൾ പൂർണ്ണമായും ഉപയുക്തമാക്കുവാനുമുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണം.

കുടുംബശ്രീ സാധ്യതകൾ : എല്ലായിടത്തും അയൽകൂട്ടം, സംഘകൃഷി, യുവശ്രീ, ടെക്നോളജി ഫണ്ട്, ഇനോവേഷൻ ഫണ്ട്, ക്രൈസിസ് മാനേജ് ഫണ്ട്, വിപണി വികസന സഹായങ്ങൾ

- എസ്.ജെ.എസ്.ആർ.വൈ. പദ്ധതി
- നഗര സ്വയം തൊഴിൽ പദ്ധതി (USEP)
- നഗര വനിതാ സ്വയം സഹായ പദ്ധതി (UWSP)
- വൈദഗ്ദ്ധ്യ വികസന പദ്ധതി (STEP-UP)

അങ്കണവാടി പോഷകാഹാര പരിപാടി

- വളർച്ചാ നിരീക്ഷണം
- ഗുണഭോക്തൃ പട്ടിക തയ്യാറാക്കലും ആവശ്യങ്ങൾ കണക്കാക്കലും
- ടോക്ക് ഹോം റേഷൻ സംവിധാനം
- പ്രീ സ്കൂൾ പോഷകാഹാരം
- അമ്മമാർക്കുള്ള പ്രത്യേക പോഷകാഹാര പദ്ധതി
- കൗമാരക്കാരായ പെൺകുട്ടികളുടെ പോഷകാഹാരം
- പോഷകാഹാര ഗുണമേന്മ ഉറപ്പാക്കൽ, സംഭരണം, സുരക്ഷിതത്വം, വിതരണം ശാസ്ത്രീയമാക്കൽ
- പോഷകാഹാര ദുരുപയോഗം തടയൽ സംവിധാനങ്ങൾ
- തടസ്സം ഒഴിവാക്കിയിട്ടുള്ള പോഷണ വിതരണം
- ധനസ്രോതസ്സുകൾ സംയോജിപ്പിക്കൽ

അങ്കണവാടി സേവനമേന്മവൽക്കരണ പരിപാടി

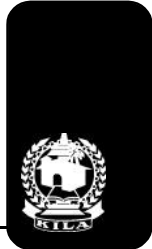
- ന്യൂട്രീഷൻ ഗാർഡൻ
- പോഷണ വിദ്യാഭ്യാസ വ്യാപനം
- ഗ്രോത്ത് മോണിറ്ററിംഗ് ചിട്ടപ്പെടുത്തൽ
- ഹെൽത്ത് കാർഡ്

അങ്കണവാടി ബഹുമുഖ പ്രവർത്തന കേന്ദ്രം (Multipurpose Centre)

- കുമാരി ക്ലബ്ബുകൾക്കുള്ള വേദി
- ബാലസഭാ വേദി
- അഡോളസന്റ് ബോയ്സ് ക്ലബ്ബ്
- ഗ്രാമസഭ/വാർഡ്സഭ
- ആവശ്യമായ നിർമ്മാണ വിപുലീകരണ പ്രവർത്തനം
- അങ്കണവാടി സാധന സാമഗ്രികൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം

അങ്കണവാടി ആരോഗ്യ വിദ്യാഭ്യാസം

- മെഡിസിൻ കിറ്റ് ലഭ്യത
- റഫറൽ സംവിധാനം
- ഗ്രോത്ത് മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനങ്ങൾ (ഉയരവും തൂക്കവും)
- ഫസ്റ്റ് എയ്ഡ് ബോക്സ്

- ആംബുലൻസ് സേവന വിപുലീകരണം
- പ്രതിരോധ ഔഷധ ചികിത്സ-ലഭ്യത ഉറപ്പാക്കൽ
- ഫാമിലി സർവ്വെ രജിസ്റ്റർ പൂർണ്ണമാക്കൽ
- വിവാഹങ്ങൾ, ഗർഭധാരണം, ജനനം, മരണം, അന്യദേശ കുട്ടികളുടെ സാന്നിധ്യം തുടങ്ങിയവ രേഖപ്പെടുത്തൽ
- മെഡിക്കൽ ഓഫീസറുടെ വാർഷിക ആരോഗ്യ പരിശോധന
- JPHN ന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ പ്രതിമാസ ആരോഗ്യ നിരീക്ഷണം

വിഭിന്ന ശേഷി ലഘൂകരണ ഇടപെടലുകൾ

- കാലേകുട്ടിയുള്ള വികസന വ്യതിയാന നിർണ്ണയം
- റഫറൽ സംവിധാനം ഒരുക്കൽ
- വിഭിന്ന ശേഷിയുള്ളവരുടെ പട്ടിക തയ്യാറാക്കൽ
- ന്യൂനക്ഷമതാ നിർണ്ണയ ക്യാമ്പുകൾ
- സഹായ ഉപകരണങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കൽ
- സവിശേഷ വിദ്യാഭ്യാസവും പൊതുവിദ്യാഭ്യാസവും ഉറപ്പാക്കൽ
- വിഭിന്നശേഷിയുള്ളവരുടെ സ്കോളർഷിപ്പ്

അങ്കണവാടികൾ ശിശുസൗഹൃദമാക്കൽ

- കളിപ്പാട്ടങ്ങളും കളിയുപകരണങ്ങളും
- ശിശുസൗഹൃദ ടോയ്ലറ്റ് സംവിധാനങ്ങൾ
- ന്യൂനപക്ഷ ഭാഷാപഠന സംവിധാനങ്ങൾ
- അന്യസംസ്ഥാന തൊഴിലാളികളുടെ കുട്ടികൾക്കായുള്ള സംവിധാനം

എല്ലാ അങ്കണവാടികൾക്കും കെട്ടിടം

- ഭൂമി സ്വരൂപിക്കൽ
- ശിശു സൗഹൃദ രൂപകൽപ്പന
- കളിസ്ഥലവും തോട്ടവും
- കെട്ടിടത്തിന്റെ ശുചിത്വവും ആകർഷണതയും

ബാലസഭാ ശാക്തീകരണം

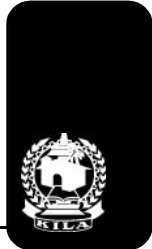
- വാർഡ്തല രൂപീകരണം
- പ്രവർത്തന സൗകര്യമൊരുക്കൽ

പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗം കുട്ടികൾക്കായുള്ള പ്രത്യേക പ്രോജക്ടുകൾ

- വിദ്യാഭിപ്തി സമഗ്ര പ്രോജക്ട് - പ്രീ മെട്രിക് ഹോസ്റ്റൽ പഠനിലുപാധം ഉയർത്തുന്നതിനുള്ള പരിപാടി
- പട്ടികവർഗ്ഗ നഴ്സറി സ്കൂൾ നവീകരണം
- ദുർഘട വനമേഖലകളിൽ അങ്കണവാടികൾ

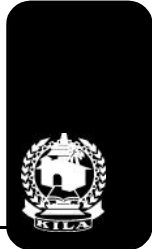
സ്ത്രീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും വികസനം സംബന്ധിച്ച് തികച്ചും സമഗ്രമായതും ശാസ്ത്രീയമായതുമായ കാഴ്ചപ്പാടാണ് വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണ പ്രസ്ഥാനത്തിന് തുടക്കം മുതലേ ഉണ്ടായിരുന്നത് എന്ന മേൽ സംഗതികളിൽ നിന്ന് വ്യക്തമാകും.

2. പട്ടികവിഭാഗങ്ങളിൽ ഭവനരഹിതർക്ക് ഭവന നിർമ്മാണത്തിന് സഹായം നൽകുക.
3. പട്ടിക വിഭാഗങ്ങളിൽ വീട് പുതുക്കുന്നതിനുള്ള തുക അനുവദിക്കുക.
4. പട്ടികവിഭാഗങ്ങളുടെ കോളനിയുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യം മെച്ചപ്പെടുത്തുക.
5. പട്ടികവിഭാഗത്തിൽ നിന്നുള്ള കുട്ടികൾക്ക് വേണ്ടി ക്ഷേമപരിപാടികൾ ആരംഭിക്കുക.
6. പ്രീ സ്കൂൾ, ബാലവാടികൾ, നഴ്സറി സ്കൂൾ, ഡെ കെയർ കേന്ദ്രങ്ങൾ, ഡോർമെറ്ററികൾ എന്നിവയുടെ നടത്തിപ്പ്.
7. പട്ടികവിഭാഗങ്ങളിലെ സമർത്ഥരായ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് വിദ്യാഭ്യാസ പരിപാടി നടപ്പിലാക്കുക.
8. പട്ടികജാതി വകയിൽ കൈമാറി കിട്ടിയ പ്രീമെട്രിക്ക്, പോസ്റ്റ്മെട്രിക്ക് ഹോസ്റ്റലുകളുടെ നടത്തിപ്പ്.
9. പട്ടിക വിഭാഗങ്ങളുടെ വിവാഹം, വൈധ്യചികിത്സ, ഉപരിപഠനം എന്നിവയ്ക്ക് സഹായം ചെയ്യൽ.
10. പട്ടികവിഭാഗങ്ങളുടെ സഹകരണ സംഘങ്ങൾ തുടങ്ങുവാൻ പ്രോത്സാഹനവും നിലവിലുള്ളവയ്ക്ക് സംരക്ഷണവും നൽകുക.
11. പട്ടിക വിഭാഗങ്ങൾക്കു വേണ്ടി മറ്റു ക്ഷേമപരിപാടികൾ നടപ്പിലാക്കുക. ഇതിലേയ്ക്കായി പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന വിവരശേഖരണം 2008 ലെ റിപ്പോർട്ടും പട്ടികജാതി സങ്കേതങ്ങളുടെയും കുടുംബാംഗങ്ങളുടെയും അടിസ്ഥാന വിവരങ്ങൾ (2009-2010). മുനിസിപ്പൽ/കോർപ്പറേഷൻ തലത്തിൽ ക്രോഡീകരിച്ച് കാലോചിതമായ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയാടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി വാർഡ്സഭ/ഉരുക്കൂട്ടം എന്നിവയിൽ അവതരിപ്പിച്ച് നൂതന ആശയങ്ങൾക്ക് രൂപം നൽകി ആസൂത്രണ പ്രക്രിയ മികവുറ്റതാക്കേണ്ടതാണ്.

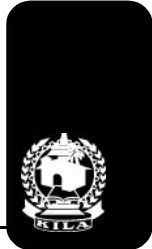
പന്ത്രണ്ടാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയിൽ പ്രത്യേക ഘടകപദ്ധതിയും പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതിയും

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പന്ത്രണ്ടാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിക്കായുള്ള ആസൂത്രണ മാർഗ്ഗരേഖ സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. (സ.ഉ.(എം.എസ്)നമ്പർ 225/12 തമ്പഭവ. തിയതി 18.8.2012) ഇതിനനുസരിച്ച് എല്ലാ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളും പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയും വാർഷിക പദ്ധതികളും തയ്യാറാക്കണം. പട്ടികവിഭാഗങ്ങൾ താമസിക്കുന്ന തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ വികസനരേഖ, പദ്ധതിരേഖ എന്നിവക്കൊപ്പം പ്രത്യേക ഘടകപദ്ധതിരേഖയും പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി രേഖയും പ്രത്യേകമായി തയ്യാറാക്കണം. ഇത് തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ എസ്.ടി.പ്രമോട്ടർക്ക് നിർണ്ണായകമായ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കാനുണ്ട്.

മറ്റു വിഭാഗക്കാരുടെയും കൃഷിസ്ഥലം വ്യത്യസ്ത നിറങ്ങളിൽ അടയാളപ്പെടുത്തണം. പട്ടികവിഭാഗക്കാരുടെ പേരും, മേൽവിലാസവും അടങ്ങിയ ലിസ്റ്റും ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

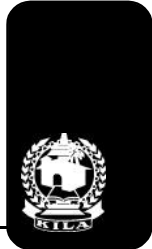
2. പട്ടികജാതി സങ്കേതങ്ങളിൽ/ഉറുകളിൽ വൈദ്യുതി എത്തിക്കുന്നതിനായി തയ്യാറാക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകൾക്കൊപ്പം സാമൂഹ്യഭൂപടവും ഗുണഭോക്താക്കളുടെ പട്ടികയും ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഗുണഭോക്താക്കളിൽ 50% അധികം പട്ടികവിഭാഗകുടുംബങ്ങൾ ആയിരിക്കണം. കെ.എസ്.ഇ.ബി. യുടെ ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ തയ്യാറാക്കിയ എസ്റ്റിമേറ്റും ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കണം.
 3. പട്ടികവിഭാഗ സങ്കേതങ്ങളിൽ/ഉറുകളിൽ കുടിവെള്ളം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായി തയ്യാറാക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകൾക്കും സോഷ്യൽ മാപ്പ്, ഗുണഭോക്തൃ ലിസ്റ്റ്, എസ്റ്റിമേറ്റ് എന്നിവ ഉണ്ടായിരിക്കണം.
 4. പട്ടികവിഭാഗ വിഹിതം റോഡുകളുടെ കാര്യത്തിൽ കോളനികളിലെ റോഡുകൾക്ക് മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. സംസ്ഥാന പ്ലാനിംഗ് ബോർഡ് രൂപീകരിച്ച കോർ ഗ്രൂപ്പ് എസ്.സി.പി. പ്രവർത്തികളുടെ ചെലവുകൾ അവലോകനം ചെയ്യേണ്ടതാണ്.
 5. സർക്കാർ നിശ്ചയിക്കുന്ന പരിധിക്ക് വിധേയമാക്കി മാത്രമേ പ്രത്യേക ഘടകവിഹിതം റോഡ് വികസന പരിപാടികൾക്ക് തുക വകയിരുത്താവൂ.
 6. പട്ടികവിഭാഗ സങ്കേതങ്ങളിലേക്കും/ഉറുകളിലേക്കുമുള്ള റോഡുകളുടെ നിർമ്മാണത്തിന് ജനറൽ ഫണ്ട് വിനിയോഗിക്കേണ്ടതാണ്. സങ്കേതങ്ങളിലെ /ഉറുകളിനുള്ളിലെ റോഡുകൾക്ക് പ്രത്യേക ഘടകപദ്ധതി/പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി വിഹിതം വിനിയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. പട്ടികവർഗ്ഗ ഉറുകളിലേക്കുള്ള റോഡുകളുടെ വീതി 1.50 മീറ്ററിൽ നിന്നും 3 മീറ്ററായി ഉയർത്തിയിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത റോഡുകളുടെ പ്രയോജനം പട്ടികവിഭാഗക്കാർക്കും മറ്റുള്ളവർക്കും ലഭിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ പട്ടികവർഗ്ഗ വികസനഫണ്ടിൽ നിന്നും ആനുപാതികമായി തുക ചെലവഴിക്കാവുന്നതാണ്.
- കൃഷിഭൂമിയില്ലാത്ത പട്ടികവിഭാഗക്കാർക്ക് പാട്ടുകൃഷി ചെയ്യുന്നതിന് ധനസഹായം അനുവദനീയമാണ്.
 - പട്ടികവിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട മെറിറ്റോറിയസ് ആയ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ദേശീയ അന്തർദേശീയ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ അഡ്മിഷൻ ലഭിക്കുന്നതിന് ധനസഹായം നൽകാം.
 - പട്ടികവിഭാഗ യുവജനങ്ങൾക്ക് വിദേശത്തു ജോലി ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള ധനസഹായം നൽകാവുന്നതാണ്.
 - പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി ഫണ്ട് വിനിയോഗിച്ച് ചെയ്യുന്ന കുടിവെള്ള വിതരണ പ്രോജക്ടുകൾക്ക് ഗുണഭോക്തൃവിഹിതം നിർബന്ധമില്ല.

റാക്കിയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പുനരുദ്ധാരണത്തിനുള്ള ധനസഹായം മാത്രം നൽകേണ്ടതാണ്.

പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതിയിലെ പരിചരണ സേവനങ്ങളുടെ പാക്കേജ് (പ്രാദേശിക പദ്ധതി രൂപീകരണ അദ്ധ്യായത്തിൽ)

പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി വിഹിതത്തിൽ നിന്നും കുറഞ്ഞത് 50% തുക പാവപ്പെട്ടവരിൽ പാവപ്പെട്ടവരായ പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരുടെ പരിചരണ സേവനങ്ങളുടെ പാക്കേജിന് വകയിരുത്തണമെന്ന് നിഷ്കർഷിക്കുന്നു. ഇതിന് അർഹരായ പട്ടികവർഗ്ഗ അഗതി കുടുംബങ്ങളെ ആശ്രയ പ്രോജക്ടിന് നിഷ്കർഷിച്ചിട്ടുള്ള മാനദണ്ഡപ്രകാരം (മാർഗ്ഗരേഖ അനുബന്ധം 14 കാണുക.) കണ്ടെത്തേണ്ടതാണ്.

- സ്വന്തം പ്രദേശത്തിന്റെയും രാഷ്ട്രത്തിന്റെയും പുരോഗതിക്കും മതിപ്പിനും ഇടിവ് തട്ടുന്നു.
- ശൈശവ മരണങ്ങൾ, പട്ടിണി മരണങ്ങൾ, രോഗബാധ, പഠനശേഷികുറവ്, പോഷണ കുറവ്, അകാലമരണം, ആത്മഹത്യ, സ്ത്രീകൾക്കെതിരെയുള്ള വിവേചനം, കുട്ടികളുടെ ചൂഷണം, മദ്യാസക്തി, സാമൂഹ്യ അധഃപതനം എന്നിവ പെരുകുന്നു.

നഗര ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനം കേരളത്തിൽ

നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തെ നഗര ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജന പ്രവർത്തനങ്ങൾ പ്രധാനമായും രണ്ട് ഏജൻസികൾ വഴിയാണ് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്. (1)കുടുംബശ്രീ (2)തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ. ഇത് കൂടാതെ ചില സർക്കാർ വകുപ്പുകൾ വഴി ചില പ്രത്യേക ദാരിദ്ര്യലഘു കരണ പദ്ധതികൾ ചില പ്രത്യേക വിഭാഗങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്നുണ്ട്.

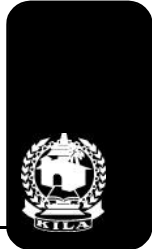
കുടുംബശ്രീ

ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജനം ലക്ഷ്യമാക്കിക്കൊണ്ട് രൂപം കൊണ്ടതാണ് സംസ്ഥാന ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജന മിഷൻ അഥവാ കുടുംബശ്രീ. സംസ്ഥാനസർക്കാർ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ സംസ്ഥാനതലത്തിൽ രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജന പ്രവർത്തനങ്ങളെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപന തലത്തിൽ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനും, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള സാമൂഹ്യസംഘടനാ സംവിധാനമെന്ന നിലയിൽ സമീപിച്ചു കൊണ്ടുമാണ് സംസ്ഥാനസർക്കാർ കുടുംബശ്രീക്ക് രൂപം നൽകിയത്. ഇതോടെ പ്രത്യേകമായി രൂപീകരിച്ചിരുന്ന എല്ലാ ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജന പദ്ധതികളും കുടുംബശ്രീ മിഷനിൽ ലയിച്ചു.

സ്ത്രീശാക്തീകരണത്തിലൂടെ ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജനം സാധ്യമാക്കുവാനാണ് കുടുംബശ്രീ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. സ്ത്രീകളെ സ്വയംസഹായ സംഘങ്ങളായി സംഘടിപ്പിച്ച് അവരിൽ സമ്പാദ്യശീലം വളർത്തുകയും സംരംഭകത്വം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും സ്വയംസംരംഭകരായി അവരെ വളർത്തിയെടുത്ത് അവരുടെ വരുമാനം വളർത്തി കുടുംബദാരിദ്ര്യം ഇല്ലാതാക്കുകയാണ് ഈ നൂതനശൈലി. സ്ത്രീകളിൽ അവകാശബോധം വളർത്താനും പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിടാനും പരിഹരിക്കുവാനും അവരെ മാനസികമായും സാമൂഹികമായും സാമ്പത്തികമായും സജ്ജരാക്കുവാനും ഇതിലൂടെ സാധിക്കുന്നു. പുറമെ നിന്നുള്ള ആനുകൂല്യങ്ങളുടെ നിഷ്ക്രിയ സ്വീകർത്താക്കൾക്ക് പകരം സ്വയം സഹായിക്കാനും മറ്റുള്ളവരെ സഹായിക്കുവാനും ഇതിലൂടെ ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജനത്തിനും സാമൂഹിക വികസനത്തിനും നേതൃത്വം നൽകാൻ അവരെ പ്രാപ്തരാക്കുവാനും കുടുംബശ്രീ ലക്ഷ്യംവയ്ക്കുന്നു.

ഉദ്ദേശലക്ഷ്യങ്ങൾ.

1. ദരിദ്ര കുടുംബങ്ങളെ അവർ ഉൾപ്പെടുന്ന വിഭാഗത്തിന്റെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ ക്ലേശഘടകങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കണ്ടെത്തുക.

തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന അഞ്ച് അംഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നതാണ് അയൽക്കൂട്ടത്തിന്റെ ഭരണ സമിതി. പ്രസിഡന്റ്, സെക്രട്ടറി, വരുമാനദായക വോളന്റിയർ, ആരോഗ്യ വിദ്യാഭ്യാസ വോളന്റിയർ, അടിസ്ഥാന വികസന വോളന്റിയർ എന്നിവരാണ് ഭരണസമിതിയുടെ ഔദ്യോഗിക ഭാരവാഹികൾ.

ഏരിയ ഡെവലപ്പ്മെന്റ് സൊസൈറ്റി (എ.ഡി.എസ്).

ഒരു വാർഡിലെ എല്ലാ അയൽക്കൂട്ടങ്ങളിലെയും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന 5 അംഗ ഭരണ സമിതിയാണ് എ.ഡി.എസ്സിന്റെ പൊതുസഭ.ഒരു വാർഡ് പ്രദേശത്ത് 2 അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ എങ്കിലും (ബി.പി.എൽ അംഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്ന അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ) നിലവിലുണ്ടെങ്കിൽ എ.ഡി.എസ്. രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

കുടുംബശ്രീ ത്രിതല സംഘടനാ സംവിധാനത്തിന്റെ പ്രധാനപ്പെട്ട തലമാണ് എ.ഡി.എസ്. അയൽക്കൂട്ടങ്ങളെ പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിച്ച് നിർത്തുന്ന ശക്തമായ ചുമതലയാണ് എ.ഡി.എസ്. നിർവ്വഹിക്കുന്നത്. അയൽക്കൂട്ടങ്ങളുടെയും സി.ഡി.എസ്സിന്റെയും സ്ത്രീശാക്തീകരണ പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസന-ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജന പ്രവർത്തനങ്ങളെ ഏകോപിപ്പിച്ചു നിർത്തുന്ന പ്രധാനപങ്കും എ.ഡി.എസ് നിർവ്വഹിക്കുന്നു. അത് കൊണ്ടു തന്നെ എ.ഡി.എസ്സിന് പ്രത്യേക പ്രസക്തിയുണ്ട്. ഇതോടൊപ്പം അതാത് എ.ഡി.എസ്സിന്റെ പ്രവർത്തന പരിധിയിലുള്ള സാമ്പത്തികമായി പിന്നോക്കം നിൽക്കുന്ന കുടുംബങ്ങളെ കണ്ടെത്തി അവരെ അയൽക്കൂട്ടങ്ങളുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുകയും അവരെ സാമ്പത്തികമായി വളർത്തിയെടുക്കുവാൻ പരിശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വഴി വാർഡ് പ്രദേശത്ത് മെച്ചപ്പെട്ട ഒരു വനിതാ നേതൃനിര വളർന്നുവരുന്നു.

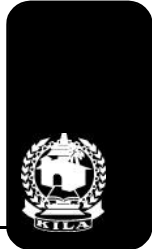
എ.ഡി.എസ് പൊതുസഭയിൽ നിന്നും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന ഏഴംഗങ്ങളാണ് എ.ഡി.എസ്. ഭരണസമിതി. ഇവരിൽ നിന്നും ചെയർപേഴ്സൺ,വൈസ് ചെയർപേഴ്സൺ,സെക്രട്ടറി എന്നീ മൂന്ന് ഔദ്യോഗിക ഭാരവാഹികളെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നു.

കമ്മ്യൂണിറ്റി ഡെവലപ്പ്മെന്റ് സൊസൈറ്റി (സി.ഡി.എസ്).

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്-നഗരസഭ തലത്തിലെ കുടുംബശ്രീ സംഘടനാ സംവിധാനത്തിന്റെ ത്രിതീയ (അപെക്സ്)തലമാണ് സി.ഡി.എസ്. കുടുംബശ്രീയുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട ലക്ഷ്യങ്ങളായ സാമ്പത്തിക ശാക്തീകരണം, സാമൂഹിക ശാക്തീകരണം, സ്ത്രീ ശാക്തീകരണം എന്നിവ സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നതിന് അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്കും, എ.ഡി.എസുകൾക്കും നേതൃത്വം നൽകുന്ന സുപ്രധാന ചുമതല സി.ഡി.എസ്. നിർവ്വഹിക്കുന്നു. ജനസംഖ്യ കൂടുതൽ ഉള്ള നഗരസഭകളിൽ ഒന്നിലധികം സി.ഡി.എസ്. രൂപീകരിക്കും.

ഉദ്ദേശ്യ ലക്ഷ്യങ്ങൾ

1. കുടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ, ഏരിയ ഡെവലപ്പ്മെന്റ് സൊസൈറ്റികൾ, കമ്മ്യൂണിറ്റി ഡെവലപ്പ്മെന്റ് സൊസൈറ്റി എന്നീ ത്രിതല സാമൂഹ്യാധിഷ്ഠിത സംഘടനാസംവി

- 12. സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക ശാക്തീകരണത്തിന് ഉതകുന്ന തരത്തിൽ ആശയപരവും സാങ്കേതികവുമായ പരിശീലനങ്ങൾ അംഗകുടുംബങ്ങൾക്ക് നൽകുക.
- 13. പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസനത്തിന് ഉതകുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നേരിട്ട് ഏറ്റെടുത്ത് പ്രായോഗികമാക്കുക.
- 14. ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർ, പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട ജനവിഭാഗങ്ങൾ, കുട്ടികൾ തുടങ്ങിയവരുടെ അവകാശങ്ങളും സാമൂഹികനീതിയും ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുക.

സി.ഡി.എസ്. ഘടന.

- സി.ഡി.എസ്. പൊതുസഭ (ജനറൽ ബോഡി)
സി.ഡി.എസ്. പരിധിയിലുള്ള എല്ലാ ഏതീയ ഡെവലപ്പ്മെന്റ് സൊസൈറ്റി (എ.ഡി.എസ്.) കളിലേയും എല്ലാ ഭരണസമിതി അംഗങ്ങളും.
- സി.ഡി.എസ്. ഭരണ സമിതി.
- സി.ഡി.എസ്. ഭരണ സമിതി അംഗങ്ങളുടെ എണ്ണം എ.ഡി.എസ്സുകളുടെ എണ്ണത്തിന് തുല്യമായിരിക്കും.
- സി.ഡി.എസ് ഭരണ സമിതിയിൽ ചെയർപേഴ്സൺ, വൈസ് ചെയർപേഴ്സൺ എന്നീ ഔദ്യോഗിക ഭാരവാഹികളെ കൂടാതെ അഞ്ചിൽ കവിയാത്ത വനിതാ ജനപ്രതിനിധികൾ, രണ്ട് മുൻ സി.ഡി.എസ്. ഭാരവാഹികൾ എന്നിവർ എക്സ് ഒഫീഷ്യോ അംഗങ്ങളായി ഉൾപ്പെടുന്നതായിരിക്കും ഭരണസമിതി.

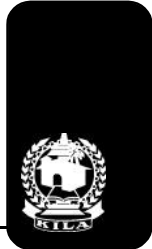
കുടുംബശ്രീയും സാമ്പത്തിക ശാക്തീകരണവും.

മൈക്രോ ഫൈനാൻസ്/ട്രിഫ്റ്റ് ആന്റ് ക്രെഡിറ്റ്.

കുടുംബശ്രീ സംവിധാനത്തിന്റെ അടിത്തറയാണ് ലഘുസമ്പാദ്യ വായ്പാ പ്രവർത്തനം. അയൽക്കൂട്ടത്തിന്റെ സജീവതയും സുസ്ഥിരതയും ലഘുസമ്പാദ്യ വായ്പാപ്രവർത്തനത്തിന്റെ കൃത്യതയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ്. സാമ്പത്തിക ശാക്തീകരണത്തിന്റെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട ഘടകമായി കുടുംബശ്രീ മൈക്രോ ഫൈനാൻസിനെ കാണുന്നു. മൈക്രോ ഫൈനാൻസ് പ്രവർത്തനം വഴി പാവപ്പെട്ടവർക്കിടയിൽ സമ്പാദ്യം വളർത്തുന്നതിനും ഇങ്ങനെ ചെറിയ സമ്പാദ്യങ്ങൾ ഒരുമിച്ചു കൂട്ടി വലിയ സമ്പാദ്യം (Community Capital) സ്വരൂപിക്കാനും സഹായിക്കുന്നു.

കുടുംബശ്രീയുടെ മൈക്രോ ഫൈനാൻസ് മേഖലയിലുള്ള പ്രധാനപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ ലഘുസമ്പാദ്യത്തിലൂടെ അനുപചാരിക ബാങ്കിംഗിലേയ്ക്ക്.

ദരിദ്രകുടുംബങ്ങളിലെ വനിതകൾ അയൽക്കൂട്ടങ്ങളിലൂടെ സംഘടിതരാകുന്നതോടൊപ്പം സാമ്പത്തിക സ്വാശ്രയത്വം നേടുന്നതിന് ഉതകുന്ന തരത്തിൽ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ സ്വയംസ

- അയൽക്കൂട്ടത്തിലെ അംഗസംഖ്യ
- അയൽക്കൂട്ട യോഗം ചേരുന്നതിലെ കൃത്യത(എല്ലാ ആഴ്ചയിലും).
- അയൽക്കൂട്ടയോഗത്തിലെ ഹാജർ.
- തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിലെ കൂട്ടായ്മ.
- അയൽക്കൂട്ടത്തിന് സമാഹരിക്കാൻ കഴിയുന്ന ലഘുസമ്പാദ്യം.
- ഇതിൽ നിന്നും ലഭ്യമാകുന്ന ലഘുവായ്പ.
- വായ്പയുടെ തിരിച്ചടവിലെ കൃത്യത.
- പലിശനിരക്ക്.
- ഓരോ അംഗത്തിന്റേയും സമ്പാദ്യവും വായ്പയും.
- അംഗങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസനിലവാരം.
- ബാങ്കിംഗ് നടപടികളുടെ അറിവ്.
- അയൽക്കൂട്ടരേഖകളും രജിസ്റ്ററുകളും സൂക്ഷിക്കുന്നതിലെ കൃത്യത.

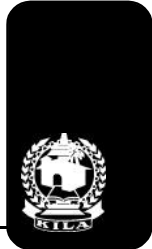
കുടുംബശ്രീ പിന്തുണകൾ

മാച്ചിംഗ് ഗ്രാന്റ്:-

ലഘു സമ്പാദ്യം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും ബാങ്ക് ലിങ്കേജ് വായ്പാ സൗകര്യം പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിനും അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് പ്രോത്സാഹനമായി മാച്ചിംഗ് ഗ്രാന്റ് കുടുംബശ്രീയിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്നു. ലിങ്കേജ് വായ്പ ലഭിച്ച അയൽക്കൂട്ടങ്ങളുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ 10% പരമാവധി 5000 രൂപ മാച്ചിംഗ് ഗ്രാന്റിൽ ലഭിക്കുന്നു. പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ച് 6 മാസം കഴിഞ്ഞതും നമ്പാർഡിന്റെ എസ്.എച്ച്.ജി. ഗ്രേഡിംഗ് നടപടികൾ മുഖേന ഗ്രേഡിംഗ് പാസായി ലിങ്കേജ് വായ്പ ലഭിച്ച അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്കാണ് മാച്ചിംഗ് ഗ്രാന്റ് ലഭിക്കുന്നത്. 50 ശതമാനമോ അതിൽ കൂടുതലോ എസ്.സി./എസ്.ടി. അംഗങ്ങൾ ഉള്ള അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് ഗ്രേഡിംഗിൽ 80% മാർക്ക് ലഭ്യമായാൽ ലിങ്കേജ് വായ്പയുടെ അഭാവത്തിലും മാച്ചിംഗ് ഗ്രാന്റ് ലഭിക്കുന്നതാണ്.

പലിശ സബ്സിഡി:-

ബാങ്ക് ലിങ്കേജ് വായ്പയെടുക്കാൻ സന്നദ്ധരായി മുന്നോട്ടു വരുന്ന അയൽക്കൂട്ടങ്ങളും ബാങ്ക് ലിങ്കേജ് വായ്പയുടെ പലിശനിരക്ക് അറിയുമ്പോൾ തങ്ങൾക്ക് വായ്പ എടുത്താൽ തിരിച്ചടയ്ക്കാൻ സാധിക്കാതെ വരുമോ എന്ന ഭയം മൂലം ലിങ്കേജ് വായ്പയെടുക്കുവാൻ മടിക്കുന്നു. നിലവിൽ 10% മുതൽ 15% വരെ പലിശയാണ് വിവിധ ബാങ്കുകൾ ലിങ്കേജ് വായ്പയ്ക്ക് ഈടാക്കുന്നത്. ഇതിന് പരിഹാരമെന്ന നിലയിലാണ് പലിശ സബ്സിഡി ഒരു സഹായമായി കുടുംബശ്രീമിഷൻ ലഭ്യമാക്കുന്നത്. പലിശ സബ്സിഡി സ്കീം പ്രകാരം വായ്പയുടെ പലിശനിരക്ക് 9% ആയി നിജപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. 9% പലിശയ്ക്ക് ബാങ്കു

2. യുവശ്രീ പദ്ധതി

അഭ്യസ്തവിദ്യരായ യുവതീ യുവാക്കൾക്ക് 50,000 തൊഴിൽ അവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുകയെന്ന ഉദ്ദേശത്തോടു കൂടി ആവിഷ്കരിച്ച പദ്ധതിയാണിത്. കുടുംബശ്രീയിലെ മറ്റു ചെറുകിട സൂക്ഷ്മ സംരംഭങ്ങളെപ്പോലെ തന്നെയാണ് സബ്സിഡിയും മറ്റ് ആനുകൂല്യങ്ങളും.

സ്ത്രീകൾക്ക് മാത്രമോ പുരുഷന്മാർക്ക് മാത്രമോ പുരുഷന്മാരും സ്ത്രീകളും കൂടി ചേർന്നോ യൂണിറ്റുകൾ ആരംഭിക്കാം. പുരുഷന്മാർ നേരിട്ട് അയൽക്കൂട്ടത്തിൽ ഇല്ലെങ്കിലും അവരുടെ കുടുംബാംഗങ്ങൾ അയൽക്കൂട്ടത്തിൽ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

- 18 നും 55 നും ഇടയ്ക്ക് പ്രായം.
- അയൽക്കൂട്ട കുടുംബാംഗങ്ങൾ (സ്ത്രീ/പുരുഷൻ/മിക്സഡ് ഗ്രൂപ്പ്)
- പത്താംതരം പഠിച്ചിരിക്കണം
- വ്യക്തിഗതമോ ഗ്രൂപ്പോ ആകാം.

എസ്.ജെ.എസ്.ആർ.വൈ.

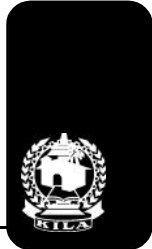
നഗരദരിദ്രർക്ക് സ്വയം തൊഴിലിലൂടെ സാമ്പത്തിക ശാക്തീകരണം ലക്ഷ്യം വെച്ചുകൊണ്ടുള്ള കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയാണ് എസ്.ജെ.എസ്.ആർ.വൈ. എസ്.ജെ.എസ്.ആർ.വൈ ഫണ്ടിന്റെ 75% കേന്ദ്രവിഹിതവും 25% സംസ്ഥാന വിഹിതവുമാണ്.

നഗരങ്ങളിലെ പാവപ്പെട്ടവരുടെ എണ്ണം, പട്ടികജാതി ജനസംഖ്യ എന്നിവയ്ക്ക് ആനുപാതികമായിട്ടാണ് കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾക്ക് ഫണ്ട് അനുവദിക്കുക. ഓരോ വർഷവും സംസ്ഥാന സർക്കാറിന് ലഭിക്കുന്ന ഫണ്ട് നഗരസഭയിലെ പാവപ്പെട്ടവരുടെ എണ്ണം, പട്ടികജാതി ജനസംഖ്യ എന്നിവയ്ക്ക് ആനുപാതികമായിട്ടാണ് നഗരസഭകൾക്ക് വിതരണം ചെയ്യുക.

എസ്.ജെ.എസ്.ആർ.വൈ. വിവിധ ഘടകങ്ങൾ

1. അർബൻ സെൽഫ് എംപ്ലോയ്മെന്റ് പ്രോഗ്രാം (യു.എസ്.ഇ.പി.)

- കഴിഞ്ഞ 3 വർഷങ്ങളായി നഗരപ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ള കുടുംബങ്ങളാണ് പദ്ധതിയുടെ ഗുണഭോക്താക്കൾ
- ഗുണഭോക്താക്കൾ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് 18 വയസ് പ്രായപൂർത്തിയായിരിക്കേണ്ടതാണ്. ഉയർന്ന പ്രായപരിധിയില്ല.
- വ്യക്തിഗത പ്രോജക്ടുകൾക്കുള്ള പരമാവധി തുക 2 ലക്ഷമാണ്. സബ്സിഡി തുക പദ്ധതിയുടെ 25 ശതമാനമോ 50000 രൂപയോ ഏതാണ് കുറവ് അതായിരിക്കും
- പദ്ധതിയുടെ 5 ശതമാനം തുക ഗുണഭോക്തൃവിഹിതമായി സ്വരൂപിക്കേണ്ടതാണ്. പദ്ധതിയിൽ സ്വരൂപിക്കുന്ന ആസ്തി ബാങ്കിൽ പണയപ്പെടുത്തി ലോൺ ലഭ്യമാക്കാവുന്നതാണ്.

താഴെപ്പറയുന്ന ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ സി.ഡി.എസ്സിന്റേതായി കണക്കാക്കാവുന്നതാണ്.

- സംഘടനാ സംവിധാനം വിപുലീകരിക്കുക
- സി.ഡി.എസ്. ആക്ഷൻ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുക
- ലൈവ്ലിഹുഡ് സർവ്വേകൾ, ഭവന സർവ്വേകൾ, ചേരി പഠനങ്ങൾ എന്നിവ നടത്തുകയും വിവരങ്ങൾ ക്രോഡീകരിച്ച് സൂക്ഷിക്കലും. (ഡേറ്റാ ബെയ്സ് സൂക്ഷിക്കൽ)
- എസ്.ജെ.എസ്.ആർ.വൈ. പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുക.
- പരിശീലനങ്ങൾ വിലയിരുത്തുകയും പരിശീലനം സംഘടിപ്പിക്കുകയും തൊഴിൽ കണ്ടെത്തുന്നതിന് സഹായിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- വിവിധ വകുപ്പുകളുമായുള്ള സംയോജനം നടപ്പിലാക്കുക.

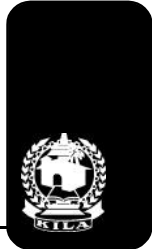
4. സ്റ്റേപ്പ് അപ്പ് (STEP UP)

- നഗരപ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ള കുടുംബങ്ങൾ ഈ പദ്ധതിയുടെ ഗുണഭോക്താക്കൾ
- ഗുണഭോക്താക്കളുടെ 30% വനിതകൾ ആയിരിക്കണം.
- പട്ടികജാതി-പട്ടികവർഗ്ഗ ഗുണഭോക്താക്കളുടെ എണ്ണം നഗരപ്രദേശങ്ങളിലെ ഈ വിഭാഗങ്ങളുടെ ജനസംഖ്യാനുപാതത്തിന്റെ ഇരട്ടിയായിരിക്കും. 15 ശതമാനം ന്യൂനപക്ഷ വിഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നുള്ളവരായിരിക്കണം.
- വർദ്ധിച്ച വരുമാനം ലഭിക്കുന്നതിന് ഉതകുന്ന തരത്തിൽ വ്യവസായ-ബിസിനസ് സേവന മേഖലകളിൽ പരിശീലനം നൽകാവുന്നതാണ്.
- പരിശീലനം സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളിലോ സർക്കാർ അംഗീകൃത സ്ഥാപനങ്ങളിലോ വ്യക്തമായ സിലിബസ്സിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലും പരീക്ഷയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും ആയിരിക്കേണ്ടതാണ്. പരീക്ഷ ജയിക്കുന്നവർക്ക് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകേണ്ടതാണ്.
- എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജുകൾ, ഐ.റ്റി.ഐ., പോളിടെക്നിക്കുകൾ, ശ്രമിക് വിദ്യാപീഠം, കോളേജുകൾ എന്നിവയുടെ സേവന സൗകര്യങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.
- ഇത്തരത്തിൽ സർക്കാർ അംഗീകൃത സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ബന്ധിച്ചുള്ള പരിശീലനങ്ങൾക്ക് ഒരു ഗുണഭോക്താവിന് എല്ലാ ഇനങ്ങളിലുമായി 10000 രൂപ വരെ ചെലവഴിക്കാവുന്നതാണ്.

കുടുംബശ്രീ സാമ്പത്തിക സഹായങ്ങൾ

1. സബ്സിഡി

വ്യക്തിഗത സംരംഭങ്ങൾക്ക് പ്രോജക്ട് ചെലവിന്റെ 30% പരമാവധി 7,500/-രൂപ (ഏതാനോ കുറവ്) എന്ന ക്രമത്തിൽ

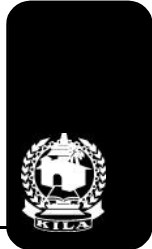

- സബ്സിഡി തുകയ്ക്ക് പലിശ ലഭിക്കുന്നതല്ല.
- സബ്സിഡി തുക ഒഴിവാക്കിയുള്ള വായ്പാ തുകയ്ക്ക് മാത്രമെ ഗുണഭോക്താക്കളിൽ നിന്നും ബാങ്ക് പലിശ ഈടാക്കുകയുള്ളൂ.

ഉദാ:-പത്ത് അംഗങ്ങൾ ചേർന്ന് ആരംഭിക്കുന്ന ഒരു സോപ്പ് നിർമ്മാണ യൂണിറ്റിന്റെ ആകെ പ്രോജക്ട് തുക 2,50,000/-രൂപയാണ്. ഇതിൽ-ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം -10,000/-രൂപ, ബാങ്ക് വായ്പ -2,40,000/-രൂപ, കുടുംബശ്രീ സബ്സിഡി-1,00,000/-രൂപ.

കുടുംബശ്രീയിൽ നിന്നും ലഭിച്ച സബ്സിഡി തുകയായ 1,00,000/-രൂപ ബാങ്ക് സബ്സിഡി റിസർവ്വ് അക്കൗണ്ടിൽ സൂക്ഷിക്കുന്നു.ഇങ്ങനെ ചെയ്യുമ്പോൾ ബാങ്ക് വായ്പ നൽകിയ 2,40,000/- രൂപയിൽ നിന്നും സബ്സിഡി തുകയായ 1,00,000/-രൂപ കുറച്ച് ബാക്കിയുള്ള തുകയായ 1,40,000/- രൂപയ്ക്ക് മാത്രമെ പലിശ ഈടാക്കുകയുള്ളൂ.(2,40,000-1,00,000=1,40,000/-രൂപ)

ഇപ്രകാരം ഗുണഭോക്താവ് 1,40,000/-രൂപയും അതിന്റെ പലിശയും കൂടിയുള്ള തുക മാത്രം തിരിച്ചടച്ചാൽ മതിയാകും.

ളായിരിക്കുന്നതുമാണ് എന്നാണ് മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട് വിശദമാക്കുന്നത്. അതായത് ഒരു ലക്ഷത്തിൽ കവിയാത്ത ജനസംഖ്യയുള്ള മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ നിലവിൽ വരുമ്പോൾ തന്നെ വാർഡ്സഭയും നിവവിൽവരും എന്ന് ചുരുക്കം.

എന്നാൽ ഒരു ലക്ഷത്തിൽ കൂടുതൽ ജനസംഖ്യയുള്ള നഗരസഭകളിൽ വാർഡ് കമ്മിറ്റികൾ രൂപീകരിക്കണം എന്നാണ് നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. വാർഡ് കമ്മിറ്റിയിൽ ആ വാർഡിലെ എല്ലാ വോട്ടർമാരും അംഗങ്ങളായിരിക്കുകയില്ല. മറിച്ച് വാർഡ് കമ്മിറ്റിയിലേക്ക് അംഗങ്ങളെ നിർദ്ദേശിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്.

കൺവീനർ

വാർഡ് കൺസിലറാണ് വാർഡ്സഭയുടെ കൺവീനർ. ശാരീരികമായോ, മറ്റ് തരത്തിലോ ഒരു കൺസിലർക്ക് വാർഡ്സഭാ കൺവീനർ എന്ന നിലയിൽ തന്റെ കടമകൾ നിർവ്വഹിക്കാൻ സാധിക്കാത്ത സ്ഥിതി ഉണ്ടായാൽ ചെയർപേഴ്സൺ തൊട്ടടുത്തുള്ള ഏതെങ്കിലും വാർഡിനെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന കൺസിലറെ കൺവീനറായി നിയമിക്കേണ്ടതാണ്.

കൺവീനറുടെ ചുമതലകൾ

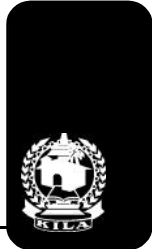
വാർഡ്സഭ കുറഞ്ഞപക്ഷം 3 മാസത്തിലൊരിക്കൽ വിളിച്ചുചേർക്കേണ്ടത് കൺവീനറുടെ ചുമതലയാണ്.

ഒരു വാർഡിലെ വോട്ടർമാരിൽ 10% കുറയാത്ത എണ്ണം വരുന്ന വോട്ടർമാർ രേഖാമൂലം ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ അതിൽ ഉന്നയിക്കുന്ന വിഷയം ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിലേക്കായി വാർഡ്സഭയുടെ ഒരു അസാധാരണ യോഗം അപ്രകാരം ആവശ്യപ്പെട്ടതിനുശേഷം പതിനഞ്ച് ദിവസത്തിനകം കൺവീനർ വിളിച്ചുകൂട്ടണം.

എന്നാൽ രണ്ട് സാധാരണയോഗങ്ങൾക്കിടയിലുള്ള കാലയളവിൽ ഒരിക്കൽ മാത്രം ഇപ്രകാരമുള്ള അസാധാരണ യോഗം വിളിച്ചു കൂട്ടിയാൽ മതിയാവും. വാർഡിലെ ആകെ വോട്ടർമാരിൽ പത്തുശതമാനം ആവശ്യപ്പെടുമ്പോൾ എല്ലാം വാർഡ്സഭ വിളിച്ചുകൂട്ടേണ്ടതില്ല എന്ന് ചുരുക്കം.

വാർഡ്സഭ ചേരുമ്പോൾ ആ വാർഡിനെ സംബന്ധിച്ച് മുൻവർഷത്തെ വികസനപരിപാടികളും നടപ്പുവർഷം ഏറ്റെടുക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന വികസന പരിപാടികളും, അതിന് വേണ്ടിവരുന്ന ചെലവും സംബന്ധിച്ച ഒരു റിപ്പോർട്ടും, മുൻ വർഷത്തെ വാർഷിക കണക്കുകളുടെ ഒരു സ്റ്റേറ്റ്മെന്റും ഭരണ നിർവ്വഹണത്തിന്റെ ഒരു റിപ്പോർട്ടും വാർഡ്സഭ മുൻപാകെ കൺവീനർ സമർപ്പിക്കണം.

വാർഡ്സഭ യോഗത്തിൽ അദ്ധ്യക്ഷത വഹിക്കേണ്ടത് ചെയർപേഴ്സനാണ്. അദ്ദേഹത്തിന് അദ്ധ്യക്ഷത വഹിക്കാൻ കഴിയാത്ത പക്ഷം ഏതെങ്കിലും സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർമാനെ അദ്ധ്യക്ഷത വഹിക്കാൻ നിയോഗിക്കാം. ചെയർപേഴ്സൺ/സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർമാൻ എന്നിവരുടെ അഭാവത്തിൽ കൺവീനറായ വാർഡ് കൺസിലറാണ് അദ്ധ്യക്ഷത വഹിക്കേണ്ടത്.

ലിറ്റി ആക്ട് 43-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള ഒരു വാർഡ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കണം. ചെയർപേഴ്സനാണ് വാർഡ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിച്ചു കൊണ്ട് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നത്.

വാർഡ് കമ്മിറ്റിയുടെ ഘടന

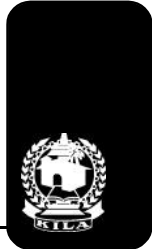
1. വാർഡ് കൗൺസിലറാണ് വാർഡ് കമ്മിറ്റിയുടെ ചെയർമാൻ സ്ഥാനം വഹിക്കേണ്ടത്. വാർഡ് കമ്മിറ്റി യോഗത്തിൽ അദ്ധ്യക്ഷത വഹിക്കേണ്ടതും ഇദ്ദേഹമാണ്.
 2. നഗരസഭയിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള ആ വാർഡിലെ റെസിഡൻസ് അസോസിയേഷനിൽ അംഗങ്ങളായിട്ടുള്ളവരിൽ നിന്നും നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ട രീതിയിൽ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന 15 പേർ
 3. നഗരസഭയിൽ പ്രാതിനിധ്യമുള്ള ഓരോ രാഷ്ട്രീയ കക്ഷിയും നിർദ്ദേശിക്കുന്ന ഒരാൾ വീതം.
 4. ആ വാർഡിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന എല്ലാ അംഗീകൃത വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും മേധാവികൾ
 5. ചെയർപേഴ്സൺ, വാർഡ് കൗൺസിലറും കൂട്ടായി നാമ നിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്ന 20 പേർ
 - 5 (a). വാർഡിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സാംസ്കാരിക സംഘടനകളെയും സന്നദ്ധ സംഘടനകളെയും വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളേയും വ്യവസായ വാണിജ്യ സ്ഥാപനങ്ങളേയും പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന 10 പേർ.
 - 5(b). ആ വാർഡിൽ തൊഴിൽപരമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന കൃഷി, വ്യവസായം, ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, എൻജിനീയറിംഗ് എന്നീ മേഖലകളിൽ വൈദഗ്ധ്യമുള്ളവരെ പ്രതിനിധീകരിച്ച് 5 പേർ.
 - 5(c). രജിസ്ട്രേഡ് ട്രേഡ് യൂണിയനുകളിൽ പെട്ട 5 പേർ
- ഇതിൽ എ, ബി എന്നീ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവർ ആ വാർഡിലെ താമസക്കാർ ആയിരിക്കണമെന്നില്ല.

യോഗങ്ങളുടെ കാലയളവ്

വാർഡ് കമ്മിറ്റിയുടെ യോഗം വാർഡ് കമ്മിറ്റി ചെയർമാനായ കൗൺസിലർ മൂന്ന് മാസത്തിലൊരിക്കൽ നിർബന്ധമായും വിളിച്ചു കൂട്ടണം. എന്നാൽ ആവശ്യാനുസരണം എപ്പോൾ വേണമെങ്കിലും വാർഡ് കമ്മിറ്റി വിളിച്ചു കൂട്ടാവുന്നതാണ്.

യോഗനോട്ടീസ്

വാർഡ് കമ്മിറ്റിയുടെ നോട്ടീസ് യോഗ തീയതിക്ക് ഏഴു ദിവസം മുമ്പായി അംഗങ്ങൾക്ക് നൽകണം. കൂടാതെ നോട്ടീസ് പകർപ്പ് നഗരസഭയുടെ നോട്ടീസ് ബോർഡിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും വേണം.

വികസനപദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കൽ

ഓരോ വാർഡ് കമ്മിറ്റിയും ഓരോ സാമ്പത്തികവർഷവും അവസാനിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് മാസം മുന്പുള്ള അതിന്റെ ഒരു യോഗത്തിൽ വെച്ച് അടുത്ത സാമ്പത്തിക വർഷത്തേയ്ക്കുള്ള വികസനപദ്ധതികൾ, ഓരോ ഇനത്തിലും പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന ചെലവിന്റെ എസ്റ്റിമേറ്റ് സഹിതം മുൻഗണനാ ക്രമത്തിൽ നിശ്ചിത മാതൃകയിൽ തയ്യാറാക്കി ചെയർപേഴ്സൺ മുഖേന കൗൺസിലിൽ സമർപ്പിക്കണം.

ആനുകാലിക റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കൽ

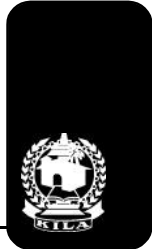
വാർഡ് കമ്മിറ്റിയെ ഏൽപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ചുമതലകളെ സംബന്ധിച്ച് ഓരോ വാർഡ് കമ്മിറ്റിയും ചെയർപേഴ്സൺ മുഖേന കൗൺസിലിന് 3 മാസത്തിലൊരിക്കൽ റിപ്പോർട്ട് നൽകേണ്ടതാണ്.

വാർഡ് കമ്മിറ്റിയുടേയും വാർഡ്സഭകളുടേയും ചുമതലകൾ

വാർഡ് കമ്മിറ്റികൾക്കും വാർഡ്സഭകൾക്കും നിയമപരമായ ചുമതലകൾ ലഭിച്ചതാണ് അധികാരവികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ ഏറ്റവും ഗുണപരമായ മാറ്റം. ജനങ്ങളിൽ അധികാരമെത്തി എന്ന യാഥാർത്ഥ്യം ജനങ്ങൾക്ക് തന്നെ ബോധ്യപ്പെടുന്നതിന് ഉതകുന്ന തരത്തിൽ ആവശ്യമായ ജനകീയ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തുകയായിരിക്കണം ഓരോ കൗൺസിലറുടെയും ചുമതല.

താഴെ പറയുന്ന അധികാരങ്ങൾ വിനിയോഗിക്കുകയും ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിന് കേരളാ മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട് വാർഡ്സഭകളേയും വാർഡ് കമ്മിറ്റികളേയും അധികാരപ്പെടുത്തുന്നു.

1. നഗരസഭയുടെ വികസന പദ്ധതി രൂപീകരിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുക
2. നഗരസഭാ പ്രദേശത്ത് നടപ്പാക്കേണ്ട വികസനപ്രവർത്തനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് രൂപം നൽകുക, മുൻഗണന നിശ്ചയിക്കുക, അടുത്ത മൂന്ന് മാസത്തേക്കുള്ള പ്രവർത്തന പദ്ധതികളുടെ വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുക.
3. നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള മാനദണ്ഡപ്രകാരം അർഹരായ അപേക്ഷകരെ കണ്ടെത്തി മുൻഗണനാ ക്രമത്തിൽ ഗുണഭോക്താക്കളുടെ ലിസ്റ്റ് അന്തിമമായി തയ്യാറാക്കി നഗരസഭകൾക്ക് നൽകുക (നഗരസഭയാണ് ഗുണഭോക്താക്കളെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനുള്ള അപേക്ഷ ക്ഷണിക്കുക. ലഭിക്കുന്ന അപേക്ഷകളിൽ അന്വേഷണം നടത്തിയ ശേഷം കരട് മുൻഗണനാ ലിസ്റ്റ് തയ്യാറാക്കി വാർഡ്സഭ/വാർഡ് കമ്മിറ്റിയുടെ പരിഗണനയ്ക്ക് അയക്കേണ്ടതും അപേക്ഷകരെ കൂടി ക്ഷണിച്ച് അതിന്റെ യോഗത്തിൽ വെച്ച് കരട് ലിസ്റ്റ് വാർഡ്സഭ/കമ്മിറ്റി സൂക്ഷ്മപരിശോധന നടത്തി അന്തിമലിസ്റ്റ് കൗൺസിലിന് സമർപ്പിക്കേണ്ടതും ലിസ്റ്റിൽ ഒരു മാറ്റം വരുത്താതെ കൗൺസിൽ അംഗീകരിക്കേണ്ടതുമാണ്.)

കർത്തവ്യങ്ങൾ

1. വികസനവും ക്ഷേമവും സംബന്ധിച്ചിട്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കുക.
2. ആരോഗ്യം, സാക്ഷരതാ പരിപാടികളെക്കുറിച്ച് പ്രചരിപ്പിക്കുകയും ജനങ്ങളെ പങ്കാളികളാക്കുകയും ചെയ്യുക.
3. സാമൂഹ്യസാമ്പത്തിക അടിസ്ഥാന രേഖകൾ ശേഖരിക്കുക
4. വികസന പ്രവർത്തന പുരോഗതിയെ സംബന്ധിച്ച വിവരം ശേഖരിക്കുക
5. നികുതി നൽകുന്നതിനും, വായ്പതിരിച്ചടക്കുന്നതിനും പരിസ്ഥിതി ശുചീകരണം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും വേണ്ടതായ ധാർമ്മിക മാർഗ്ഗങ്ങൾ അവലംബിക്കുക
6. പ്രാദേശിക വിവര സമാഹരണം നടത്തുക
7. വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ മേൽനോട്ടം വഹിക്കുക
8. സാംക്രമിക രോഗങ്ങൾ, പ്രകൃതിക്ഷോഭ ദുരന്തങ്ങൾ ഉണ്ടായാൽ പെട്ടെന്ന് വിവരം നൽകാനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുക
9. പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ച് ബോധവൽക്കരണം നടത്തുക.

അവകാശങ്ങൾ

1. അടുത്ത മൂന്നുമാസങ്ങളിൽ ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ അനുഷ്ഠിക്കേണ്ട സേവനങ്ങളും, പ്രവർത്തനങ്ങളും സംബന്ധിച്ച വിവരം ലഭിക്കുക
2. ഏറ്റെടുക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വിശദമായ കണക്കുകൾ സംബന്ധിച്ച വിവരം ലഭ്യമാക്കുക
3. വാർഡ് പ്രദേശത്തെ സംബന്ധിച്ച കൗൺസിൽ തീരുമാനങ്ങൾ യുക്തിപൂർവ്വമാണോ എന്നറിയുക
4. വാർഡ്സഭ/കമ്മിറ്റി തീരുമാനത്തിന് മേൽ എടുത്ത തുടർനടപടികളെ പറ്റിയും, തീരുമാനങ്ങൾ നടപ്പാക്കാതിരുന്നതിനുള്ള കാരണങ്ങളെപ്പറ്റിയും വിശദീകരണങ്ങൾ അറിയുക.
5. വാർഡിലെ നഗരാസൂത്രണ പദ്ധതികൾ, കെട്ടിട നിർമ്മാണ പെർമിറ്റുകൾ എന്നിവയുടെ വിവരങ്ങൾ ലഭിക്കുക.

ചരിത്രത്തോടൊപ്പം നടക്കുക

വാർഡ്സഭ/ വാർഡ്കമ്മിറ്റികൾ കേരളത്തിൻ വികസന ചരിത്രത്തിൽ അടയാളപ്പെടുത്തി കഴിഞ്ഞ അദ്ധ്യായങ്ങളാണ്. അധികാരത്തിൽ സ്വർത്തിക്കാൻ സാധാരണ ജനങ്ങൾക്ക് അവസരം നൽകിയ പുരോഗമനപരവും ഭരണഘടനാ പിൻബലവുമുള്ള ഈ സംവിധാനം രാജ്യത്തിന് മാതൃകയായി മാറിയതിൽ നമുക്ക് അഭിമാനിക്കാൻ കഴിയും. മരത്തണലുകളിലും, വീടുമുറ്റങ്ങളിലും കൂട്ടം കൂടിയിരുന്നുകൊണ്ട് ഓരോ നഗരവാസികളും തങ്ങളുടെ നാടിന്റെ വികസനത്തിനുള്ള പദ്ധതികൾ ചർച്ച ചെയ്യുകയും, ഗുണപരമായ തീരുമാനങ്ങളിൽ